

ZENON NISNIEWSKI
HARCMISTRZ

DZIECJÓW

WSZCZEPU ZHP

IM. WŁ. WARBENECZYKA W GNIEZNIĘ

OPISANIE

SEVEN MILE
STATE

WORLD

WISDOM

IN THE UNIVERSITY OF MASSACHUSETTS

LIBRARY

ZENON W I S N I E W S K I
Harc mistrz

D Z I E J O W

V SZCZEPU ZHP im. Władysława WARNENCZYKA
w Gnieźnie

O P I S A N I E

OD AUTORA

Zebrać i udokumentować w miarę wiarygodnie prawie siedemdziesiąt letni okres działalności tak żywego organizmu jakim jest drużyna, a później szczerp harcerski, to zadanie dość ryzykowne i niemal Syzyfowe.

W mrokach okupacyjnej nocy zaginęło bezpowrotnie wiele dokumentów źródłowych, dotyczących zarówno rodowodu drużyny, jak i jej późniejszej pracy w Niepodległej Polsce. Również okres powojenny.... a szczególnie lata 1945 do 1950, nie sprzyjały ujawnianiu harcerskiej przeszłości, powodując dalsze straty w historiografii nie tylko piątego szczerpu.

Wielu z tych, co cośkolwiek chociaż pamiętali, odeszło już na "WIECZNĄ WARTĘ"; a pozostawione przez nich - najczęściej ustne - przekazy, z czasem ulegały deformacjom i wypaczeniom. Dlatego też w pełni zdaję sobie sprawę z tego, że szczególnie okres międzywojennego dwudziestolecia oraz lat 1945 - 1950 zajmuje w tej kronice zaledwie jakiś margines tych wszystkich wydażeń jakie miały wówczas miejsce. Być może uda się go jeszcze skorygować i uzupełnić. Są luki także w latach już nam bardziej współczesnych. Ale to już wina tych, co w swoim czasie nie zadbali, aby po ich pracy pozostał jakiś pisemny ślad.

Mimo wszystko jestem przekonany, że to co udało się zebrać w jakąś całość, dobrze będzie służyć współczesnym i przyszłym pokoleniom harcerzy, którzy zechcą zwiazać swoje losy z "CZARNĄ PIATKĄ".

C Z U W A J

G n i e z n o 1990 - 1992

Zenon WISNIEWSKI hm

H Y M N S Z C Z E P U

(na melodię : Chociaż każdy z nas jest
młody. Słowa : phm Stefan Kuroszczyk)

Władysławie Warneńczyku,
bohaterski królu nasz.
Niechaj duch Twój nas prowadzi
boś rycerzem jest bez skaz...

Królu Warneńczyku,
Tyś symbolem naszych cnót.
Ciebie z wdzięcznością wspomina,
cały Polski i Węgierski lud. (bis)

Chcemy mężnie jak Warneńczyk,
w trudy życia naprzód iść.
W wiernej służbie dla Ojczyzny,
naśladowcą Jego być.

Królu Warneńczyku,
Tyś Patronem naszym jest.
Miej nas zawsze w swojej pieczy,
mocą Twego ducha strzeż. (bis)

PIOSENKA KREGU INSTRUKTORSKIEGO

Słowa : hm Zenon Wisniewski

Melodia : HO Anna Górniak

Spod znaku Orła się wywodzimy
symbolem naszym gniazdo jest.
Częstkę harcerskiej braci stanowimy,
mamy swój honor, mamy gest.

Refr. Krąg Instruktorski "Orle Gniazdo"
Harcerski fason, harcerski znój.
Polan stolicą było nasze miasto,
stąd Chrobry wodził hufce na bój.

Mamy harcerzy wesołych gromadę,
pomysłów wiele i sporo trosk.
W życiu dajemy sobie jednak radę,
bo taki nasz instruktorski los.

Refr. Krąg Instruktorski....

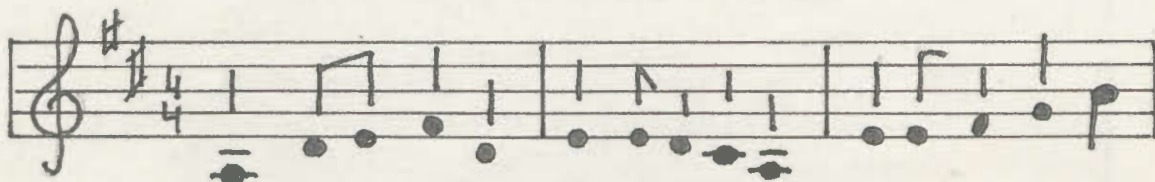
Gdy słońce nad ziemią schyli się nisko,
harcerską piosenkę zagra nam las.
Siądź razem z nami przy blasku ogniska,
i dobrze Ci będzie wśród nas.

Refr. Krąg Instruktorski....

PIOSENKA KREGU INSTRUKTORSKIEGO "ORLE GNIAZDO"

Słowa : Zenon Wisniewski hm

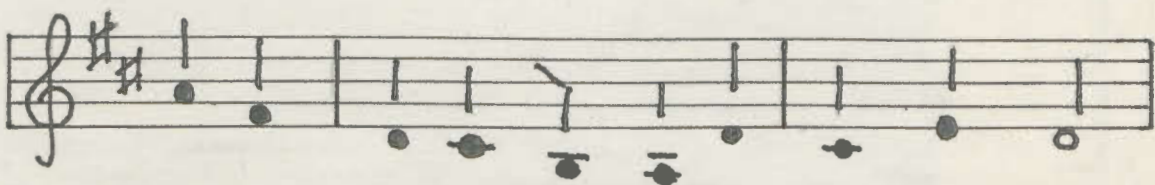
Muzyka: Anna Górniak HO

Spód znaku orła się wywodzimy symbolem naszym

gniazdo jest częstkę harcerskiej braci stanowimy

wimy mamy swój honor mamy gest

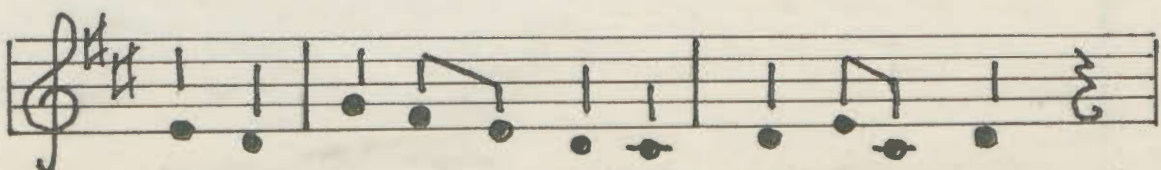
REFREN

Krąg Instruktorski Orle Gniazdo harcerski fason

harcerski znój Polan stolicą było nasze

miasto stąd Chrobry wodził hufce na bój

BOHATEROWIE

DRUŻYN

NASZ

PATRON

N A S Z P A T R O N

Drużynie, apóźniej szczepowi, patronuje od września 1926 roku WŁADYSŁAW III W A R N E N C Z Y K. Był on synem Władysława II Jagiełły. Urodził się w roku 1424. Po śmierci ojca, mając 10 lat, został koronowanym królem Polski, chociaż w Jego imieniu rządy sprawował krakowski biskup Zbigniew Oleśnicki. Pod Jego presją Władysław III godzi się na przyjęcie korony węgierskiej, pod warunkiem wszakże poślubienia postarzałej wdowy po Albercie, władcy tego kraju, coraz bardziej zagrożonego zalewem nawały tureckiej. Koronę węgierską otrzymał Władysław III w roku 1440. W latach 1443)44 zorganizował zwycięską wyprawę przeciwko Turkom, zakończoną zawarciem pokoju w Szegedzie. Ale za namową legata papieskiego J. Cesariniego stanął niebawem na czele drugiej wyprawy Przeciw Turkom. Była ona

źle przygotowana i musiała się zakończyć klęską. Oto co o śmierci króla pisze Karol Bunsch w tomiku "Warna 1444" Niczym koń zgnięty ostrogami, janczarowie rzucili się i natarli na króla z zajądłością. Walczący obok Niego Stach Sulima kątem oka ujrzał jak wzniesiona do ciosu ręka Władysława opadła bezsilnie - już jej nie dzwignął. Głowa pochyliła się na kark koński i rycerz nie ujrzał jej więcej.... Nikt nie widział i nikt nie dowiedział się już nigdy gdzie zginął król..... Było to 10 LISTOPADA 1444 roku nad WARNA, w obecnej Bułgarii. Miał wtedy 20 lat.

Tak się składało, że w wieloletniej historii szczepu - jak zresztą wszędzie - były okresy wzlotów i upadków. Jedne drużyny upadały, w ich miejsce powstawały inne, o innych zainteresowaniach czy specjalnościach. Siłą rzeczy zmieniali się więc Patronowie, w latach sześćdziesiątych przemianowani na Bohaterów drużyn. Czasami konieczność zmian powodowała tzw. "racja polityczna". Patron nie pasował po prostu do aktualnych wówczas trendów politycznych czy ideologicznych. W naszym przypadku miało to miejsce dwukrotnie, czyli w roku 1965 kiedy Władysława Warneńczyka zamieniono na XX lecie PRL, i w 1968, w którym - nie wiadomo z jakich powodów - okrążyła rocznicę zamienioną na króla Władysława Jagiełłę. W praktyce jednak, w "CZARNEJ PIĄTCE" zawsze patronował i patronuje król Władysław WARNENCZYK, bohater znad Warny. A drużynom ???

- 1923 : Stanisław ŻOŁKIEWSKI

Był on Hetmanem polnym i koronnym króla Zygmunta III Wazy. Pogromca Turków pod Buszą i zdobywca Moskwy w 1610 roku. Zginął w bitwie pod Cecorą. Był także utalentowanym pisarzem. Opisał m-in bitwę pod Moskwą.

- 1926 : Władysław WARNENCZYK

Patrz rozdział "Nasz Bohater "

- 1945 : drużyna harcerzy - Władysław Warneńczyk

: drużyna harcerek - Zofia Chrzanowska

- 1946 : Andrzej Małkowski (14 drużyna harcerzy ze Szkoły Nr.2)

: święty Florian (drużyna pożarnicza)

: Samarytańska (21 drużyna pozaszkolna)

: Bolkowi Woje (zuchy)

: Biedronki (zuchy)

: Polne Maki (zuchy)

- 1948 : Kazimierz Jagiellończyk (pozaszkolna)

- 1958 : Kazimierz Jagiellończyk (reaktywowana pozaszkolna)

- 1959 : Bolkowi Woje (zuchy druha Eugeniusza Górniaka)

: Muchomorki (zuchny)

: Wędrowne Sokoły (pozaszkolna)

- 1965 : Królowa Jadwiga (zamiana Zofii Chrzanowskiej w drużynie harcerek)

: Szczep " ORLE GNIAZDO " im. Wł. Warneńczyka zmieniono na szczep im. XX lecia PRL

- 1966 : Ludwika Wawrzyńska (bohaterska nauczycielka która zginęła podczas ratowania dzieci z łonącego domu) Przyjęła ją za Patronkę druga w szczepie drużyna harcerek.

Układ taki obowiązywał do roku 1969. W dekadzie 1970 - 1979 bohater

rów drużyn nie zmieniano pozostając głównie przy Władysławie Warneńczyku i Zofii Chrzanowskiej. Większym "ewolucjom" ulegały natomiast nazwy drużyn zuchowych. Były wtedy "Gąski Balbinki", "Ptysie", "Bolek i Lolek", "Jacek i Agatka" itp.

Od roku 1979 działały w szczepie drużyny pod patronatem :

- Obrońców Poczty Gdańskiej
- Janusza Korczaka (właściwe nazwisko : Henryk Goldszmit)
Był on pedagogiem, teoretykiem wychowania, pisarzem, działaczem społecznym i lekarzem oraz współtwórcą warszawskiego Domu Sierot.
Zginął w hitlerowskim obozie zagłady, w Treblince.
- Kornela Makuszyńskiego, pisarza, felietonisty i krytyka teatralnego.
Pisał również książki dla dzieci i młodzieży. Między innymi Jego autorstwa jest "Szatan z siódmej klasy", czy przezabawne przygody Koziołka Matołka
- Lechitów (drużyna nawiązująca do tradycji słowiańskich)
- Łajba (drużyna żeglarska)
- Wiolinki (drużyna artystyczna)
- 17 Pułku Ułanów Wielkopolskich (jeździecka - konna)
- Radiobaków (krótkofalarska - próbna)
- Władysława Warneńczyka

Miały więc drużyny w swej historii mniej lub bardziej pozytywnych Bohaterów. Zawsze jednak ich dokonania wywierały wpływ na kształtowanie patriotycznych postaw harcerzy, zobowiązanych do czerpania z nich własnych wzorców postępowania.

NASZ

SZTANDAR

Myśl posiadania własnego sztandaru zrodziła się w momencie objęcia drużyn w Szkole Podstawowej Nr.5, przez druha podharcymistrza Stefana KUROSZCZYKA. Poparli ją wszyscy członkowie drużyn pozaszkolnych, których większość rekrutowała się spośród młodzieży pracującej (uczniowie zawodu) Szczep spełniał bowiem warunki upoważniające do nadania sztandaru.

Pod kierunkiem druhów Kuroszczyka i HR Jerzego Sporakowskiego (szef drużyny pożarniczej) zorganizowano kilka wieczorków tanecznych dla publiczności oraz inne akcje zarobkowe. Znaczną część pieniędzy przekazali zaprzyjazznieni kupcy i Obywatele Myślilborza. Dwoje spośród nich było zresztą rodzicami chrzestnymi sztandaru. Na pewną kwotę opodatkowali się również harcerze. Głównie jednak zapobiegliwość i energia druha Kuroszczyka - zabiegającego o pieniądze także z innych źródeł - sprawiły, że w dniu 18 MAJA 1947 roku sztandar został w katedrze poświęcony i wręczony chorążemu druhowi Kazimierzowi Zielinskiemu. Druh Stefan był też autorem i pomysłodawcą jego wizji graficznej i kolorystycznej.

Sam sztandar jest rękodziełem. Zarówno bowiem haft, napisy oraz portret Władysława Warneńczyka, zostały wykonane ręcznie. Sztandar szyła i haftowała Pani Leokadia Bosacka zamieszkująca wówczas przy ulicy Żubińskiego. Obraz Patrona malował i dwukrotnie odnawiał Pan Stefan Bartkowiak - plastyk amator. Pracował wówczas zawodowo w Miejskiej Straży Pożarnej.

Tło sztandaru składa się z dwóch kolorów : czarnego i bordowego. Na tle czarnym - obramowanym 5 cm. paskiem bordowym - w środkowej

części, znajduje się owalny wizerunek Władysława WARNENCZYKA wykonany olejno oraz napis haftowany żółtą nicią : § 5 Drużyna Harcerzy im. Wł. Warnęczyka. W poprzek portretu króla daty : 1924 - 1947. W dolnej części umieszczony jest herb Gniezna a nad nim napis Gniezno.

Na tle bordowym, z czarnym obramowaniem, naszyty jest srebrny krzyż harcerski z liśćmi, kółkiem i lilijką haftowanymi żółtą nicią. (oznaczenie stopnia Harcerza Rzeczypospolitej) Żółtą nicią jest również haftowany półkolisty napis : ZHP Chorągiew wielkopolska.

Opis sztandaru nie byłby pełen gdyby nie uzupełnić go historycznie ważną informacją. Otóż w listopadzie 1949 roku dh. Kazimierz Zielinski - będący wówczas drużynowym - otrzymał polecenie przekazania sztandaru do Zarządu Miejskiego Związku Młodzieży Polskiej, jako mienia po likwidowanym ZHP. Nie mógł tego jednak zrobić, bo za sprawą druhów HR Zenona Wisniewskiego i HR Henryka Nowackiego sztandar wcześniej ze szkolnej gabloty po prostu zniknął, co pociągnęło liczne przesłuchania w Urzędzie Bezpieczeństwa. Sztandar jednak przepadł jak kamień w wodę. ZNALAZŁ się w LUTYM 1957 w....KREDENSIE druha ZENONA WISNIEWSKIEGO (w mieszkaniu prywatnym) gdzie spokojnie przetrwał czasy wymazywania z pamięci tak wspaniałej organizacji jakim jest ZHP. I tym sposobem towarzyszy nadal coraz to nowym pokoleniom zuchów i harcerzy spod znaku " C Z A R N E J P I A T K I. "

SZCZEPÓWI

S Z C Z E P O W I

(Komendanci szczepu)

Idea powołania jednostek organizacyjnych skupiających i koordynujących pracę kilku drużyn działających w określonym środowisku (szkoła, dzielnica, osiedle) nazwanych SZCZEPAMI - zrodziła się dopiero po roku 1945. Spontaniczny napływ dzieci i młodzieży do drużyn, powodował ich nadmierny rozrost ilościowy, a w związku z tym konieczność podziału na nowe jednostki organizacyjne. Ponieważ, głównie w szkołach, działało po 5-6 drużyn realizujących te same cele i zadania, naturalną potrzebą stała się konieczność skoordynowania ich pracy w taki sposób, aby przynosiła ona jeszcze lepsze rezultaty wychowawcze. W połowie roku 1946 Główna Kwatera Harcerzy usankcjonowała tę nieformalną jednostkę organizacyjną, nie nadając jej żadnych ram instytucjonalnych. Funkcję szczepowego pełnił najbardziej doświadczony drużynowy, a koordynacja ograniczała się jedynie do spraw programowych. Dopiero Rada Naczelna ZHP uchwałą ze stycznia 1966 roku o powołaniu Związków Drużyn, ze szczepów uczyniła jednostkę nadrzędną w stosunku do drużyn, a funkcję szczepowego prawie że zetatyzowała, nadając mu nazwę Komendanta szczepu.

Piątka była w tych sprawach nowatorska. Decyzja druha phm Stefana Kuroszczyka ze stycznia 1946 roku o powołaniu szczepu, wyprzedziła Główną Kwaterę o prawie pół roku. Zaś powrót do idei szczepu przez druha harcmistrza Zenona Wisniewskiego w roku 1959 wyprzedził znacznie postanowienie Rady Naczelnej ZHP.

Do szczególnie zasłużonych szczepowych należał druha podharcmistrz STEFAN KUROSZCZYK. Jest On z zawodu prawnikiem. Był w Gnieźnie znanym działaczem gospodarczym. Przez pewien czas piastował urząd Przewodniczącego Powiatowej Rady Narodowej. Piątą drużynę harcerzy objął pod koniec 1945 roku. Od tego czasu datuje się jej bardzo szybki i stały rozwój. Rośnie jej ranga w hufcu. Popularny "STEFAN" - posiadający nieprzeciętne zdolności organizacyjne - pociągał swym osobistym przykładem do wielu nowych dokonań. Już w lipcu 1946 roku harcerze piątki jadą na swój pierwszy obóz letni zlokalizowany w Myśliborzu na Ziemiach Zachodnich. Powstają drużyny specjalnościowe : pożarnicza, samarytańska i wędrowców. Działała prężnie drużyna harcerek i trzy gromady zuchowe. "STEFAN" jest autorem projektu i realizatorem idei posiadania własnego sztandaru. Już w dniu 18 MAJA 1947 roku - w obecności drużyn całego hufca - sztandar zo-

stał poświęcony i wręczony " Piątakom ". Był to PIERWSZY I JEDYNY SZTANDAR HARCERSKI W GNIEZNIĘ POSWIĘCONY W LATACH 1945 - 1949. Pod kierownictwem druha Stefana Kuroszczyka odbył się drugi obóz letni 1947 - zlokalizowany w DOLSKU koło Myśliborza. Już w tym czasie piąty szczerp liczył ponad 200 członków. Po aresztowaniu hufcowego, druha harcmistrza Franciszka Szeszuły, druha Stefan Kuroszczyk pełnił też obowiązki komendanta hufca. Zresztą STEFAN był człowiekiem nieprzeciętnym. Jego dzieło - jak się okazuje - nadal RODZI OWOCE.

Przysłowie powiada, że "niedaleko pada jabłko od jabłoni." Drugim, w HISTORYCZNEJ kolejności SZCZEPOWYM był wychowanek poprzednika, druha harcmistrz ZENON WISNIEWSKI. Podobno urodził się w mundurze harcerskim. Jest z zawodu technikiem mechanikiem. Z "CZARNĄ PIĄTKĄ" związał się we wrześniu 1938 roku. " CHYŻY ŁOS " - bo takim totemem się legitymuje - był drużynowym w latach 1945 - 1949. Kiedy więc na początku roku 1958 przejął drużynę harcerzy od druha harcmistrza Henryka NOWACKIEGO, postanowił przywrócić "piątce" jej świetność z czasów STEFANA. Upór i konsekwencja w działaniu sprawiły, że już w 1959 roku szczerp został reaktywowany. W szkole, pracowało bowiem w tym czasie, 5 drużyn z łączną liczbą 146 zuchów, harcerek i harcerzy. Doszło też w tym roku do samodzielnego obozu letniego - zorganizowanego wspólnie z 13 Drużyną Harcerzy im. St. Żeromskiego - w CZESZEWIE koło Wrześni. Nie sposób jednak pisać o sobie. Zresztą prawie 12 letni okres kierowania drużyną i szczerpem, wywarł dostateczne piętno na kartach tej kroniki i uważny czytelnik łatwo stwierdzi, że postanowienie "CHYŻEGO ŁOSIA" nie było gołosłowne.

Druhna przewodniczka URSZULA CABANSKA ze Związkiem Harcerstwa Polskiego związała się podczas studiów nauczycielskich. Wyposażona w duży zasób wiedzy teoretycznej, pracę w szczerpie - już jako nauczycielka - rozpoczęła we wrześniu 1967 roku obejmując kierownictwo drużyny harcerek. URSZULA należała do tych instruktorek szczerpu, które potrafiły bardzo szybko wiedzę teoretyczną zamienić na ciekawe działania praktyczne. Funkcję KOMENDANTKI SZCZEPU objęła w roku 1969 (po konflikcie druha Zenona Wisniewskiego z ówczesnym kierownikiem szkoły panem Wojcieszakiem) i pełniła ją do czerwca 1975 roku. Niestety. Brak dokumentacji źródłowej uniemożliwia szerszą charakterystykę tej sylwetki. Faktem bezspornym jest, że szczerp istniał i pracował na miarę swych możliwości kadrowych.

Od września 1975 roku funkcję KOMENDANTKI SZCZEPU objęła drużna podharc mistrzyni ZDZISŁAWA WARCHAŁ. Była nauczycielką, ale z "bakcylem" harcerskim zaszczepionym w przeszłości. Umiejętność pozyskania do pracy młodych zapaleńców, w szybkim czasie przyniosła owoce. Bardzo szybko wzrosła liczba drużyn i członków. W szczepie podejmowało się wtedy wiele inicjatyw programowych wyznaczających jemu niepoślednie miejsce w życiu hufca. Łączenie tradycji ze współ-

czesnością, pozwalało na zachowanie zwartego ciągu - już dziś historycznych - dokonań szczepu. Nie nadając słowom tym przesadnej rangi można stwierdzić, że drużna ZDZISŁAWA była kontynuatorką dobrych doświadczeń poprzedników. Funkcję szczepowej pełniła do czerwca 1978r.

Piątym w kolejności szefem " CZARNEJ PIĄTKI" był druh przewodnik MACIEJ KASPRZAK. Jako syn cenionego w hufcu instruktora ś.p. Włodzimierza, podtrzymał dobre tradycje szczepu i dążył do ich wzbogacenia. Funkcję szczepowego objął we wrześniu 1978 roku i pełnił ją do czerwca 1979 roku, przy czynnym i aktywnym udziale w

sprawowaniu "władzy" drużów : Jarosława SZYMANKA i Ryszarda SZYMANSKIEGO. Jego okres pracy - chociaż krótki - charakteryzował się szczególnym zaangażowaniem w przywrócenie pierwotnych wartości całej metodyce harcerskiej, a roli stopni i sprawności w

szczególności. W owym czasie szczep posiadał jedną z najaktywniejszych w hufcu - drużynę Młodzieżowej Służby Ruchu. Brała ona udział w różnych konkursach z zakresu znajomości przepisów i zasad ruchu drogowego zajmując w nich czołowe miejsca. (trzecie miejsce w konkursie wojewódzkim w marcu 1979 roku) Liczny był też udział harcererek i harcerzy z " piątki " w obozach letnich hufca.

We wrześniu 1979 roku wrócił do szczepu - ale już ze stopniem harcmistrza - jego bardzo aktywny drużynowy i instruktor z lat sześćdziesiątych druh EUGENIUSZ GORNIAK. Czy jednak godzi się pisać o nadal "panujących"? Można czasami zapeszyć, albo wpędzić w przesadną dumę. Chociaż... są to może obawy na wyrost, bo Jego dokonania - w prawie 12 letnim panowaniu w szczepie - różnią się zasadniczo od dokonań

poprzedników i dlatego warto o nich, chociaż skrótowo, wspomnieć.

O ile więc poprzednicy cały wysiłek wkładali w dobrą pracę metody - czno - programową, o tyle druh Górniak - obok tego - postawił także na budowę bazy technicznej do działalności programowej, dopatrując się w tym - zresztą słusznie - elementu zapewniającego rozwój drużyn i wiążącego młodzież harcerską z organizacją. Do ważniejszych Jego dokonań w latach osiemdziesiątych należą między innymi :

- wybudowanie wraz z gronem czynnych do dziś instruktorów szczeput wspaniałej, murowanej harcówki - jak na razie jedynej w Gnieźnie - wraz z barakiem zaplecza technicznego i izbą instruktorską. Obiekt jest zlokalizowany na terenie boiska Szkoły Podstawowej Nr.5 przy ulicy Chrobrego 12.
- zainicjowanie i realizacja zarówno hufcowych jak i szczeputowych wędrownych obozów zagranicznych, głównie do naszych bałkańskich i południowych sąsiadów,
- rozpropagowanie i ugruntowanie w szczepie idei drużyn specjalistycznych, przyciągających w ich szeregi entuzjastów sportów zarówno żeglarskich, motoryzacyjnych, łącznościowych, konnych, turystycznych czy wokalistyki,
- uporczywe dążenie - chociaż ze zmiennym szczęściem - do posiadania własnej bazy biwakowo-obozowej szczeput. Najpierw było więc GŁĘBOKIE koło Kiszkowa, później DĘBOWIEC, by WYMYSŁOWO koło Trzemeszna stało się w 1991 roku faktem. Baza jest i zaczyna funkcjonować, chociaż nie w takim zakresie w jakim to sobie ten " niespokojny duch " założył i wykoncypował.

Resztę Jego dokonań dociekliwy czytelnik znajdzie na kartach tej kroniki obejmujących lata 1979 - 1990.

Sześć sylwetek. Sześciu różnych ludzi, o różnych charakterach, mentalności i temperamencie, ale jakże bliskich sobie poprzez ideał któremu zaprzysięgli wierną służbę.

Myślę, że wspaniałym hołdem i dowodem pamięci, byłoby wspomnienie w tym miejscu, o jeszcze jednym wspaniałym instruktorsze szczeput, który wprawdzie nigdy szczeputowym nie był, ale wniósł w rozwój i historię " Piątki " wiele cennego wkładu i serca. Współuczestniczył w wychowaniu dziesiątek harcerzy na prawowitych obywateli. Był nim świętej pamięci druh harcmistrz HENRYK NOWACKI. Bóg powołał Go na " Wieczną " "Wartę " w roku 1991, w wieku niespełna sześćdziesięciu lat.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI

)

PODWÓJNE URODZINY

PODWOJNE URODZINY

Nie. Tytuł tego rozdziału nie jest jakąś pomyłką, czy też próbą nadania historii szczepu akcentów sensacyjnych. Tak się niestety złożyło, że drużyna a później szczep, ma w swym rodowodzie dwie autentyczne daty narodzin, wokół których nadal toczą się potyczki historyków amatorów, którą z nich przyjąć za obligatoryjną, chociaż dla piątków, od zarania, jedyną była ta pierwsza. A było to tak :

W pierwszych latach po odzyskaniu Niepodległości uruchomiono w Gnieźnie Seminarium Nauczycielskie przygotowujące kadry dla odrodzonego szkolnictwa polskiego. Jednym ze słuchaczy tego Seminarium był druh MARIAN BACZYK. Zachęcony przykładem działających w mieście drużyn harcerskich, u schyłku roku 1923 zorganizował on, spośród kolegów zastęp liczący osiem osób. Niebawem zaczęli napływać dalsi członkowie. Pozwoliło to na zarejestrowanie we wrześniu 1924 roku samodzielnej drużyny liczącej około 25 harcerzy. Za swego patrona przyjęła ona hetmana Stefana Żółkiewskiego oraz bordowy kolor chust. Nadal jednak pozostaje nie wyjaśniona sprawa numeru drużyny. W roku 1923 - co jednoznacznie wynika z dokumentów - numerem piątym legitymowała się drużyna imieniem Henryka Sienkiewicza. Kiedy nastąpiła zamiana trudno ustalić. Być może bliska prawdy jest sugestia, że w latach 1924-26 nastąpiły w rozwijającym się hufcu jakieś zmiany organizacyjne w wyniku których pod numerem 5 zarejestrowano drużynę imieniem Władysława Warnenczyka. I to byłyby pierwsze urodziny, czyli wrzesień 1924 rok.

W roku 1925 dh Bączyk przekazał drużynę druhowi Florianowi LIPOWICZOWI. Kontynuuje on zapoczątkowane dzieło, wzbogacając je o liczne wycieczki, gry i zawody sportowe, które w owym czasie wypełniały znaczną część programu metodycznego harcerstwa. Coraz bardziej jednak realna staje się wizja rychłej likwidacji drużyny. Seminarium Nauczycielskie spełniło swoje zadanie i w czerwcu 1926 roku uległo likwidacji. Formalnie więc drużyna przestała istnieć. Jednak tylko formalnie, gdyż z początkiem nowego roku szkolnego 1926/27 - w budynku byłego SM - uruchomiono tzw. "szkołę wydziałową" tworzącą jakgdyby podbudowę, czy stopień pośredni, ówczesnego szkolnictwa średniego. Już we wrześniu druh Tadeusz BANACH - przejmując dorobek poprzedników - utworzył w szkole nową drużynę. Nie wiadomo jednak dlaczego - skoro miało to być zachowanie ciągłości organizacyjnej - zmieniono jej patrona oraz kolor chust. Odtąd więc Patronem jest król Władysław III - WARNENCZYK. Jego tragiczna śmierć w bitwie pod Warną była inspiracją do przyjęcia czarnego koloru chust jako barwy drużyny.

I to byłyby drugie urodziny. (Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że powojenny przecież (po drugiej wojnie światowej) sztandar 5 drużyny, swoimi barwami nawiązuje do obu dat. Poprzez kolory bordowy i czarny nadaje im ciągłość historyczną zapoczątkowaną w 1923 roku.

W okresie kierowania pracą przez druha BANACHA drużyna liczyła średnio 30 harcerzy. W roku 1930 drużynę przejął druh Ludwik SWIATEK. Prowadził ją do roku 1933. Z Jego ważniejszych, udokumentowanych, inicjatyw to: cztero dniowy biwak-wykapka zorganizowany w 1932 roku z okazji Dni Morza.

Tymczasem nad dobrze rozwijającą się drużyną zawisły nowe chmury. W roku 1933 ówczesne szkolnictwo uległo ponownej reorganizacji. Przy szkole wydziałowej - którą stopniowo likwidowano - utworzono normalną szkołę powszechną. W związku z tym napłynęli do drużyny nowi członkowie rekrutujący się z niższych grup wiekowych. Stąd drużyna straciła - jak byśmy to dziś powiedzieli - swój starszoharcerski charakter. Wraz z likwidacją "wydziałówki" odszedł również druh Swiątek. Obowiązki po nim przejął druh Edmund PALINSKI, który doprowadził do ugruntowania działań drużyny w programie szkoły powszechnej a w roku 1935 zorganizował 10 dniowy obóz drużyny w Borzątwi koło Mieleszyna. Kolejny obóz drużyny - którą już wówczas kierował druh Henryk NAWROCKI - w 1936 roku rozbił swe szalasy w Sławnie koło Kiszkowa. Stan drużyny - według kroniki szkolnej - liczył wtedy 34 harcerzy.

W roku 1937 drużynę przejął kolejny drużynowy, nauczyciel w szkole Nr. 5 druh Stanisław Różycki. Należał on do szczególnie zaangażowanych organizatorów i wychowawców. Był organizatorem obozów letnich w Lubczu koło Rogowa, Anastazewie i Górach Świętokrzyskich, gdzie wraz z 10 osobową grupą uczestniczył w wędrówce dowodzonej przez harcmistrza Ludwika GRUSZKE.

W latach 1937 - 1939 ożywioną pracę prowadziła drużyna "Wilcząt" czyli Zuchowa. Jej wodzem z tego okresu był druh Mirosław PEKERT, u którego autor tej kroniki zdobywał szlify harcerskie.

Pracę drużyny przerwała druga wojna światowa. Starsi harcerze i działacze czynnie uczestniczyli w walce z hitlerowskim najeźdźcą. Wielu z nich poległo na froncie lub zginęło w obozach zagłady. Druh Tadeusz BANACH - jako członek tajnego harcerstwa gnieźnieńskiego założonego przez hm Ludwika GRUSZKE - w 1943 roku został zamordowany w Rawiczu. Druhowie: Ludwik SWIATEK i Florian LIPOWICZ polegli na polu chwały w 1939 roku. W Rawiczu zginął też dh. phm Stanisław ROŻYCKI. Druh Bączyk zmarł w 1986 roku. Losy innych drużynowych z tamtych lat nie są na razie znane.

ODRODZENIE

O D R O D Z E N I E

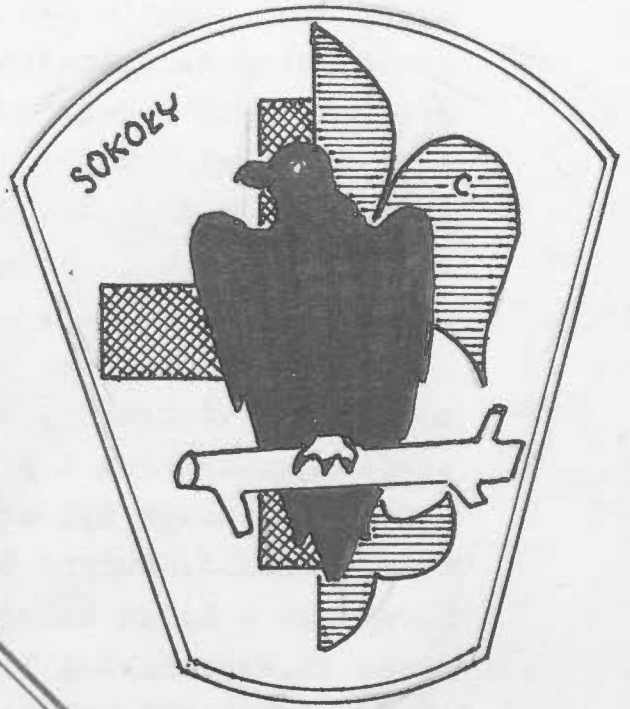
Po wyzwoleniu Gniezna spod okupacji hitlerowskiej, w kwietniu 1945 roku oddelegowany z I drużyny im LECH druh Leon MACIEJEWSKI zorganizował "Czarną Piątkę" na nowo. W jej szeregi wstępowały nie tylko uczniowie szkoły nr.5 - którą z dawnego gmachu przy ulicy Łubińskiego (później Marchlewskiego) przeniesiono do szkoły ponie-mieckiej (ewangelickiej) przy ulicy Chrobrego 12 - ale także ze szkoły Nr.2, będącej wówczas - tymczasowo - w budynkach dawnej Łoży Masońskiej (obecnie Miejski Ośrodek Kultury) bo na jej właściwą siedzibę wyznaczono starą "piątą wydziałową". Póki co jednak, trzeba było ją ponownie przystosować do wymagań szkolnictwa, gdyż w czasie okupacji znajdował się tu niemiecki Urząd Pracy (Arbeitsamt) Związek ten przetrwał do połowy 1946 roku. Wówczas to harcerze ze szkoły Nr.2 utworzyli własną drużynę nadając jej imię Andrzeja Małkowskiego. Stało się to za sprawą oddelegowanego tu przez Komendę Hufca druha p~~h~~m Czesława PROMINSKIEGO.

Ten wydawałoby się na pozór przypadkowy związek dwóch szkół ma jednak swe historyczne racje i powroty. Piątka powstała przecież w obiektach przy ul. Łubińskiego i stamtąd wywodzi swój rodowód. Być może dlatego co pewien okres czasu odżywają naturalne odruchy do tworzenia jednolitego organizmu harcerskiego na bazie tych dwóch sąsiadujących ze sobą, przez płot, szkół. Wróćmy jednak do faktów.

Druh Leon MACIEJEWSKI - po etapie organizacyjnym - wrócił do macierzystej "Jedynki", a "Czarną Piątkę" przejął dh. Jerzy JURASZEK. Jego ważniejsze dokonania to :

- pierwsza po wyzwoleniu kolonia letnia tzw. "żniwna" w KOPYDŁOWIE koło Działynia. Pracowała ona w dwóch turnusach na przełomie lipca i sierpnia 1945 roku i miała jako główny cel pomoc przy żniwach.
- znaczny rozwój liczebny drużyny. W końcu 1945 roku było w drużynie sześć zastępów : ORŁOW - WILKOW - ŁOSI - LISOW - JASTRZEBI i TRAPEROW, a jej stan liczebny wynosił 62 harcerzy.
- podjęła też działalność drużyna harcerek imieniem Zofii CHRZANOWSKIEJ, posiadająca wówczas numer 11. Jej pierwszą drużynową była drużna Krystyna ŁYKOWSKA (primo: SPORAKOWSKA, votto: MADROWSKA)

W styczniu 1946 roku drużynę objął druh podharcemistrz Stefan KUROSZCZYK. Od tego czasu datuje się jej stały i szybki rozwój organizacyjny. Już w maju 1946 roku druh HR Jerzy SPORAKOWSKI, zawodowy podoficer miejskiej straży pożarnej zorganizował przy drużynie zastęp pożarniczy, który niebawem rozrósł się do rozmiarów samodzielnej, pozaszkolnej drużyny skautowej. Druh SPORAKOWSKI STANĄŁ na jej czele, a przybocznym był druh Gabriel MORAWSKI.

Już w lipcu 1946 roku drużyna zorganizowała dla "piątaków" swój pierwszy obóz letni w MYSLIBORZU na Ziemiach Zachodnich. (obecnie wojew. gorzowskie) Wzrosła aktywność drużyn szkolnych : harcerek, którą od września 1946 objęła drużna Mieczysława KIERZKOWSKA (Kuroszczyk) oraz harcerzy w której szczególnym zaangażowaniem wykazywali się druhowie : Henryk NOWACKI, przyboczny i późniejszy drużynowy, Henryk JASKOLSKI, Andrzej JUCHACZ, Kazimierz ZIELINSKI, Zdzisław PIOTROWICZ czy Zenon WISNIEWSKI.

We wrześniu 1946 powstała druga drużyna pozaszkolna o specjalności samarytańskiej, Jej współorganizatorem i pierwszym drużynowym był druh Konrad ALEKSY. Drużyna ta otrzymała w hufcu kolejny numer 21. Wzrosła też liczba zachów. Do piątki przyłączyli się ponownie druhowie ze Szkoły Nr.2. Na koniec roku 1946 stan organizacyjny szczepla liczył 170 zachów, harcerek i harcerzy w tym 33 członków z 14 drużyny im. Andrzeja Mażkowskiego.

Kadra funkcyjnych 11 drużyny harcerek. Od lewej stoją: Irena KOBYLANSKA przyboczna, Aneta WIELOWIEYSKA zastępowa, Gabrysia ? zastępowa. Mieczysława KIERZKOWSKA-KUROSZCZYK drużynowa, Irena PRZYBYLSKA zastępowa i Krystyna KOZŁOWSKA zastępowa

18 MAJA 1947 roku - przy udziale wszystkich drużyn hufca - poświęcono i wręczono "piątce" nową, własny sztandar drużyny. Uroczystość ta zgromadziła liczne grono gości reprezentujących zarówno władze miasta jak i władze chorągwiane z harcmistrzem Trzewikowskim - jako Komendantem Chorągwi - na czele. W uroczystości brała też udział liczna grupa zaprzyjżaznionych ze szczeplem mieszkańców MYSLIBORZA.

W lipcu 1947 roku, mieszana grupa harcerzy (szkolna i pozaszkolna) w liczbie 36 osób wyjechała na drugi z kolei obóz letni do miejscowości DOLSK koło Mysliborza. Uzyskane dzięki inwencji druha Kuroszczyka środki zarówno finansowe jak i w naturaliach pozwoliły na to, że po normalnym pobycie na obozie stałym, zakończono go elementem wędrownym organizując powrót części grupy obozowej przez Szczecin, Koszalin, Słupsk, Gdynię, Gdańsk i Toruń. Kwatermistrz tego obozu, z racji karmienia uczestników niezliczoną ilością "wycyganionych" z UNRRY i innych dobrodziejów: konserw w puszkach, otrzymał wtedy przydomek "KONSERWA", który się przyjął i funkcjonuje do dziś. Oczywiście chodzi tu o druha KONRADA ALEKSEGO. Tenże "Konserwa" w sierpniu 47r

Drużyna pożarnicza

EMBLEMATY NA CHUSTACH DRUŻYN POZASZKOLNYCH
W LATACH 1946 - 1949

Drużyna sanitarna (Samarytańska)

zorganizował dodatkowo 5 dniową wycieczkę na trasie : Gniezno, Częstochowa, Kraków w której uczestniczyło 11 druhów z obu drużyn pozaszkolnych, a wśród nich m.in. dh. Edward HOFFMAN, JANUSZ POTERSKI, Roman ZAKRZEWICZ, Zenon WISNIEWSKI, Zdzisław PIOTROWICZ i inni.

Rok 1947 był okresem szczególnych osiągnięć szczepe. Obok sztandaru zdobył on I MIEJSCE w Hufcu ZA CAŁOKSZTAŁT PRACY. Drużyna strażacka zorganizowała na rynku publiczny pokaz swych umiejętności (w ramach święta Strażaka) Wspierała ją drużyna Samarytańska. Krótco po tym, drużynowym tej ostatniej - powołanym rozkazem hufcowego L 8-47 z dnia 30.12.1947 - został druh Cwik Zenon WISNIEWSKI.

Wraz z nowym, 1948 rokiem zaczęło się w ówczesnym harcerstwie coś psuć. Zaczęły się mnożyć pomówienia o działalność antypaństwową (po części zresztą uzasadnione, gdyż rósł opór zwłaszcza harcerzy starszych przeciwko wypaczaniu metodyki i indoktrynacji ideologii

Foto Bielski Gniezno, prawa aut. zastre. 1947

Z uroczystości poświęcenia sztandaru

w dotychczasowy program pracy harcerstwa) Zaczęły mnożyć się zakazy i ingerencje władz w wewnętrzne sprawy drużyn i szczepe. Bało się to szczególnie odczuć, kiedy w połowie roku - ze względów zawodowych i dla zastąpienia aresztowanego przez UB (Urząd Bezpieczeństwa) hufcowego hm. Franciszka Szeszały - odszedł ze szczepe druh Stefan KUROSZCZYK, a później także druhowie : Jerzy SPORAKOWSKI i Konrad ALEKSY. Funkcje po nich przejęli druhowie : Gabriel MORAWSKI, Henryk NOWACKI, Zenon WISNIEWSKI, Kazimierz ZIELINSKI oraz Zdzisław PIOTROWICZ (zuchy)

W akcji letniej 1948 - przebiegającej pod hasłem "HARCERSKIEJ SŁUŻBY POLSCE" - zorganizowanej przez hufiec w LUBNIEWICY na Ziemi Lubuskiej brało udział 29 harcerzy z "piątki" i 21 samarytańskiej, zakwaterowanych we wspólnym obozie z 16 druhami z JEDYNKI.

według numeracji był to obóz dziewiąty. Drużynowym naszej grupy był druh HO Kazimierz ZIELINSKI.

Od września 1948 zaczęły występować coraz większe przeszkody w działalności drużyn pozaszkolnych. Kierownictwo szkoły odmawia im prawa wstępu na teren szkolny w celu odbycia zbiórek. Utrudnia dostęp do harcówki oraz sprzętu. Ogranicza kontakty z drużynami młodszymi, aby te zbyt nie zaraziły się - jak to zwykli mawiać zadufani w swej bezkarności działacze ZMP - "zgniłymi ideałami kapitalistycznego badenpowelizmu". W efekcie prowadzi to do zniechęcenia i znacznego zmniejszenia stanów liczebnych drużyn. Część funkcyjnych z drużyn pozaszkolnych przeszła do drużyn młodszych i gromad suchowych, tworząc nowe i jak na złość prężne jednostki organizacyjne.

Rok 1949 przyniósł ze sobą coraz bardziej niepokojące wieści. Władze państwowe uznają harcerstwo za organizację reakcyjną. To pogłębia narastający w "piątce" kryzys. Osiąga on swój szczyt w momencie otrzymanego polecenia likwidacji wszystkich drużyn pozaszkolnych, co musiało nastąpić do czerwca 1949 roku. Odeszli więc ze szerepu tacy - bardzo mocno związani z piątką - druchowie jak: Henryk NOWACKI, Henryk ZIETARSKI, Edward HOFFMAN, Janusz POTERSKI, Zbigniew WOZNIAK, Eugeniusz HEJNA, Henryk WOJCIECHOWSKI, bracia PIOTROWICZ, Konrad JANISZEWSKI, Henryk JASKOLSKI, a także Zenon WISNIEWSKI oraz Roman ZAKRZEWICZ przeniesieni rozkazem hufcowego L 1-2 z dnia 20 lutego 1949 do 19 drużyny im. harcmistrza Ludwika GRUSZKI przy szkole podstawowej Nr. 8. Atmosferę zagęszcza fakt, że w "niewiadomych" okolicznościach zginął ze szkoły nowy sztandar drużyny. Wielokrotnie wraz z druhem Henrykiem NOWACKIM, autor niniejszej kroniki był na tę okoliczność przesłuchiwany i "naginany" przez funkcjonariuszy rowiatowego Urzędu Bezpieczeństwa. Sztandar się jednak wówczas nie odnalazł. Gdzie był? Patrz rozdział "NASZ SZTANDAR".

W tej sytuacji od września 1949 pracowała w szkole już tylko jedna drużyna harcerzy młodszych prowadzona przez druha HO Kazimierza Zielinskiego, drużyna harcerek pod kierownictwem druchny KUROSZCZYK ORAZ dwie gromady suchowe. Szczep jako taki przestał funkcjonować.

W styczniu 1950 roku cały majątek szczepu - chociaż nie był on zbyt okazały - przejął Zarząd Miejski Związku Młodzieży Polskiej, a konkretnie utworzony przy nim Wydział Harcerski powołanej w miejsce ZHP ORGANIZACJI HARCERSKIEJ Związku Młodzieży Polskiej. Praktycznie więc ZAKOŃCZYŁ SIĘ ROZDZIAŁ HISTORII drużyny związany z tradycyjnym harcerstwem. OH ZMP stosowała bowiem zupełnie inne formy pracy (przejęte od pionierów rosyjskich) nazewnictwo, symbolikę i umundurowanie i dlatego NIE MOŻE MIEĆ ŻADNEGO ZWIĄZKU

ODRODZENIE

PO RAZ DRUGI

a tym bardziej CIAGU HISTORYCZNEGO z harcerstwem wywodzącym się z ro-
dowodu skautowego. Zaliczanie lat 1950 - 1956 do historii ZHP jest
wielką pomyłką, wymagającą szybkiego sprostowania.

ODRODZENIE PO RAZ DRUGI

Poznanski czerwiec 1956 roku sprawił, że na fali " walki z wy-
paczeniami minionego okresu" doszło do odrodzenia i reaktywowania
Związku Harcerstwa Polskiego w jego historycznym i tradycyjnym
kształcie. Początek nowemu
etapowi dał Zjazd instru-
ktorów, odbyty w dniach
8-10 grudnia 1956 w Łodzi.
Już w dniu 16 grudnia 1956
odbyło się w Gnieźnie spo-
tkanie byłych instruktorów
i działaczy hufca z lat po-
przednich, w którym uczestni-
czyło 74 druhen i druhow.
Funkcję Hufcowego (Komen-
danta Hufca) powierzono
jednomyslnie druhowi harcni-
strzowi FRANCISZKOWI

SZESZULE. Obowiązek reakty-
wowania "Czarnej Piątki "
nałożony rozkazem hufcowe-
go L 1-57 z dnia 20.01.57,
przypadł w udziale druhowi
Henrykowi WOZNIAKOWI, ówczes-
nemu pracownikowi Domu Mo-
dy w Gnieźnie. Swoją pomoc
wnieśli także druhowie :
Piotr TOMCZAK (były przy-

boczny drużyny strażackiej) Henryk NOWACKI i Zenon WISNIEWSKI.
Wkrótce po tym, bo w lutym, powstała drużynę przejął dh Piotr TOM-
CZAK. Już w czerwcu tego roku na "wykapce" zorganizowanej w lasku
na Dalkach, pierwszych 25 harcerzy składało Przyrzeczenie harcerskie
a jedenasta najsporniejszym nadano stopień MŁODZIKA.

We wrześniu 1957 roku kierownictwo drużyny objął druh Henryk
NOWACKI. U schyłku tego roku drużyna liczyła już 70 członków. Równole-
gle rozwijała ożywioną działalność - reaktywowana przez druhny :
Ewę SPACHACZ i Krystynę MUSIAŁOWICZY - 11 drużyna harcerek im. Zofii
Chrzanowskiej, prowadzona przez rok przez druhnę Zofię ŁUCZAK. Trzeci

Na szkoleniu kadry w Powidzu. Na
pierwszym planie Kom. Huf. M. Kubicki

OBOZOWE MIGAWKI

OD GÓRY : DOLSK k/Myśluborza 1947 - GRZYBOWO k/Skoków 1960 - LINY k/Karłowej
1961 zdj. 314 - MIELNO w/Gniezna 1957

KALENDARILIM

harcerzy z "piątki" i to druhowie :Edmund KOSTYK, Zbigniew PEKAŁA i Zbigniew ROSTKOWSKI - uczestniczyło w obozie szkoleniowym hufca dla zastępowych, zorganizowanym w lipcu 1957 r., w MIELNIE k)Gniezna.

W marcu 1958 roku druh NOWACKI - ze względów zawodowych - (praca na dwie zmiany) przeszedł do mniej absorbującej pracy w odra - dzającym się szczepie i hufca, a piątą drużynę przejął dh. przewodnik Zenon WISNIEWSKI.

Ponieważ z wydarzeniem tym rozpoczął się okres nieprzerwanej, stabilnej i ciągłej pracy przez wiele lat, trudno byłoby zaszłości dziesięcioleci komentować w sposób narracyjny, bo z kroniki wyszłaby encyklopedia. Dlatego też w następnym rozdziale - pomyślanym jako kalendarium faktów i wydarzeń - utrwalono w sposób skrótowy tylko najważniejsze i najciekawsze dla szczepu fakty. Kto jest ciekaw szczegółów, niech szuka u źródeł na podstawie których ten "opis dziejów" mógł powstać.

K A L E N D A R I U M

1958 - 1990

1958 - maj. Pierwszy trzy dniowy biwak w Gębarzewie.

- wrzesień. Powstanie pierwszej drużyny pozaszkolnej zorganizowanej przez druha Bogdana KOWALCZYKA i prowadzonej później przez dh. dh. Wiktora KABACIŃSKIEGO i Zdzisława PANKOWSKIEGO.
- na koniec roku było w szkole nr.5, pięć drużyn z łączną liczbą 146 członków, co dało podstawy do reaktywowania pracy szczepu.

1959 - lipiec. Wspólny z 13 drużyną im. St. Zeromskiego, trzy tygodniowy obóz letni w CZESZEWIE koło Wrześni. Komendantem był dh. Zenon Wisniewski, zastępcą dh. Aleksander Sekulski, oboźnym dh. Kazimierz Walkowiak, kwatermistrzem dh. Gerard Winiarski.

- do szczepu przyłącza się 14 (później 15) drużyna im. Andrzeja Małkowskiego, prowadzona przez druha Bronisława FRANKOWSKIEGO, późniejszego komendanta hufca. (1972 - 1975)
- wrzesień. Kierownictwo drużyn obejmują nowi drużynowi: druh Kazimierz STOLAREK drużyna szkolna, druh Eugeniusz GORNIAK drużyna zuchowa (pracował w szczepie od stycznia) drużyna harcerek druha Zdzisława DOLATA (obecnie SEKULSKA)
- październik. REZYGNACJA harcmistrza Franciszka SZESZUŁY z funkcji komendanta hufca (wymuszona) Nowym hufcowym został mianowany druh podharcmistrz Marian KUBICKI.

1960 - maj. Udział szczepu w odsłonięciu pomnika Jana Kilńskiego w Trzemesznie. Przemarsz szczepu poraz pierwszy nagrany i nadany przez telewizję w informacjach dziennika wieczornego.

- 1960 - lipiec. Samodzielny obóz szczepla w GRZYBOWIE koło Skoków. 40 uczestników. Komendant dh. Zenon Wisniewski, oboźny dh. Bronisław Frankowski, kwatermistrz dh. Kazimierz Stolarek. Funkcję drużynowego I drużyny obozowej pełnił druh Paweł Galantowicz.
- grudzień. Drużynę harcerek przejęła druhna Aleksandra FLETA nauczycielka szkoły nr. 5
- 1961 - kwiecień. Rozkazem L - 4161 z dnia 18.04.1961 druhom : Eugeniusz GORNIŁAK, Jerzy RUTKOWSKI i Jerzy CIESLEWICZ przyznano pierwsze po reaktywowaniu pracy szczepla stopnie H A R C E - R Z A O R L E G O.
- czerwiec. Wprowadzenie zasadniczych zmian do dotychczasowej metodyki pracy, przez wprowadzenie tzw. "sprawności zespołowych". Ich symbolem był granatowy krążek o średnicy 20 mm z przypiętą nań gwiazdką. Nosiło się to na lewym rękawie munduru.

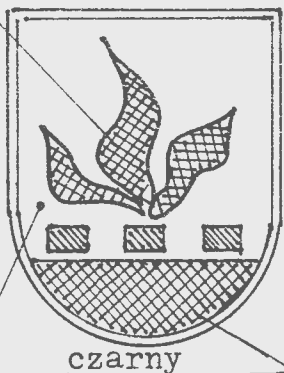
Rok 1961. Podczas pochodu 1 majowego. Od lewej : dh. Tadeusz NOWAK, dh. Janina NITKA i dh. Zenon WISNIEWSKI.

- lipiec 3 - 24. Samodzielny obóz szczepla w ramach koncentracji hufca w LINACH koło Sulechowa. Komendant phm Z. Wisniewski, zastępca przewodnik Zbigniew KAKOLEWSKI, oboźny przewodnik Bronisław FRANKOWSKI, kwatermistrz przewodnik Lucjan MARCINKOWSKI, magazynier Kazimierz STOLAREK.
- wrzesień. Wprowadzenie do metodyki systemu Jacka Kuronia oparte na tak zwanych MIANACH zastępujących niejako dotychczasowe stopnie. Oznaką zdobytego miana była odpowiedniego koloru plakietka z płomieniem i umieszczonymi pod nim poziomymi belkami. (granatowa, zielona i czerwona) Towarzyszyło temu

- hasło : "TRZY MILIONY " w wyniku którego - decyzją Komendy Hufca - wszystkie drużyny naszego szczebu były zobowiązane do podniesienia swych stanów liczebnych o minimum 50 %.
- październik. Dla odbycia zasadniczej służby wojskowej odchodzą ze szczebu druhowie : Bronisław FRANKOWSKI i Paweł GALANTO - WICZ. Tym samym zakończyła się druga " UNIA " drużyn "piątki" i " czternastki ".
- 1962 - marzec. Zmiana stopni harcerskich na : OCHOTNIK, TROPICIEL, ODKRYWCA, WEDROWNIK i PIONIER. Obok zmiany nazwy nastąpiła też zmiana sposobu oznaczania. (Uchwała Rady Naczelnej ZHP z dnia 17 grudnia 1961) (uzupełnienie - patrz następna strona)
- wrzesień. W szczebie podejmują pracę jako drużynowi : drużny Maria BRENK i Zofia ŁASZCZEWSKA. Po krótkiej przerwie, wrócił do drużyny pozaszkolnej druż Tadeusz NOWAK.
- 1963 - luty. Atak " zimy stulecia ". Alarm żywiołowy ogłoszony w szczebie rozkazem szczebowego L.2-63 z dnia 18.02.1963. Wielokrotna pomoc harcerzy przy odśnieżaniu ulic i wywózce śniegu z terenu miasta.
- maj. Wycieczka rowerowa do Trzemeszna. Spotkanie z zaprzyjawnioną drużyną imieniem Jana KILINSKIEGO.
 - lipiec. Wspólny obóz letni, z przewagą "piątaków", w ramach zgrupowania hufca w HOLENDRACH SZYSZYNSKICH koło Slesina w powiecie konińskim. W zasadzie był to udział w akcji chorągwianej pod nazwą "KONIN", mającej na celu upowszechnienie i przybliżenie młodzieży dorobku gospodarczego i przemysłowego tego zagłębia węgla brunatnego. PIERWSZY W H I S T O R I I SZCZEPU I HUFCA OBOZ KOEDUKACYJNY. Komendantem podobozu pod " RAKIETĄ " był druż podharc mistrz Zenon WISNIEWSKI a oboźną drużną przewodnicząca Aleksandra FLETA.
 - październik. Według spisu statystycznego na dzień 31.10.1963 szczeb liczył 176 zuchów, harcerek i harcerzy. Nowo zorganizowaną, trzecią drużynę zuchów, objął druż Leszek DOMINICZAK.
 - listopad. Pożegnanie druż Eugeniusza GORNIAKA, który podjął nadterminową, zawodową służbę wojskową.
 - grudzień. szczebowa "WYPRAWA DO BIEGUNA" i powitanie nowego roku wraz z Przysiężeniem harcerskim. Impreza odbyła się w lasku na Dalkach.
- 1964 - maj. 10 nowo przyjętych harcerzy i 12 zuchów pasowanych na harcerzy złożyło w "Dniu Zwycięstwa" (9) maja Przysiężenie harcerskie. W okolicznościowym kominku uczestniczył zastępca dowódcy Jednostki Wojskowej przy ulicy Sobieskiego podpułkownik Stanisław GUTT.

żółto-czerwony

SYMBOLE NOWEJ METODYKI

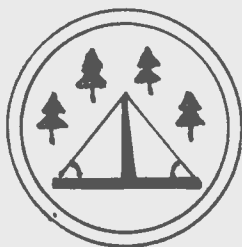
czarny
granat, zielony, czerw.

Nowy system metodyczny (przymiarki trwały od września 1961 r.) którego zasadniczym elementem była zmiana nazwy stopni i sposobu ich zdobywania, do realizacji w drużynach Główna Kwatera wprowadziła decyzją z dnia 20 stycznia 1962 r. Nie trudno sobie wyobrazić ile zamętu spowodował taki nagły zwrot w dotychczasowej metodyce pracy drużyn. Odtąd prawo przyznawania stopnia uzyskał zastęp, zaś

warunkiem jego nadania było zdobycie przez delikwenta od trzech do pięciu sprawności zespołowych, a przez cały zastęp jednego z pośród pięciu MIAN (plakietki mian na rysunkach)

W roku 1962 wszedł również w życie nowy Regulamin tzw. "Sprawności fachowych i odznak specjalności." (Wydawnictwo Harcerskie Warszawa 1963 r.) który treścią wymagań korelował z zadaniami nowego systemu. Potwierdza to np. punkt 3 Regulaminu, który stwierdza że :

"swoją decyzję (o woli zdobywania danej sprawności - dopisek autora) wraz z planem jej realizacji przedstawia całemu zastępowi do wiadomości a drużynowemu do zatwierdzenia."

Korzystną nowością było to, że sprawności "fachowe" skoncentrowano w trzech, następujących grupach tematycznych : I - TURYSTYKA, SPORT, ZDROWIE, II - PRZYRODA, TECHNIKA, GOSPODARKA

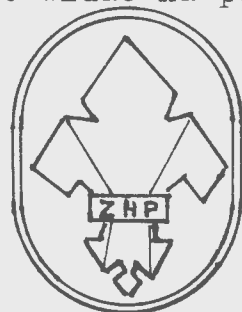
III - KULTURA i INNE.

Mogły satysfakcjonować symbole graficzne tych sprawności, które - co tu ukrywać - przy późniejszych, każdych zmianach, okazywały się być coraz gorsze.

Nieco później, bo pod koniec lat sześćdziesiątych bez większego rozgłosu dokonano też zmiany kształtu lilijki, co widać na poniższym rysunku. Ponieważ - jak mawiano, na skutek oportunistów części reakcyjnych instruktorów - nie przyjęli nowego systemu metodycznego, trzeba było coś zmienić co odróżniłoby Związek Harcerstwa Polskiego od "zgniłego, kapitalistycznego skautingu."

biały
tło czerwone

1964 - maj 02. Całodniowe "manewry techniczne" drużyn harcerskich szczechu w GEBARZEWIE. Zawody sprawnościowe z zakresu: sygnalizacji, terenoznawstwa, samarytanki i pionierki, połączone z biwakiem.

- wrzesień. Kolejna innowacja w metodyce i strukturach organizacyjnych. Obligatoryjnie wprowadzono zasadę tworzenia zastępów w oparciu o grupy wiekowe rówieśników, czyli klasy. I tak na przykład klasa V miała obowiązek realizować miano OCHOTNIKA, klasa VI TROPICIELA itd. Wprowadziło to sporo zamętu wśród żytych zastępów wielopoziomowych. Manewr ten przyniósł organizacji więcej szkody niż pożytku.

1965 - styczeń. Udział trzech patroli szczechu w tradycyjnych (od 1935 roku) marszach drogami bitewnymi Powstańców Wielkopolskich do Zdziechowy oraz w zainaugurowanym w styczniu przez hufiec, marszu "Szlakiem wyzwolenia", wiodącego ulicą Witkowską (wówczas Armii Czerwonej) do lasu JELONEK.

Podczas kominka z okazji Dnia Zwycięstwa. Komendant szczechu i podpułkownik GUTT.

- komuś z ówczesnej władzy strzelił do głowy, pomysły, aby w piątce zmienić kolor chust, bo czarne to żałoba i przykre wspomnienia z lat okupacji po tak zwanych "Dzieciach Hitlera" (Hitler Jugend) Aby uczynić zadość woli " mocodawców " Rada Szczechu znalazła kompromisowe wyjście. Nie rezygnując z tradycji wprowadziła chusty dwukolorowe: czarno-pomarańczowe dla harcerzy i czarno zielone dla harcerek. Analogicznie w drużynach zuchowych. (zmiany dokonano w marcu 1965 r.)
- kwiecień. Wyprawa szczechu do lasu w MODLISZEWIE. Obrzędowe Powitanie WIOSNY. Topienie Marzanny.
- maj. Pierwszy ALERT NACZELNIKA ZHP pod nazwą: "Harcerski Zwiad Wiosenny" w ramach którego harcerze uporządkowali skwer przyszkolny, posiali trawę i posadzili kwiaty.
- maj. Las w GEBARZEWIE, Drugie zawody sprawnościowe szczechu, połączone z całodniowym biwakiem, również zuchów.

- 1965 - czerwiec. Całodniowe gry i zabawy z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka.
- wrzesień. Zmiany kadrowe. Odeszła ze szczepu drużyna Aleksandra FLETA. Na drużynowych awansowali dh. dh. Barbara BIDZIN - SKA, Zbigniew KACZMAREK, Marek FLETA i Tadeusz JANICKI.
 - listopad. Zajęcie przez drużynę Młodzieżowej Służby Ruchu drugiego i pierwszego miejsca w : powiatowym konkursie prawidłowej jazdy na rowerze i zgaduj zgaduli ze znajomości przepisów o ruchu drogowym.
 - grudzień. Na koniec roku 1965 szczep liczył 120 członków skupionych w czterech drużynach (dwie harcerskie i dwie zuchowe, jednorodziejowe)
- 1966 - maj. Czyn harcerzy na rzecz Szkoły Nr.5. Ułożono 12 metrów bieżących betonowego dywanika na bocznym dojściu do boiska likwidując tym samym tworzące się tam podczas opadów błotna kałuże. Przepracowano przy tym 195 roboczo - godzin
- czerwiec. Rozgrywki w tenisa stołowego o mistrzostwo szczepu. Startowało 43 zawodników. Mistrzostwo zdobyli : Tadeusz JANICKI i Halina LEWANDOWSKA.
 - czerwiec. Zakończyła swą sześć letnią działalność drużyna pozaszkolna, a także drużyna Irena FURMANIAK drużynowa drużyny zuchowej
 - wrzesień. Harcerski Start dla drużyn MSR. Patrole porządkowe na ulicach miasta.
 - październik. Awans druha Marka FLETY na funkcję zastępcy szczepowego.
- 1967 - styczeń. Wyprawa zimowa szczepu na Dalki. Zawody saneczkowe i gra terenowa : tropienie po śladach na śniegu.
- kwiecień. Wyprawa nad jezioro w Wełnicy. Obrzędowe topienie Marzanny. Zwiad : " Na tropach wiosny "
 - maj od 2 do 9. III ALERT NACZELNIKA pt. " SPRAWNI DO PRACY I OBRONY. Szczep wykonał wszystkie zadania przewidziane programem "Harcerskiej próby sprawności." Do najbardziej udanych należało spotkanie z żołnierzami i wspólne z nimi ćwiczenia na torze przeszkód Jednostki przy ul. Wrzesińskiej
 - czerwiec. Od 1 do 4 biwak w stodole w Zdrojach koło LUBO - CHNI. Komendantem był dh. Marek Fleta, obozną Maria Korbanek a kwatermistrzem Teresa Janicka. W biwaku uczestniczyło 36 harcerek i harcerzy.
 - czerwiec. Bilans roku harcerskiego 1966-1967 to zdobytych: 78 sprawności harcerskich i 19 zuchowych. 43 stopnie OCHO-

TNIKA, 9 TROPICIELA, 6 ODKRYWCY i 7 WEDROWNIKA. Odbyło się siedem zbiórek i dwie wycieczki szczepu. Drużyny zorganizowały łącznie 62 zbiórki, 8 wycieczek i dwa trzy dniowe biwaki.

- wrzesień. W szczepie podjęły pracę instruktorską drużyny Urszula CABANSKA i Henryka PIETRZAK, absolwentki Studium Nauczycielskiego oraz Urszula WOJEWODA i Małgorzata JASNIEWICZ, uczennice Technikum Ekonomicznego.

- październik. Akcja "Aurora" z kominkiem tematycznym "Harcerski pokłon rewolucji". Program ten zaprezentowano też pracownikom Fabryki Galanterii "LECH" oraz Przedsiębiorstwa Przemysłu Terenowego podczas akademii rocznicowych.

1968 - 10 LUTY. Zasugerowana przez Komendę Hufca DRUGA ZMIANA PATRONA szczepu : z XX lecia PRL na Władysława Jagiełłę (sprawiły to chyba kolejne niepokoje społeczne, że w ZHP nastąpił ponowny, choć krótkotrwały, zwrot ku tradycji. Stąd rehabilitacja królów.) W obrzędowej zbiórce "wprowadzenia" Bohatera uczestniczył Zastępca Komendanta Hufca druż. przewodnik Bronisław FRANKOWSKI. (Tak, tak. Nasz były drużynowy)

- 17 lutego. 82 uczniów szkoły i harcerzy rozpoczęło kurs z zakresu znajomości przepisów o ruchu drogowym. Wykładowcami byli milicjanci ze służby drogowej. W kwietniu, kurs ukończyło 56 słuchaczy uzyskując rowerowe prawo jazdy.

- 27 i 28 kwietnia. Dni Młodości, czyli inicjatywa Komendy Hufca zmierzająca do aktywizacji pracy drużyn. Spotkanie przy kominku z oficerem wojska majorem STARCZEWSKIM.

- maj od 8 do 12. Czwarty ALERT NACZELNIKA pod hasłem "HARCERSTWO BOHATERSKIM DZIECIOM POLSKIM". Pełniono warty honorowe przy grobach poległych i pomordowanych. Udział szczepu w manifestacji i ognisku z okazji Dnia Zwycięstwa. Bieg patrolowy o tematyce wyzwoleniczej do lasu Jelonek. Kominek z udziałem rodziców.

- 15 MAJA. ODEBRANIE PRZEZ KIEROWNIKA SZKOŁY PANA WOJCIESZAKA HARCOWKI mieszczącej się w piwnicy szkolnej. Zakaz odbywania zbiórek harcerskich w szkole bez obecności osoby pełnoletniej. Ministerialny zakaz odbywania samodzielnych (bez opiekuńczej) wycieczek i innych przedsięwzięć programowych. Ponoć było to podyktowane troską o bezpieczeństwo dzieci. W rzeczywistości była to kolejna forma zaostrożenia kontroli nad działaniami szkolnych drużyn harcerskich

- 29 maja. Konferencja Hufcowa. Wybór delegatów na IV ZJAZD ZHP. Ze szczepu delegatami na Konferencję byli : dh Marek FLETA

- i druh hm Zenon WISNIEWSKI. Delegatami na Zjazd wybrano dh. dh. podharc mistrzynię Alicję BOJANSKA z IX Szczepu i podharc mistrza Jana BIAŁECKIEGO z drużyny harcerskiej przy Domu Poprawczym w Witkowie.
- 2 czerwiec. W ramach czynu dla uczczenia IV Zjazdu ZHP zorganizowano w Skorzęcinie - dla 159 dzieci pracowników Miejskiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Terenowego - liczne, całodzienne gry i zabawy, wypełniające program Międzynarodowego Dnia Dziecka. W ramach programu wycieczka autokarowa na lotnisko w Powidzu, pływanie po jeziorze skorzęcinskim statkiem "Lech". Imprezę obsługiwało 13 instruktorów i funkcyjnych oraz 12 harcerek i 14 harcerzy. Koordynatorem całości był dh. przewodnik Marek FLETA.
 - 7 do 9 czerwca. BIWAK szczepu u pana Zalewskiego na Kujawkach koło Lubochni. 30 uczestników. Komendant Marek Fleta, oboźny Jacek Olejniczak, kwatermistrz Ryszard Grajek. Na częściowe pokrycie kosztów biwaku Komitet Rodzicielski szkoły przekazał 1000,- złotych.
 - lipiec. W kursie dla drużynowych drużyn zuchowych w CIEPLI-CACH ze szczepu uczestniczyli dh dh : Małgorzata JASNIEWICZ i Jacek OLEJNICZAK, zaś w chorągwanym kursie dla drużynowych drużyn harcerskich uczestniczył dh. Ryszard GRAJEK. Wszyscy troje ukończyli kursy ze stosownymi uprawnieniami.
 - lipiec. W Zgrupowaniu Obozów Hufca w SARCZU koło Trzcianki ze szczepu uczestniczyło 12 harcerek i harcerzy. Druh Marek FLETA był oboźnym w jednym z podobozów.
 - z dniem 1 WRZESNIA wszystkim instruktorom KTORZY NIE SA NAUCZYCIELAMI PAN KIEROWNIK SZKOŁY WOJCIESZAK ZABRONIŁ wstępu na teren szkoły (a jednak historia lubi się powtarzać.) Zdaniem pana WOJCIESZAKA dwie osoby z grona pedagogicznego wystarczą do zajęcia się harcerstwem w szkole.
 - 3 WRZESNIA RADA SZCZEPU wysłała w tej sprawie PISMO do Komendy Hufca. Już... 17 września interweniował sam Komendant harcmistrz Józef SYPNIEWSKI. Jak się przy tym okazało stanowcza decyzja pana Wojcieszaka i zniewolonej przez niego Rady Pedagogicznej była zwąglą ZEMSTĄ za to, że szczepowy, na Konferencji Hufca skrytykował majową decyzję kierownika o odebraniu harcówki. " Nie będzie mi tu żaden intruz szargał opinii. Ja tu jestem panem". - powiedział hufcowemu kierownik. Cóż. Czasami bywa i tak. Doszło więc do przymusowego " złożenia broni."

1968 - W początkach października pisemną rezygnację z pracy złożyli wszyscy funkcyjni szczepu nie będący uczniami szkoły, przechodząc - głównie - do IX Szczepu im. Mieszka I przy Szkole Podstawowej Nr. 9. Komenda Hufca - zarówno w sprawie konfliktu jak i rezygnacji - nigdy nie zajęła jakiegokolwiek stanowiska. Dzisiaj możemy już powiedzieć dlaczego. Prosto! Brat Pana Kierownika szkoły był zastępcą szefa powiatowej Służby Bezpieczeństwa.

- formalne przekazanie V Szczepu Druhnice Urszuli CABANSKIEJ mianowanej szczepową, nastąpiło w marcu 1969 roku.

Ponieważ okres w którym Druhna Urszula CABANSKA wraz z Druhną Henryką PIETRZAK usiłowały podtrzymać dobre tradycje "piątki" - a więc lata 1969 - 1974 - należą do najsłabiej udokumentowanych, siłą rzeczy fakty - które dało się odtworzyć głównie na podstawie dokumentacji hufca - są tylko fragmentem tej pięcioletniej działalności szczepu i nie mogą stanowić podstawy do oceny jego aktywności w tym okresie.

1969 - marzec. Z braku doświadczonej kadry funkcyjnych stan organizacyjny szczepu zredukowano do jednej koedukacyjnej drużyny harcerskiej i jednej zuchowej-

- wrzesień. Funkcję drużynowych objęli absolwenci szkoły druhowie Jerzy GUTT i Andrzej STARCZEWSKI.

- w Komendzie Hufca zgłoszono powstanie dwóch nowych drużyn : harcerskiej i zuchowej.

- na koniec roku stan organizacyjny szczepu był następujący : dwie drużyny harcerskie i dwie drużyny zuchowe. Łączna liczba członków według spisu : 92, w tym zuchów 37.

1970 - marzec. Wykonanie zadań VI Alertu Naczelnika pn. "Trwały ślad pamięci narodowej." Drużyny przygotowały udany program kominka tematycznego pod nazwą "Wszystkie rzeki płyną do Bałtyku." Uczestniczyła w nim również młodzież szkoły.

- kwiecień. Obrzędowe Powitanie Wiosny nad jeziorem w Wełnicy.

1971 - 8 maja. Udział szczepu w uroczystości wręczenia sztandaru II szczepowi im. Gen. K. Świerczewskiego przy Szkole Podstaw. Nr. 2

- czerwiec. Zajęcie szóstego miejsca w zawodach techniczno - obronnych zorganizowanych przez Komendę Hufca w Lesie Miejsk.

- lipiec. Udział 14 członków drużyn w Nieobozowej Akcji Letniej hufca w Mielnie k-Gniezna. Uzyskanie 6 Patentów zastępowego

- sierpień. Wyróżniona przez Komendę Hufca praca zastępu N.A.L. prowadzonego przez druha Andrzeja STARCZEWSKIEGO.

1972 - 21 stycznia. Patrol 5 drużyny zajął trzecie miejsce w marszach

- szlakiem Powstańców Wielkopolskich " do Zdziechowy.
- marzec. Udział reprezentacji szczepu w eliminacjach III Turnieju Wiedzy Obywatelskiej przebiegającego pod hasłem : "Nasze jutro zaczyna się dziś".
 - 1973 - czerwiec. Udział reprezentacji szczepu w wojewódzkich zawodach drużyn Młodzieżowej Służby Ruchu. W konkursie wiedzy o przepisach ruchu drogowego zespół w składzie : Grzegorz Sikorski - zastępowy, Adela Wawrzyniak, Barbara Suchorska, Piotr Sufleta i Janusz Kowalczyk - zajął punktowane ósme miejsce.
 - 1975 - wrzesień. Funkcję KOMENDANTKI SZCZEPU objęła drużna podharcmi-strzyni Zdzisława WARCHAŁ. Nowy rok harcerski rozpoczynało jedenaście zastępów, a funkcję przybocznych drużyn pełnili : dh. Katarzyna WARLICH, Barbara WABINSKA, Beata JOSKOWIAK i Jacek BIGOSINSKI.
 - listopad. Uczestnicząc w VII Turnieju Wiedzy Obywatelskiej, harcerze przeprowadzili wywiady o przeszłości historycznej Gmieźna. Sporządzono również mapę administracyjną Polski i rozesłano własnoręcznie wykonane pocztówki z dedykacjami.
 - 10 grudnia. Uroczyste Przyrzeczenie harcerskie z udziałem rodziców harcerzy. Impreza z bogatą częścią artystyczną zorganizowana w hali gimnastycznej szkoły. Komendę Hufca na uroczystości reprezentowała drużna hm. Magdalena KOZAKOWSKA.
 - 20 grudnia. Dzieciom z Państwowego Domu Dziecka przekazano zebrane przez harcerzy i zuchów zabawki. Był to plon akcji : "SERCE POD CHOJNKE ". Za dar, 23 grudnia podziękowała listem kierowniczką placówki Pani M. Wróblewska.
 - 1976 - styczeń. Harcerski Bal Karnawałowy szczepu z licznymi nagrodami za pomysłowość strojów i udział w innych konkursach.
 - 20 lutego. Przedstawienie teatryku kukiełkowego poprzedzone OBIĘTNICĄ suchową.
 - 8 marca. Z okazji Dnia Kobiet zaproszono Panie nauczycielki na kominek okolicznościowy z tańcami, piosenką i życzeniami.
 - 27 marca. Gra terenowa w lesie "Jelonek" połączona z obrzędem Powitania wiosny.
 - 11 - 13 MAJA XII ALERT NACZELNIKA pt. "OLIMPIJSKI START ". Zebrano w szczepie 820 kg. makulatury. Udział reprezentacji szczepu w imprezach i zawodach organizowanych przez kluby sport.
 - wrzesień. Harcerski Start i inauguracja VIII Turnieju Wiedzy Obywatelskiej pn. "KRONIKA DOKONAN I MARZEN - TWORCY DOBREJ ROBOTY". Zdobyto liczne sprawności w tym : Manifest PKWN, AMBASADOR PRZYJAZNI i POLSKA 1980.

- grudzień. Udział reprezentacji szczechu w konkursie piosenki zachowej zorganizowanym przez Komendę Hufca. Drugie miejsce zdobyła zuchna Lidia WYSOCKA.
- grudzień. Kapitan Edward LISOWSKI przysłał dla harcerzy szczechu pozdrowienia od jednostki Wojsk Polskich stacjonujących w EGIPCIE, w ramach kontygentu Organizacji Narodów Zjednocz.
- 1977 - marzec. Akcja wiosennych porządków w mieście. Najbardziej się w nią zaangażowały drużyny zachowe, porządkując skwery przy ul. Sienkiewicza i Walki Młodych (obecnie Jana Pawła II)
- maj. XII ALERT NACZELNIKA pt. "TU GDZIE NASZ DOM". Realizację zadań połączono z Dniem Matki, zapraszając mamy na okolicznościowy kominek.
- czerwiec. Zakończenie roku szkolnego i harcerskiego całonocnym biwakiem w lesie Jelonek.
- wrzesień. Na początku roku szkolnego szczech liczył 123 zuchów i harcerzy. Pracę drużyn zainaugurowano uroczystą zbiórką na której ustalono sposoby uczestnictwa drużyn w IX Turnieju Wiedzy Obywatelskiej pod hasłem : "SOCJALIZM PRZEOBRAZA SWIAT"
- 7 listopada. W finale IX Turnieju Wiedzy Obywat., praca dziewczyny KATARZYNY WARCHAŁ pod tytułem "WIETNAM" zdobyła nagrodę i została zakwalifikowana do udziału w wystawie chorągwaniej.
- 12 listopada. Odwiedziny drużyn w Jednostce Wojskowej 11-25. Złożenie żołnierzom i oficerom życzeń z okazji Dnia Wojska. Z okazji dorocznego święta, życzenia złożono również swoim nauczycielom i wychowawcom.
- 1978 - styczeń. Dla podopiecznych Zespołu Opieki Zdrowotnej szczech zorganizował imprezę pod nazwą : " HARCERZE LUDZIOM ŻŁOTEGO WIEKU. "
- 11 kwietnia. W miejskich eliminacjach VI Manewrów Techniczno-Obronnych ZHP, reprezentacja szczechu zajęła PIĄTE miejsce.
- 16 kwietnia. W III Rajdzie Kręgów Instruktorskich zorganizowanym przez Komendę Chorągwi w WOLSZTYNIE, zespół szczechu - na trasie nr. 10 - był " najlepszym z najlepszych", co poswiadcza treść dyplomu podpisanego przez komendanta Rajdu.
- 9 maja. Udział szczechu w manifestacji pokojowej i imprezach z okazji Dnia Zwycięstwa.
- 18 - 20 MAJA. Realizacja zadań XIV ALERTU NACZELNIKA : GODNI PATRIOTYCZNYCH TRADYCJI - ROSNIEMY NA PRZYSZŁOŚCI MIARĘ. "
- czerwiec. Drużna Zdzisława WARCHAŁ zrezygnowała z funkcji komendantki szczechu.
- wrzesień. NOWYM KOMENDANTEM SZCZECU został mianowany druh przewodnik Maciej KASPRZAK, wychowanek i wieloletni harcerz

piątki. Wraz z nim pracę instruktorską w szczepie podjęli dh. dh. przewodnik Jarosław SZYMANEK i przewodnik SZYMANSKI Ryszard.

- 20 września. Zawody latawcowe o mistrzostwo szczepu rozgrywane na Kustodii.
- 15 października. W III Rajdzie szlakami Wojska Polskiego do Niechanowa, patrol szczepu zajął czwarte miejsce.
- listopad. Według danych dorocznego spisu statystycznego, jesienią w szczepie pracowały trzy drużyny harcerskie (dwie jednorodzajowe i jedna koedukacyjna) oraz koedukacyjna drużyna zuchowa. Skupiały one łącznie 86 członków. w tym 22 uczniów i 27 harcerzek.
- 1979 - 21 marzec. Wiosenna wyprawa szczepu nad jezioro w Wełnicy. Obrzędowe Powitanie Wiosny.
- 22 kwietnia. Przy obelisku ku czci pomordowanych w Lesie Miejskim obietnica zuchowa, Przysiężenie 12 harcerzy oraz zobowiązanie instruktorskie dwóch drużynowych.
- maj. Czynne uczestnictwo drużyn w realizacji zadań XV ALERTU NACZELNIKA PRZEBIEGAJĄCEGO POD HASŁEM : BIAŁO CZERWONEJ - ZDROWIE, RADOŚĆ, POKOJÓ"
- czerwiec. Całodniowy biwak drużyn w Lesie Miejskim. Zawody sprawnościowe z terenoznawstwa i pionierki biwakowej.
- 1 WRZESNIA wrócił do szczepu I OBJAŁ FUNKCJE KOMENDANTA dh. harcmistrz Eugeniusz GORNIAK. Wraz z nim, we wrześniu, pracę instruktorską rozpoczęli dh. dh.: przewodnik Halina ŁACINSKA, jako zastępca komendanta szczepu podharcmistrz STARYBRAT Janusz jako kwatermistrz oraz jako drużynowi : Anna KOWALEWSKA Aleksandra GRZESZCZAK, Bogumiła GORNIAK, Ryszard JANKOWSKI, Marian BEDNAREK, Zdzisław ALEKSY, Florian BARTKOWIAK i inni
- 7 września. Pierwsza impreza terenowa pod nowym kierownictwem Pożegnanie lata w Lesie Miejskim.
- 29 września. Drugie zawody latawcowe na Kustodii. I miejsce zajęły drużyny Katarzyna LANGE i Bożena RYDLEWICZ. I miejsce za konstrukcję latawca zajęła drużyna Magdalena GORNIAK.
- 18 października. Wycieczka autokarowa do DEBNICY koło KłECKA Wraz z młodzieżą tamtejszej szkoły Święto Pieczonego Ziemia ka..
- 19 listopada. Wycieczka autokarowa do Głuchej Puszczy. Zwiedzanie Muzeum inż. PIJANOWSKIEGO. Odwiedziny w Strzemię i Kruzwicy.
- 1 - 20 grudnia. Loteria losowa dla młodzieży szkolnej. Akcja

zarobkowa drużyny żeglarskiej.

- grudzień. W ramach ogólnoszkolnej zbiórki makulatury zebrano w drużynach 1646 kg. makulatury i innych surowców wtórnych. 50% uzyskanej kwoty przekazano na budowę "Daru Młodzieży".
 - 20 grudnia. Międzydrużynowy turniej tenisa stołowego "Moskwa 1980". Zwycięzcą turnieju został druż Robert BERNDT.
- 1980
- styczeń. Do Ruchu Drużyn SZTANDAROWYCH przystąpiły dwie drużyny szczebu : drużyny Anny KOWALEWSKIEJ i Aleksandry GRZESZCZAK
 - styczeń. Czyn społeczny harcerzy i instruktorów. Przepracowano 160 rob-godzin przy adaptacji pomieszczenia gospodarczego na pracownię fotograficzną szczebu.
 - 16 stycznia. Akcja "BUTELKA" w wyniku której 700,- zł przekazano na budowę "Daru Młodzieży" (żaglowiec) a 580,- zł. na Centrum Zdrowia Dziecka
 - luty. Drużyny : Lidia WYSOCKA, Magdalena GORNIAK i Iwona SŁAWSKA zdobyły najwyższe trofea w konkurencji solistów, Hufcowego Festiwalu Piosenki.

Rada drużyny artystycznej "LECHITKI". Od lewej : Agata CZECH Magdalena BONKOWSKA, JUSTYNA MEISNER, Beata WASSAK, Sylwia BRZEZINSKA - z proporcem drużyny wyhaftowanym przez Panią ROSINSKA, matkę jednej z harcerek. Inne osiągnięcia drużyny patrz rozdział : drużyny specjalistyczne.

- 23 luty. Zawody strzeleckie z wiatrówki. Mistrzostwo szczepu zdobyli : dh. dh. Elżbieta FIEDOR i Waldemar KWITOWSKI.
- 26 marca. Rozpoczęcie zajęć w sekcji "JUDO" prowadzonej przez trenera Henryka PAKUŁĘ.
- 28 marca. Podsumowanie pierwszego etapu XII Turnieju Wiedzy Obywatelskiej. Najlepsi : drużyna turystyki wodnej d-hny Haliny ŁACINSKIEJ, oraz zastępy "ŻEGLARZE" i "FO-TO".
- 5 do 8 kwietnia. Pobyt delegacji z VISEGRADU - Węgry. Gośćmi szczepu byli : Anna MEZEL dyrektorka wissegradzkiej szkoły, Antal SZIGETI szef szkolnej organizacji pionierskiej, Aprili LAJOS nauczyciel oraz Antoni KLOKA - polak z Visegradu - jako tłumacz.

Wizyta węgrowska 1980

- 9 kwietnia. Wycieczka autokarowa zuchów do Poznania. Odwiedziny w ZOO. Udział w spektaklu Teatru Lalek.
- 7 do 9 maja. Udział w XVI ALERCIE NACZELNIKA : " W HOŁDZIE ZWYCIEZCOM " W SŁUŻBIE DLA POKOJU ". Zrealizowano zadania z grup tematycznych : "U naszych przyjaciół", "Los dzieci tam gdzie wojna", oraz "Dzieci całego świata."
- 7 maja. W ramach 35 rocznicy zwycięstwa spotkanie z żołnierzami Jednostki Wojskowej 15-32. Zwiedzanie koszar.
- 3 do 10 lipca. Pobyt grupy PIONIEROW WĘGIERSKICH na obozie w Gnieźnie. Zakwaterowanie w Szkole Podstaw. Nr. 5. Kadra instruktorska szczepu spełniała funkcje pomocnicze i przewodnikowskie. Formalnym opiekunem grupy był dh hm Eugeniusz GORNIAK.
- We wrzesniu nastąpiło trochę zmian w obsadzie funkcji. Zastę-

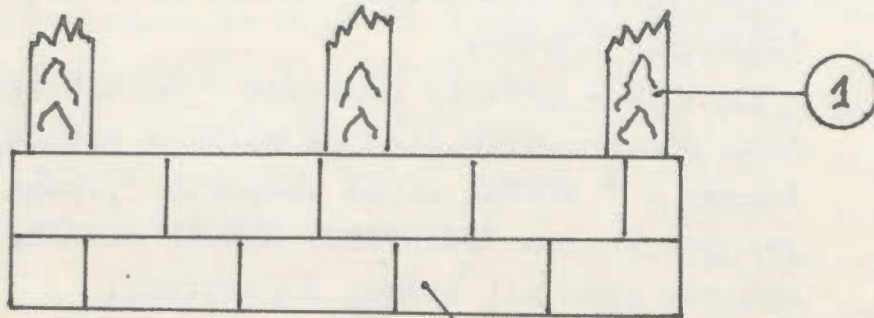
- pcą komendanta szczechu do spraw harcerskich został druh przewodnik Janusz STARYBRAT. Utworzono też - na bazie zastępu turystyki wodnej - drużynę o specjalności żeglarskiej, której drużynowym został mianowany druh przewodnik Zdzisław ALEKSY.
- 12 września. Rajd rowerowy do MIELNA, w którym uczestniczyło 11 starszych zuchów i 11 harcerzy. Grzybobranie.
 - 19 września. Na zbiórce rejonu VII wybrano delegatów szczechu na Konferencję Sprawozdawczo-Wyborczą hufca. Byli nimi dh. dh: Halina ŁACINSKA, hm Eugeniusz GORNIAK i pwd. Janusz STARYBRAT.
 - 27 września. Uroczyste otwarcie PIERWSZEJ W GNIEZNIIE harcerskiej IZBY TRADYCJI SZCZEPU. W uroczystości m-in. uczestniczyli: Komendant Chorągwi hm. Ryszard WOSINSKI, założyciel 5 drużyny druh Marian BACZYK, drugi szczechowy hm Zenon WISNIEWSKI i wielu znakomitych gości reprezentujących władze szkolne i administracyjne miasta.

otwarcie Izby Tradycji

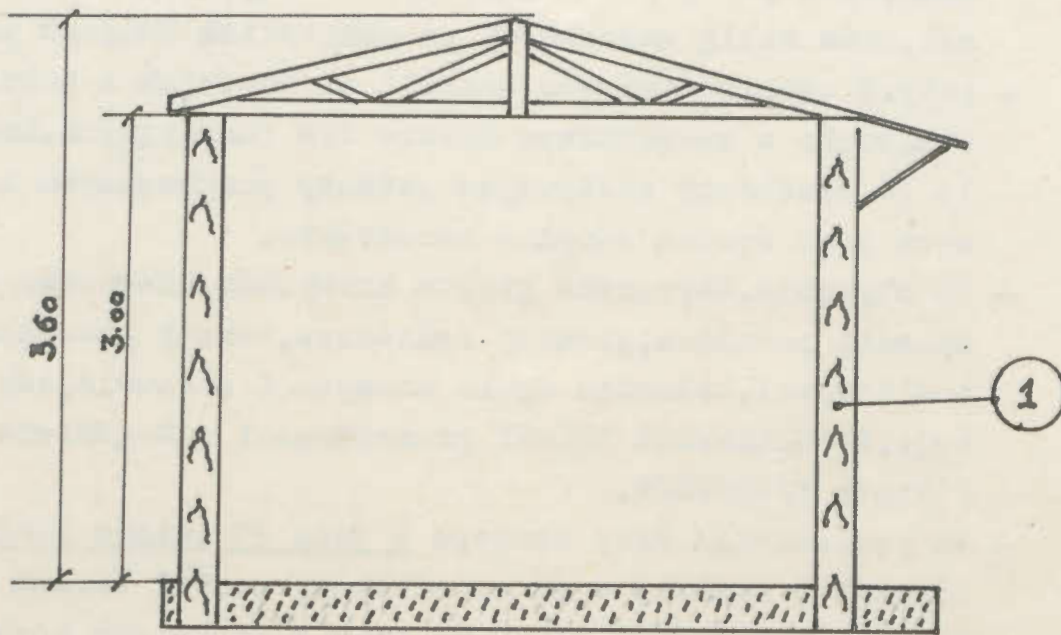
- 29 września Izbę Tradycji odwiedziła delegacja miasta LIPSK (Leipzig) z ówczesnego DDR dedykując "piątkom" życzenia owocnych osiągnięć w kultywowaniu harcerskich tradycji. Po niej przez wiele miesięcy HIT odwiedzali uczniowie starszych klas szkół gnieznienskich, odbywając tu poglądowe lekcje historii
- 11 października. Na Konferencji Spraw. Wyborczej Hufca, w skład Rady Hufca weszli m) in instruktorzy szczechu w osobach dh. dh: Aleksandra GRZESZCZAK, Eugeniusz GORNIAK i Janusz STARYBRAT. Delegatką na Konferencję Chorągwianą wybrano m) in druhnę

przewodniczkę Halinę ŁACIŃSKĄ.

- 4 listopada. Przeprowadzono ogólnoszkolną zbiórkę makulatury. Harcerze zebrali ponad 600 kg. różnych surowców wtórnych.
- 8 listopada. Wycieczka autokarowa szczepta na trasie : KORNIAK, ROGALIN, PUSZCZYKOWO. Zwiedzanie zabytków. Odwiedziny w muzeum Arkadego FIDLERA.
- w grudniu - głównie harcerze - uczestniczyli w dwóch konkursach plastycznych. Jeden o zasięgu szkolnym miał hasło wywoławcze : " SKUTKI PICIA ALKOHOLU ", drugi chorągwiany przebiegał pod hasłem "POWSTANCY NASZYM WZOREM". Żaden z dziewięciu autorów prac nie został nagrodzony.
- 1981 - 11 stycznia szczepta był organizatorem II rajdu SZLAKIEM POWSTANCÓW WLKP do ZDZIECHOWY. (a tak na prawdę to nie bardzo wiem dlaczego drugiego, skoro tradycja harcerskich marszów do Zdziechowy sięga roku 1935) Na trasie było 5 punktów kontrolnych, apel poległych i Przyrzeczenie przy zdziechowskim obelisku, oraz kulig saneczkowy po pobliskich drogach polnych.
- luty. W czasie zimowych wakacji 21 harcerek i harcerzy uczestniczyło w wewnętrznym kursie dla funkcyjnych. Kurs ukończyło 16 słuchaczy zdobywając patenty przybocznych i zastępowych oraz wyższe stopnie harcerskie.
- 26 stycznia. Harcerska giełda hobbystów. Oferowano na niej : znaczki pocztowe, plakaty reklamowe, teksty piosenek, breloczki i widokówki. Dokonano sporo udanych i zadowolających transakcji. NAJCIEKAWSZE ZBIORY prezentowali : Magdalena GORŃIAK i Piotr EJCHORSZT.
- Na posiedzeniu Rady Szczepta w dniu 23 lutego 1981 PODJEĆTO DECYZJE O BUDOWIE - na wydzielonej części terenu szkolnego- OBIEKTU MUROWANEGO HARCOWKI wraz z zapleczem technicznym i gospodarczym. Wstępny, roboczy projekt budynku wykonał dh. hm Zenon WISNIEWSKI. BUDOWE ROZPOCZĘTO W DNIU 27 MARCA 1981 od położenia posadzki betonowej. Beton - o ówczesnej wartości 27 tysięcy złotych dostarczyło nieodpłatnie Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane Nr.4. Transport zagwarantował gnieźnieński "BACUTIL". W charakterze "betoniarzy" zatrudniali się druhowie : pwd. Ryszard JANKOWSKI, pwd. Zdzisław ALEKSY, pwd. Marian BEDNAREK, pwd. Florian BARTKOWIAK i pwd. Janusz STARYBRAT. Nadzór budowlany" sprawował sam komendant szczepta. W drugim etapie budowy - trwającym od 2 do 17 kwietnia 1981, przy udziale żołnierzy Jednostki Wojskowej 11-25 zmontowano nośną konstrukcję drewnianą, okna, drzwi, wymurowano ściany zewnętrzne. M6-

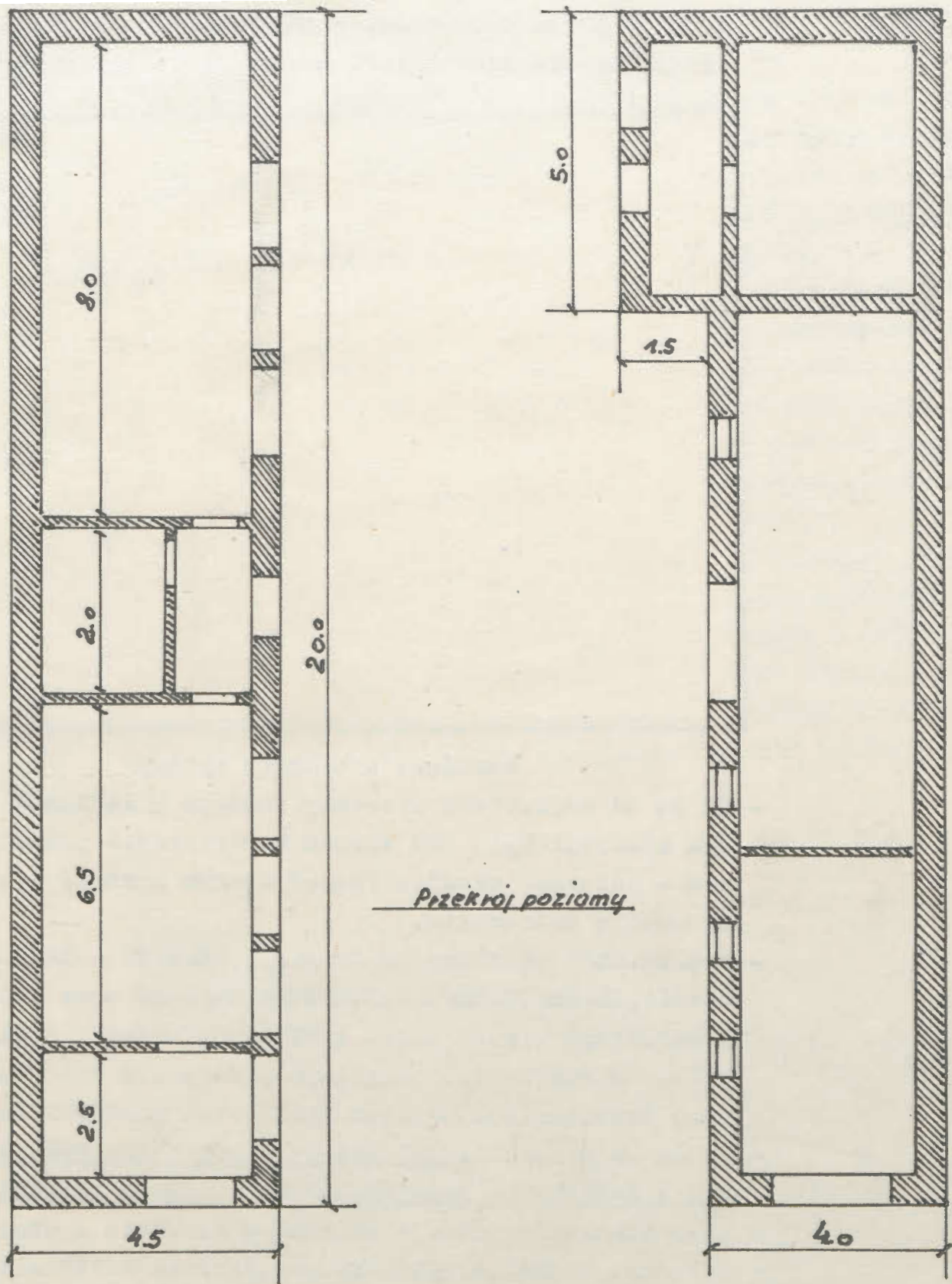

Pustaki cementowo-wapienne

Przekroj pionowy-przeczny

<i>Inwestor</i>	<i>Nazwa obiektu</i>	<i>Skala</i>
V	HARCÓWKA	1:50
SZCZEPZHP		Nr 145
<i>Rys. wykon.</i>		2
Z. Hisniowski		

Investor	Nazwa obiektu	Skala
V SZCZEPZHD	HARCÓWKA - JZBA TRADYCYJI ZAPL. GOSPODARCZE	1:100
Rys. ukł. roz.		Nr 143
Z. Kiszewski		1

więc językiem fachowców, obiekt zamknięto w stanie surowym. Trochę trwało wykańczanie wewnątrz, ale o tym w innym miejscu.

Harcówka w trakcie budowy

- 22 do 24 maja. Biwak wiosenny szczerpa w JANKOWIE DOLNYM w którym uczestniczyło 183 zuchów i harcerzy. Z pośród nich 34 drużyn - podczas "okazjonalnego" alarmu nocnego - złożyło Przyrzeczenie harcerskie.
- lipiec. Obóz wędrowny na trasie : GNIEZNO - MALBORK - GDANSK GDYNIA, SŁUPSK, DARŁOWKO, SZCZECIN, GNIEZNO oraz obóz "BAŁKANY" 1981". Trasa wiodła przez : BUDAPESZT (Węgry) WARNE do KAWARNY w Bułgarii. Szczególnym przeżyciem dla "piątek" było zwiedzanie mauzoleum WŁADYSŁAWA WARNENCZYKA W WARNIE.
- 18 do 20 września. JUBILEUSZOWY ZŁOT W KRAKOWIE Z OKAZJI 70 LECIA HARCERSTWA POLSKIEGO. Jako JEDYNA z GNIEZNA uczestniczyła w nim reprezentacja szczerpa w składzie : drużynowy phm. Zdzisław ALEKSY, przyboczny pwd. Florian BARTKOWIAK, zastępowy Marek NIEDZIELSKI, członkowie zastępu : Katarzyna LANGE, Magdalena GORNIAK, Beata MORAWSKA, Iwona BRYK, Agnieszka GORCZAK, Dorota MUSZYNSKA, Ewa EJCHORSZT, Robert BADOWSKI, Tomasz BRYK. Krąg Instruktorski "ORLE GNIAZDO" reprezentowali dh. dh. : pwd. Halina ŁACINSKA, pwd. Małgorzata KOWALEWSKA, hm Eugeniusz GORNIAK, hm Roman GORCZAK, phm Janusz STARYBRAT, zaś Koło Przyjaciół Harcerstwa Anna ALEKSY i EWA STARYBRAT.
- 10 października. Udział szczerpa w obchodach gnieźnieńskich

70 lecia harcerstwa. Szczep przygotował program artystyczny na ognisko okolicznościowe hufca.

- październik. Ukazał się pierwszy numer kilku stronicowego pi-semka szczepu " W HARCERSKIM KREGU " redagowanego przez dha hm Zenona Wisniewskiego. "Wyszły" niestety tylko trzy numery.

- 28 listopada 1981. ZAKONCZENIE BUDOWY I UROCZYSTE OTWARCIE szczepowego " DOMU HARCERZA ". Budowę rozpoczęto - czytamy w meldunku - w celu zabezpieczenia bazy harcerskiej, ponieważ szkoła nie dysponowała odpowiednim pomieszczeniem. Pracę rozpoczęto w miesiącu kwietniu br., dysponując nikłą kwotą 20 (słownie : dwudziestu) tysięcy złotych. W realizacji budowy pomagali : Jednostka wojskowa 11-25, różne zakłady pracy, dyrekcja szkoły, instruktorzy i harcerze. W ten sposób pragnęliśmy uczcić 70 lecie Związku Harcerstwa Polskiego. *

Uroczystosc otwarcia harcówki zgromadziła licznych gości. Wziął w niej także udział pierwszy szczepowy podharcemistrz Stefan KUROSZCZYK wraz z małżonką Mieczysławą z KIERZKOWSKICH. Za szczególny wkład pracy w budowę harcówki druhowie : Zdzisław Aleksy, Florian BARTKOWIAK, Marian BEDNAREK, Ryszard JAN-KOWSKI i Janusz STARYBRAT, otrzymali SREBRNE ODZNAKI CHORA-GWI POZNANSKIEJ.

Na Zlocie "siedemdziesięciolecia"
w Krakowie

- grudzien. POGOTOWIE ZIMOWE HARCEREK I HARCERZY. Czynna pomoc i opieka nad rodzinami państwa : MATECKICH, NAMYSŁÓW, PIĄTEK OLSZAKÓW i MALINOWSKICH. Harcerze pełnili służbę łącznikową

Przed wyjazdem do Krakowa

W złotowym obozowisku w Krakowie

OBOZOWE PLAKIETKI PAMIATKOWE

między WSS "SPOŁEM" a dworcem towarowym PKP. (brak łączności w związku z wprowadzonym stanem wojennym) Roznosili też paczki żywnościowe w parafiach: świętej TROJCY i BŁOGOSŁAWIONEGO BOGUMIŁA. Pomoc przy odśnieżaniu ulic miasta.

- 1982 - styczeń. Akcja pomocy dla powodzian. Zebrano odzież, buty, środki higieniczno-sanitarne oraz 1.897 złotych w gotówce. Wszystko to - za pośrednictwem PCK - zostało przekazane poszkodowanym.
- 27 marca. Szczepowy Festiwal Piosenki Zuchowej. Brało w nim udział 35 zuchów.
 - marzec. Ubiegająca się o Patrona drużyna druha harcmistrza Romana GORCZAKA, nawiązała korzystne kontakty z Muzeum Kornela MAKUSZYŃSKIEGO w ZAKOPANEM, otrzymując stamtąd sporo materiałów źródłowych o proponowanym Bohaterze.
 - lipiec. Wspólny z XV Szczepem obóz letni w OCWIECE koło Gąsawy. W Stacji pracowały trzy nasze podobozy i to: P O L A N P O D G R O D Z I A N i Ł A J B A - 1, oraz wspólna KOLONIA ZUCHOWA "L E C H I C K A G R O M A D A".
 - wrzesień. Podczas Harcerskiego Startu, na imprezie nad jeziorem Winiary, nastąpiło przekazanie drużyn nowym drużynowym, którzy ukończyli obozowy kurs w Oćwiece. Drużynę im. Kornela Makuszyńskiego objął druh Mariusz MACKOWIAK, a imieniem Janusza KORCZAKA druhna Hanna ROSINSKA.
 - 23 wrzesnia. Objęcie PATRONATU nad szczepem przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Oprócz całego stanu osobowego szczepu w uroczystości uczestniczyli: Zastępca Dyrektora MPGK i M Edmund MŁODZIKOWSKI oraz Komendant Poznańskiej Chorągwi ZHP harcmistrz Andrzej SIMON.
 - październik. JANKOWO DOLNE. Całodzienny biwak w ramach tradycyjnego święta "Pieczonego ziemniaka."
 - październik. SWIETO PATRONA szczepu w 539 rocznicę Jego śmierci nad Warną. Kominek z okolicznościowym programem.
 - 12-13 listopada. wycieczka drużyny imieniem Kornela Makuszyńskiego do Muzeum Patrona w Zakopanem.
- 1983 - luty. W pierwszym, hufcowym konkursie piosenki zuchowej i harcerskiej reprezentanci szczepu osiągnęli znaczący sukces. W grupie zuchowej "WIOLINKI" zajęły drugie miejsce, a miejsce trzecie drużyna "BOLKA i LOLKA". Po najwyższe laury sięgnęły harcerki z drużyny im. "OBRONCOW POCZTY GDANSKIEJ" zajmując zaszczytne pierwsze miejsce
- 27 marca. W VII Chorągwanym Biegu na Orientację reprezentacja szczepu w składzie: Mariusz MACKOWIAK, Dariusz BANICKI

i Piotr LEWANDOWSKI - zajęła CZWARTE miejsce na 39 startujących patroli.

- 8 kwietnia. Za prace społeczne i porządkowe na rzecz tej placówki Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie, przekazał szczepowi dwa stoły ping pongowe.
- czerwiec. W ramach obchodów "Dni Gniezna" zorganizowano w lesie Jelonek festyn gier i zabaw sprawnościowych. Dużą atrakcją były przejażdżki bryczkami udostępnionymi przez Państwowe Stado Ogierów.
- październik. W kolejnej edycji hufcowego Turnieju Zastępów brało udział 6 zastępów z drużyn szczepu, w liczbie 36 osób. Zastęp "WEDROWNICZEK" z drużyny im. Obrońców Poczty Gdańskiej zajął drugie miejsce. Trzecie miejsce zajął zastęp "ORŁOW" a miejsce piąte zastęp "LISOW" : oba z drużyny im. Janusza Korczaka.
- listopad. Zakończono DRUGI ETAP budowy bazy szczepu. Do użytku oddano WIATĘ MAGAZYNOWĄ.
- grudzień. Kolejny - ale tym razem już bez utajniania - opłatek Gwiazdkowy szczepu.

1984 - 21 marca. Jak co roku, Powitanie Wiosny odbyło się nad brzegiem jeziora winiary.

- 26 maja. Publiczny występ drużyny artystycznej w Miejskim Ośrodku Kultury, z okazji DNIA MATKI. Drugi koncert - w dniu 29 maja - drużyna wykonała podczas uroczystości Bohatera Hufca. Po raz trzeci prezentowała swój wokalny talent podczas spotkania opiekunów społecznych odbywającego się w EMPIKU" w dniu 5 czerwca 1984.
- 8 do 10 czerwca. Udział drużyny im. Obrońców Poczty Gdańskiej w Ogólnopolskim ZŁOCIE DRUŻYN ARTYSTYCZNYCH w NOWYM WISNICZU Na 22 uczestniczące w zlocie zespoły, drużyna zajęła CZWARTE miejsce
- 30 czerwca do 1 lipca 1984 : XIII OGÓLNOPOLSKIE MISTRZOSTWA MINIKAROWE w Gnieźnie, zorganizowane przy dużym udziale kadry instruktorskiej szczepu. Więcej - patrz rozdział "Drużyny specjalistyczne".
- lipiec. Obóz wędrowny szczepu na trasie : GNIEZNO - AUGUSTOW-ORZYSZ - LIKSAJNY - GDANSK - GNIEZNO. W tym obóz stały drużyny żeglarskiej w LIKSAJNACH kierowany przez druha Michała WODROWSKIEGO.
- sierpień. Autokarowy obóz wędrowny przez PIĘC KRAJÓW : ZSRR, RUMUNIE, BUŁGARIE, WĘGRY i CZECHOSŁOWACJE. Zwiedzanie LWOWA, CONSTANCY, WARNY. Odwiedziny w mauzoleum Władysława warnieńczy-

ka. Kąpiel w morzu Czarnym. Zwiedzanie BUKARESZTU, BUDAPESZTU i ESZTERGOMU.

- wrzesień. Rozpoczęcie przygotowań organizacyjnych, technicznych i programowych do NOWEJ FORMY wypoczynku letniego harcerzy pod hasłem: "HARCERSKI TABOR WEDROWNY."

1985 - 10 marca. Jako jedyna z chorągwi Poznańskiej - w rejonowych eliminacjach XIV Festiwalu Piosenki Harcerskiej "SIEDLCE-85" odbywających się w KONINIE - uczestniczyła drużyna artystyczna na szczepu "LECHITKI". Znalazła się ona wśród zwycięzców, których zakwalifikowano do występów w Siedlcach.

- 24 marca. Wraz z Wydziałem Kultury Urzędu Miejskiego, szczep zorganizował widowisko plenerowe nad jeziorem Jelonek pod nazwą

Fragment ekspozycji z Izby Tradycji

zwą "Topienie Marzanny." Uczestniczyły w nim wszystkie drużyny miejskie hufca i reprezentacje lokalnych szkół podstawowych.

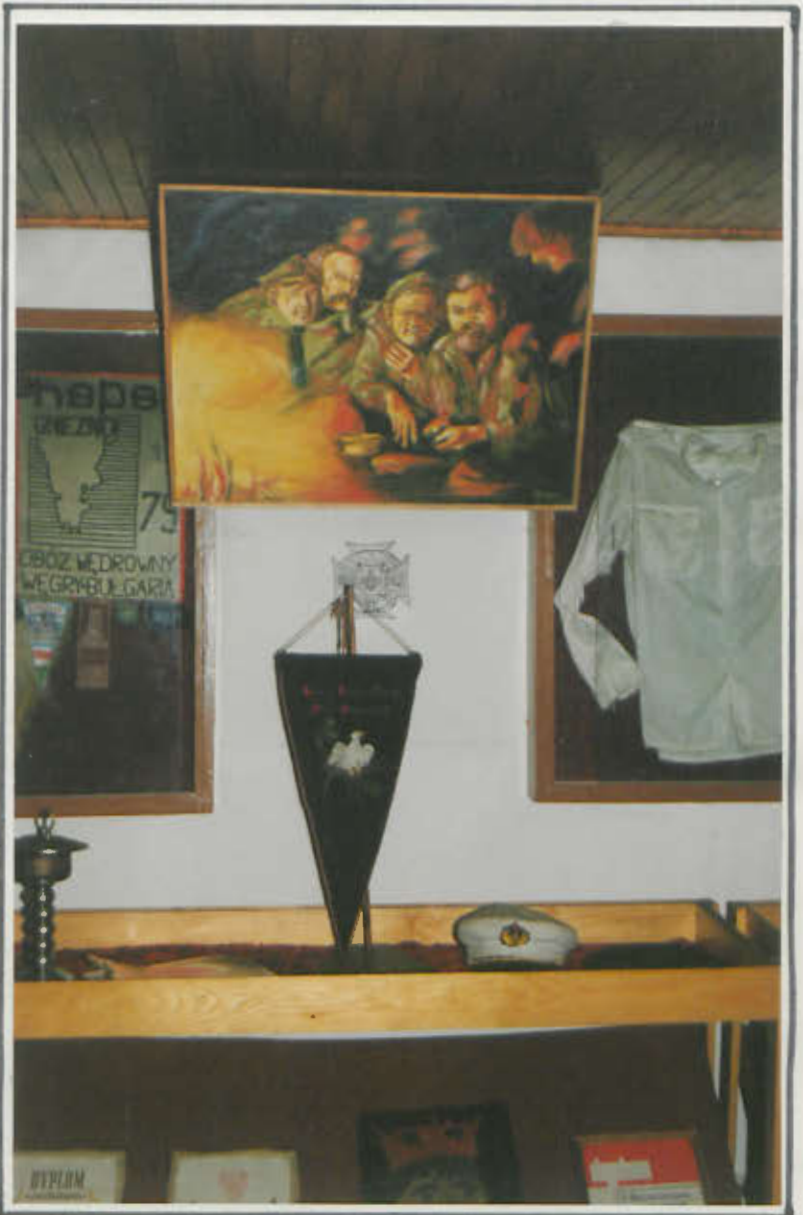
- 9 maja. Liczny udział drużyn i harcerzy szczepu w uroczystościach ODSŁONIĘCIA POMNIKA BOLESŁAWA CHROBREGO.
- czerwiec. W Festiwalu Piosenki Harcerskiej "SIEDLCE - 85" drużyna artystyczna pod kierownictwem muzycznym mgr. Jerzego BARSZCZEWSKIEGO zajęła SZOSTE miejsce, co jest sukcesem, biorąc pod uwagę rangę i liczebność tego festiwalu.
- 11 do 13 maja. Biwak drużyny zuchowej "WIOLINKI" w Dziekanowicach.
- maj. Uczestnicząc w II Jarmarku "LECHITOW" harcerze i instruktorzy szczepu zarobili dwieście tysięcy złotych, przeznaczając

jąc z tego 190 tysięcy zł. na zakup koni do taboru wędrownego.

- wrzesień. Reprezentacja szczepu startująca w IV RAJDZIE PIASTOWSKIM Komendy Chorągwi - odbywającym się w PRĄDOWCE - na 40 zespołów zajęła we współzawodnictwie PIĄTE miejsce.
- 3 października. Szczep odwiedziła delegacja PIONIERÓW z CZECHOSŁOWACJI w liczbie 22 osób, głównie drużynowych.

- listopad. Według rocznego spisu harcerskiego w szczepie pracowały 4 drużyny harcerskie, w tym trzy specjalistyczne: ŻEGLARSKA, MINIKAROWA i ARTYSTYCZNA oraz KLUB JEZDZIECKI. Łącznie było 151 zuchów i harcerzy oraz 13 instruktorów.

- grudzień. Przy wydatnej pomocy Miejskiego Przedsięb. Gospodarki Komunal. i Mieszaniowej oddano do użytku pokój pamiątek (na zdjęciu obok fragment ekspozycji) będący jednocześnie izbą Kręgu Instruktorów.

- 19 grudnia. Spotkanie członków klubu Jeździeckiego z panem Janem MULARKIEM.

1986 - Rok 1986 rozpoczął się od dość istotnych zmian kadrowych w Hufcu. Komisarycznym komendantem hufca został mianowany harcmistrz JANUSZ SEKULSKI. Jak się okaże był to także rok szczególnie ważny także dla szczepu.

- styczeń. Inauguracja działalności ZUCHOWEGO TEATRZYKU BAJEK. Premiera przedstawienia podczas noworocznego Balu Przebie -

- ranców w dniu 31 stycznia.
- styczeń-luty. Szczep - poprzez obsadę funkcji kierowniczych - był współorganizatorem zimowiska hufca w MAGIEWNIKACH KOSC. uczestniczyło w nim 26 harcerzy i zuchów z poszczególnych drużyn szczepu oraz instruktorzy : hm Eugeniusz GORNIAK jako kwatermistrz, pwd Mariusz MACKOWIAK jako oboźny, pwd Aurelia ROSINSKA jako drużynowa drużyny zuchowej, pwd Wiesław ZABOROWSKI jako zaopatrzeniowiec-magazynier oraz Andrzej SZOCINSKI jako kierowca samochodu dostawczego i autobusu.
 - 22 marca. Kadra instruktorska szczepu zorganizowała - dla wszystkich drużyn hufca - doroczne święto Powitania Wiosny. Impreza - mimo nie najlepszej pogody - odbyła się nad jeziorem Jelonek. Wydano z tej okazji okolicznościową plaketkę zaprojektowaną i wykonaną przez Zbigniewa PLUTE - plastyka.
 - od początku marca do czerwca intensywne przygotowania do pierwszej WYPRAWY KONNEJ "SZLAKIEM BOLESŁAWA CHROBREGO", na trasie : GNIEZNO - LEDNICA - KALISZ - CZESTOCHOWA - KRAKOW. Więcej szczegółów patrz rozdział "Drużyny specjalistyczne".
 - lipiec 1 do 30. Obóz letni hufca w OCWIECE koło Gąsawy, w którym uczestniczyło (w dwóch 14 dniowych turmach) 350 zuchów, harcerek i harcerzy z różnych drużyn miejskich i terenowych, w tym 30 Pionierów z NRD - był w całości dziełem instruktorów naszego szczepu oraz bratniego XV szczepu ZHP ze szkoły Nr. 2. Komendantem zgrupowania był bowiem dh. hm. Zenon WISNIEWSKI, Zastępcą dh phm. Zdzisław ALEKSY, Kwatermistrzem dh hm. Eugeniusz GORNIAK, a komendantami obozów i kolonii zuchowej między innymi dh dh. pwd. Katarzyna WARCHAŁ, pwd Aurelia ROSINSKA i pwd. Mariusz MACKOWIAK.
 - sierpień. WYPRAWA KONNA " SZLAKIEM BOLESŁAWA CHROBREGO ". Więcej szczegółów patrz rozdział "Drużyny specjalistyczne".
 - wrzesień. Początek nowego roku szkolnego przyniósł pewne zmiany organizacyjne i kadrowe. Funkcje zastępców Komendanta szczepu powierzono dh. dh. pwd. Aurelii ROSINSKIEJ i phm Marianowi BEDNARKOWI. Funkcje drużynowych powierzono wychowankom szczepu w tym : drużynę im. Władysława Warneńczyka druhowi Arturowi BEDNARKOWI, drużynę im. Janusza Korczaka drużynie Renacie PILARSKIEJ, drużynę im. Obrońców Poczty Gdańskiej druhowi Krzysztofowi CYKA, drużynę żeglarską druhowi J. SŁUPIANKOWI. Funkcje drużynowych drużyn zuchowych objęli : pwd. Katarzyna WARCHAŁ, wędrownik Agnieszka WARCHAŁ, węd. Katarzyna ZAKRZEWSKA i pwd. Aurelia ROSINSKA. Funkcję zastępowego zastępy konnego objął druż Harcerz Orli Marcin BUDNIK.

- 24-25 września. Szczep dostąpił szczególnego WYROŻNIENIA. Pięć osobowa delegacja w składzie : Komendant szczepu hm Eugeniusz GORNIAK, pwd Agnieszka WARCHAŁ, węd. Anna Gorniak, węd. Katarzyna ZAKRZEWSKA i węd. Elżbieta SIKORSKA, uczestniczyła w przewiezieniu z WARSZAWY do Pierwszej Stolicy Polski GNIĘZNA - OGNIA POKOJU. Do Warszawy przenieśli go uczestnicy Pierwszego SWIATOWEGO BIEGU POKOJU zorganizowanego przez Organizację Narodów Zjednoczonych z okazji 40 lecia istnienia UNICEF.
- 27 września. Przy licznych udziale młodzieży i społeczeństwa sztafeta złożona z harcerek naszego szczepu przeniosła OGIEN POKOJU ulicami miasta do jego rogatek. Stąd latarnię z ogniem przejęła eskorta wozu konnego, którym płomień dowieziono do kolebki naszej państwowości - OSTROWA LEDNICKIEGO. Na zdjęciu poniżej, przejmowanie ognia przez eskortę wozu konnego.

- 11 października. Podczas uroczystości w Warszawie, komendant szczepu hm Eugeniusz Gorniak otrzymał NAGRODE SPECJALNA NA-CZELNIKA ZHP harcmistrza Ryszarda WOSINSKIEGO za rok 1986.
- październik. Wykorzystując tabor konny druhowie : Paweł CYKA i Artur BEDNAREK zorganizowali akcję "BUTELKA". Jadąc na trasie Gniezno - Niechanowo zebrali od mieszkańców " towaru " za kwotę 7.250 złotych.
- 22 listopada. Krag Instruktorski " ORLE GNIAZDO " był organizatorem kolejnego Turnieju Zastępów dla wszystkich drużyn

hufca. Uczestniczyły w nim 22 zastępy, w tym trzy z poszczególnych drużyn szczechu.

- grudzień. Zakończenie roku i podsumowanie jego efektów była BIESIADA WIGILIJNA, zgodna z obrządkami staropolskich tradycji katolickich.

1987 - styczeń. Wspólnym wysiłkiem kadry instruktorskiej V i XV szczechów, zorganizowano kolejny rajd i marsze "Szlakiem Powstańców Wielkopolskich do Zdziechowy. Startowały trzy zastępy z "czarnej piątki", zajmując miejsca w pierwszej dziesiątce. (na 18 startujących zespołów)

- przełom stycznia i lutego. Wspólne ze szczechem XII z Kiszkowa zimowisko szkoleniowo-wypoczynkowe w KRAKOWIE.

- kwiecień. "ZDROWA PRZYRODA ZDROWY CZŁOWIEK" to hasło ALERTU NACZELNIKA, w którym wszystkie drużyny szczechu brały gremialny udział.

- 15 MAJA. Uroczyste PRZEKAZANIE funkcji KOMENDANTA SZCZECU druhowi podharc mistrzowi Januszowi STARYBRAT. Druh Górniak okresowo zrezygnował z prowadzenia szczechu ze względu na duże zaangażowanie - jako zastępca Komendanta Hufca ds. organizacyjnych - w odbudowę organizacyjną drużyn hufca oraz remont kapitalny (przebudowa) obiektów zajmowanych przez komendę.

- od 20 do 24 czerwca biwak pod namiotami zlokalizowany w lesie IMIOŁKI. Był on związany z całym cyklem imprez historycznych, turystycznych i obozowych zorganizowanych przez harcerzy i kadre szczechu i nagranych przez ekipę TELEWIZJI DDR z BERLINA, na potrzeby programu dziecięcego "MOBIL". Nadano go w NRD pod hasłem: "Co robią i jak żyją harcerze z pierwszej stolicy Polski - Gniezna".

- lipiec. Obóz wędrowny szczechu po ZIEMI KASZUBSKIEJ ze stałą bazą wypadową w BYTOWIE.

- sierpień. W dniu 01.08 na terenie BAZY BIWAKOWEJ w GŁĘBOKIM koło Kiszkowa, zainaugurowano Nieobozową Akcję Letnią. Teren nad jeziorem głębockim został przekazany w użytkowanie na szczechu przez tamtejszą Spółdzielnię Produkcyjną. Wysiłkiem instruktorów i harcerzy został uporządkowany i ogrodzony płotem siatkowym. Zamierzano tu zorganizować stały ośrodek harcerski, nazywając go roboczo "WIOSKA POKOJU". Tak więc sierpniowa, trzy turnusowa (po cztery dni) NAL, była kontynuacją tego zamiaru. Uczestniczyło w niej 80 harcerzy i uczniów. Funkcję Komendanta Stanicy pełnił dh. phm Janusz STARYBRAT. Do

końca września 1987 organizowano tu liczne biwaki drużyn i spotkania kadry instruktorskiej.

- w dniach od 16 do 19 września 1987 - 20 osobowa grupa harcerek z drużyny artystycznej - na zaproszenie Telewizji Berlińskiej, uczestniczyła w programie nagrywanym dla potrzeb redakcji młodej "MOBIL". Szczegóły patrz drużyny specjalistyczne.
 - 17 - 18 października szczerp był organizatorem kolejnego, dwudniowego rajdu "Szlakami Ludowego Wojska Polskiego". Trasa wiodła przez Szczytyniki Duchowne (nocleg) do Jankowa Dolnego.
 - 26 listopada instruktorzy i harcerki z drużyn szczerpu byli organizatorami, zabaw Andrzejkowych dla dzieci pracowników Zakładów Obuwia "Polania". Szczególną popularnością cieszyły się wróżki: Agnieszka WARCHAŁ, Katarzyna ZAKRZEWSKA i Elżbieta SIKORSKA.
- 1988 - miejscem kolejnego zimowiska był ponownie KRAKÓW. Trwało ono w czasie od 31 stycznia do 12 lutego. Szczególnie atrakcyjną ciekawostką było spotkanie z komendantem I Rajdu Konnego Kraków - Monte Cassino: Włodzimierzem WÓWKĄ - BRODECKIM.
- z okazji 1 majowego święta, drużynowy przy pomocy swoich członków, zorganizowali na Rynku, popołudniowe gry, zabawy i konkursy zręcznościowe dla dzieci z miasta. Impreza cieszyła się dużą popularnością i zainteresowaniem, szczególnie najmłodszych. Nagrody głównie słodyczne - ufundował Miejski Ośrodek Kultury.
 - w czerwcu 1988, przy szczerpie POWOŁANO NOWĄ JEDNOSTKĘ organizacyjną: "HARCERSKI KLUB PODRÓŻNICZY - POD ŻELAZNĄ PODKOWĄ". Skupił on amatorów podróży zagranicznych, również nie zrzeszonych w ZHP, lecz będących uczniami szkoły nr.5. Przewodniczącym Klubu wybrano druha hm Eugeniusza Górniaka.
 - i chociaż sprawa nie dotyczy bezpośrednio szczerpu warto odnotować, że w listopadowych wyborach nowym KOMENDANTEM HUFCA został długoletni instruktor V szczerpu druh harcmistrz Zenon WISNIEWSKI. Natomiast jego pierwszym zastępcą, komendant V szczerpu dh. harcmistrz Eugeniusz Górniak.
- 1989 - trwające od 28 stycznia do 10 lutego zimowisko szkoleniowe hufca w MIESCISKU, było w zasadzie zimowiskiem szczerpu. Przesądziła o tym zarówno liczba uczestników będących członkami drużyn szczerpu, jak i to, że 90% kadry to instruktorzy z "piątki".
- w dniu 19 maja WIZYTĘ w szczerpie złożył - przebywający w Gnieźnie - NACZELNIK ZHP druh hm. Krzysztof GRZEBYK. Podczas spotkania z harcerzami i instruktorami szczerpu druh Naczelnik wyraził zadowolenie z wszechstronnej działalności szczerpu, oraz uznanie za jego osiągnięcia organizacyjno-programowe i techniczne. Naczelnikowi towarzyszyli: Komendant Poznańskiej Chorągwi druh

NACZELNIK ZHP

hm Krzysztof GRZEBYK

19. MAJA 1989

Z WIZYTĄ W SZCZEPIE

harc mistrz Włodzimierz WARCHALEWSKI i komendant hufca druha harcmistrz Zenon WISNIEWSKI.

- w dniach od 15 do 23 lipca oraz od 27 lipca do 5 sierpnia odbył się dwuturnusowy, autokarowy obóz wędrowny (zagraniczny) na trasie: GNIEZNO - CZECHOSŁOWACJA & WEGRY - AUSTRIA (Praga - Budapeszt - Wiedeń) Był on kontynuacją poprzednich tego typu akcji szczeplu i przebiegał pod hasłem: "WICI POKOJU". W wędrownicę uczestniczyło łącznie 63 harcerzy i instruktorów. Komendantem obu turnusów był hm E. Górniak. Czynnie go wspomagali, i przyczynili się do realizacji i programowanego przebiegu wyprawy druhowie: hm Bog. Górniak, phm M. Bednarek, dh Tadeusz Głowacki oraz druha kierowca - Andrzej Szocinski. Podczas wyprawy - w Klasztorze Ojców Franciszkanów w Esztergomie (Węgry) doszło do spotkania ze skautami węgierskimi (patrz zdjęcie na drugiej str.) którzy jako pierwsi w krajach Europy wschodniej (demoludów) odrodzili i reaktywowali na szeroką skalę ruch drużyn skautowych w ich pierwotnym - na węgrych - kształcie.
 - wrzesień. NOWY ROK HARCERSKI przyniósł kolejne zmiany w obsadzie kierowniczych funkcji instruktorskich. Komendantem szczeplu został mianowany nauczyciel szkoły Nr.5 druha przewodnik JANICKI Jan. Zastępcą druha podharc mistrz Marian BEDNAREK, a kwatermistrzem druha przewodnik Wiesław ZABOROWSKI.
 - listopad. W galerii Miejskiego Ośrodka Kultury uczestnicy wyprawy "Wici Pokoju" druha Wiesław Zaborowski i Henryk Maćkowiak, eksponowali swoje zdjęcia z trasy wędrowek, w ramach wystawy fotograficznej "Wspomnienia z harcerskiego szlaku".
 - listopad 11. Po raz pierwszy hufiec - a w jego szeregach drużyny szczeplu - uczestniczyli w obchodach święta Niepodległości. Zainaugurowano je mszą św. w Katedrze, poczym przy pomniku Bol. Chrobrego odbyło się spotkanie społeczeństwa.
 - grudzień. W harcerskiej wiecezry wigilijnej szczeplu uczestniczyła dyrektorka szkoły Nr.5 pani mgr. Krystyna ELANTKOWSKA oraz członek Kleryckiego Kręgu Instruktorskiego przy Prymasowskim, Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie dh. Andrzej ZAKRZEWSKI.
- 1990 - Nowy komendant szczeplu (dh Janicki) niestety nie sprawdził się. Na styczniowym spotkaniu kręgu Instruktorskiego postanowiono, że obowiązki szczeplowego powinien przejąć ponownie druha Górniak na co ten wyraził zgodę.
- Wraz z nastaniem wiosny, rozpoczęto budowę bazy biwakowo-obozowej w DEBOWCU koło Gniezna. Do Głębokiego przewieziono barakowóz i inny sprzęt techniczny. Przystąpiono do odgradzania terenu przyszłego wydzierżawionego od druha Tadeusza NOWAKA na okres dwóch lat za jedyne 800 tysięcy złotych. Druha Wisniewski - jak

- to zwykle bywało -sporządził roboczą dokumentację zagospodaro -
wania bazy, łącznie z rysunkami obiektów wykonanych z sosnowych
okrągłaków, które deklarował załatwić dh Nowak. Niestety. I tym
razem się nie udało. Skończyło się bowiem na opłotowaniu terenu
i zagospodarowaniu barakowozu. Za rok bowiem cały "dobytek" prze-
niesiono do WYMYSŁOWA, ale to już inna historia i nie obejmuje
ona ram czasowych tej kroniki.
- przed tym jeszcze w DĘBOWCU komenda szczepu i drużynowi zorga -
nizowali kilka biwaków pod namiotami. Jeden z najbardziej uda -
nych odbył się w dniach od 18 do 25 sierpnia 1990. Jego komendan-
tem był druh przewodnik Wiesław ZABOROWSKI.
 - lipiec od 5 do 17. Zagraniczny obóz wędrowny trasą zbliżony do
ubiegłorocznego, gdyż obejmował takie kraje jak Czechosłowacja-
Węgry - Austria. Uczestniczyło w nim 39 harcerek, harcerzy i in-
struktorów. Funkcję komendanta sprawował dh E. Górniak.
 - wrzesień. Nowy rok pracy harcerskiej drużyny szczepu rozpoczęły
w następującym składzie kadrowym :
 - : Komendant szczepu - hm Eugeniusz Górniak
 - : zastępca szczepowego - phm Marian Bednarek
 - : kwatermistrz - pwd Wiesław Zaborowski
 - : drużynowa drużyny harcerek - pwd Anna Janik
 - : drużynowy drużyny harcerzy - wędz. Mariusz Strzelecki
 - : drużynowa drużyny zuchowej - wędz. Lidia Grajewska
 - : drużynowa drużyny zuchowej - wędz. Anna Górniak
 - : drużynowa drużyny harcerskiej (PSM) pwd Małgorz. Barylska
 - listopad. Zawarcie umowy z panem MSTOWSKIM, właścicielem gospo -
darstwa rolnego w WYMYSŁOWIE koło TRZEMESZNA, na dzierżawę pola-
działki o kubaturze 2 tys. metrów kwadratowych, przeznaczonej
pod przyszłą bazę szczepu. Definitywnie zrezygnowano z terenu
w Dębówcu i postanowiono (Rada szczepu) bazę biwakową według
nowej koncepcji wybudować w Wymysławie. Prace rozpoczną się wio-
sną 1991 roku.
 - listopad. Po kilku latach jej sprawowania zrezygnował z funkcji
przewodniczącego Kręgu Instruktorskiego "Orle Gniazdo" dh. phm
Florian BARTKOWIAK. Schedę po nim - w wyniku wyborów - przejął
druh harcmistrz Zenon Wisniewski.

I takim sposobem zakończylibyśmy zbiór informacji o poczynaniach szczepu w założonym przedziale czasowym. By- może ktoś powie, że przecież nie o wszystkich detalach wiążących się z pracą drużyn i szczepu tu napisano, że przecież każdego roku odbywały się cykliczne imprezy, zdobywano stopnie i sprawności, działano. No właśnie. Co roku. POCO więc co roku powtarzać to samo (chociaż

parę razy na tych kartach to się przytrafiło) POCO pisać o tym, że drużyna wykonuje swoje podstawowe, statutowe i metodyczno-programowe obowiązki, że chodzi na wycieczki, zdobywa stopnie i sprawności, uczy się terenoznawstwa, pionierki, samarytanki czy opanowuje tajniki innych technik harcerskich. To robią drużyny harcerskie w całej Polsce od ponad osiemdziesięciu lat.

MYSLE WIĘC, ŻE SIĘ ROZUMIEMY.

C Z U W A J

BUDAPESZT - ESZTERGOM 1989. Dh hm Eugeniusz GORNIAK
i węgierski SKAUT (zamiana nakryć głowy)

WYKAZ

I SYLWETKI DRUŻYNOWYCH

- 49 -

W Y K A Z D R U Ż Y N O W Y C H

pełniących funkcję w drużynie - szczepie w latach
1923 - 1990

Lp	Nazwisko i imię	Ostatni stopień	Lata pracy	Rodzaj drużyny
1	Andrzejak Tadeusz	b. d	1933)1934	Harcerzy
2	Aleksy Konrad	hm	1946)1948	Pozaszk. samaryt.
3	Aleksy Zdzisław	phm	1979)1986	Specj. żeglarska
4	BĄCZYK Marian	phm	1923)1925	Harcerzy
5	Banach Tadeusz	b. d	1926)1930	"
6	Bręk (Nowak) Maria	hm	1962)1965	Harcerek
7	Bidzińska Barbara	odkr.	1965)1966	"
8	Bednarek Marian	phm	1983)1986	Specj. minikarowa
9	Bednarek Artur	H.O	1986)87	" "
10	Bartkowiak Florian	phm	1979)1983	Harcerska
11	Cabańska Urszula	pwd	1967)1975	Harcerek
12	Dolata (Sekulska) Zdzisława	phm	1958)1960	Harcerek
13	Dominiczak Leszek	wędr.	1963)1964	Zuchowa
14	Dąbkiewicz Krystyna	wędr.	1966)1967	Harcerek
15	Frankowski Bronisław	hm	1959)1961	Harcerzy
16	Fleta Aleksandra	phm	1960)1965	Harcerek
17	Furmaniak Irena	wędr.	1960)1966	Zuchowa
18	Fleta Marek	phm	1965)1968	Harcerzy
19	GORNIAK Eugeniusz	hm	1959)1963 1980)1982	Zuchowa Harcerska
20	Grajek Ryszard	wędr.	1967)1968	Harcerzy
21	Górczak Roman	hm	1979)1981	Harcerska
22	Górniak Bogumiła	hm	1979)1983	Specjal. artyst.
23	Górniak Magdalena	H.O	1983)1987	" "
24	Galantowicz Paweł	pwd	1988)1990	Specjal. konna
25	Hekert Kazimierz	pwd	1960)1964	Pozaszkolna
26	Juraszek Jerzy	H.R	1945)1946	Harcerzy
27	Janicki Tadeusz	wędr.	1965)1967	"
28	Jaśniewicz Małgorz.	odkr.	1967)1968	Zuchowa
29	KUROSZCZYK Stefan	phm	1945)1947	Harcerzy
30	Kierzkowska- Kuroszczyk Mieczysł.	phm	1946)1948	Harcerek
31	Kołata Teresa	ćwik	1959)1960	Zuchowa
32	Kaczmarek Zbigniew	ćwik	1965)1968	Pozaszkolna
33	Kowalewska-Barylska Małgorzata	pwd	1980)1990	Harcer. i zuchowa

1	2	3	4	5
34	Kowalewska-Dzierżyńska Hanna	pwd	1980)1983	Zuchowa
35	Lipowicz Edmund	b.d	1925)1926	Harcerzy
36	Żykowska-Sporakowska Mądrowska Krystyna	b.d	1945)1946	Harcerek
37	Łaszczyńska Zofia	pwd	1962)1963	Harcerek
38	Łacinska - Kukawa Halina	phm	1980)1985	Zuchowa
39	Maciejewski Leon	H.R	1945	Harcerzy
40	Morawski Gabriel	H.O	1948)1949	Pozaszkolna
41	Maćkowiak Mariusz	pwd	1986)1988	Specj.żeglarska
42	Nawrocki Jan	b.d	1936)1937	Harcerzy
43	Nowacki Henryk	hm	1957)1958	Harcerzy
44	Nowak Tadeusz	phm	1961)1965	Pozaszkolna
45	Olejniczak Jacek	wędr.	1967)1968	Zuchowa
46	Palinski Edmund	b.d	1935	Harcerzy
47	Pankowski Zdzisław	H.O	1959)1961	Pozaszkolna
48	Pietrzak Henryka	pwd	1967)1972	Harc.zuchowa
49	Parus Alina	pwd	1987)1988	Specjal.konna
50	Piotrowicz Zdzisław	hm	1947)1949	Harc.zuchy
51	Różycki Józef	b.d	1937)1939	Harcerzy
52	Rosinska Aurelia	pwd	1982)1984	Zuchowa
53	Świątek Ludwik	b.d	1930)1933	Harcerzy
54	Sporakowski Jerzy	H.R	1946)1948	Specjal.strażac.
55	Stolarek Kazimierz	pwd	1959)1962	Harcerzy Pozaszk
56	Szafańska Aleksand.	wędr.	1960)1962	Zuchowa
57	Szymanek Jarosław	hm	1977)1979	Harcerska
58	Szymanski Ryszard	phm	1977)1979	Zuchowa
59	Starybrat Janusz	phm	1988)1990	Specjal.łączn.
60	Szymankiewicz Teresa	phm	1957	Harcerek
61	Tomczak Piotr	H.R	1957)1958	Harcerzy
62	WISNIEWSKI Zenon	hm	1947)1949 1958)1963	Pozaszk.sanit. Harcerzy
63	Wozniak Henryk	b.d	1957	Harcerzy
64	Wojewoda Urszula	b.d	1967)1968	Harcerek
65	Walkowiak Zofia	pwd	1969)1971	Harcerek
66	Warchał Katarzyna	pwd	1980)1987	Zuchowa
67	Warchał Agnieszka	pwd	1985)1989	Zuchowa
68	Warlich Katarzyna	wędr.	1975)1976	Harcerek
69	Zielinski Kazimierz	H.R	1947)1950	Harcerzy
70	Zakrzewska Katarzyna	pwd	1988)1990	Harcerska

NIEKTÓRZY DRUŻYNOWI

Harc. Rzeczp.
Jerzy Sporakowski

D-hna Mieczysł.
Kierzkowska

hm. Konrad
A l e k s y

hm. Bronisław
Frankowski

pwd. Aleksandra
F l e t a

pwd. Kazimierz
Stolarek

pwd. Marek
F l e t a

hm. Bogumiła
G ó r n i a k

phm. Marian
Bednarek

OBOZY

I ZIMOWISKA

OBOZY KRAJOWE I ZAGRANICZNE ZIMOWISKA SZCZEPU w latach 1935 - 1990

ROK	Rodzaj wypocz.	Miejscowość - trasa	Czas trwania	Liczba uczest.	Liczba dni	KOMENDANT
1935	obóz stały	LUBCZ k/ Rogowa	04 - 20.07	b.d.	16	Edmund Paliński
1936	"	ANASTAZEWO	10 - 24.07	b.d.	14	Jan Nawrocki
1939	obóz wędrowny	GORY św. Krzyskie	05 - 26.07	10	15	L. Gruszka - S. Różycki
1945	kolonia żniw.	Kopydłowo k/ Gnieszna	20.07 - 17.08	32	28	Jerzy Juraszek
1946	obóz stały	Mysłibórz-gorzowskie	06 - 22.07	34	16	Stefan Kuroszczyk
1947	"	Dolsk k/ Mysłiborze	11 - 27.07	36	16	Stefan Kuroszczyk
1959	obóz stały	Czeszewo k/ Wrześni	09 - 30.07	24	21	Zenon Wisniewski
1960	"	Grzybowo k/ Skoków	02 - 24.07	35	22	Zenon Wisniewski
1961	"	Liny k/ Sulechowa	03 - 24.07	26	21	Zenon Wisniewski
1980	obóz wędrowny	G-no-Oświęcim-Kraków Wieliczka-Tyniec-Nowe Huty - Zakopane VISEGRAD - Węgry	15 - 29.07	43	14	Eugeniusz Górniak
	obóz węd. zagr.		01 - 15.08	35	15	Eugeniusz Górniak
1981	obóz wędrowny	G-no-Malbork-Gdańsk-Gdynia-Słupsk-Szczecin.	08.08 - 07.07	33	14	Eugeniusz Górniak
	"BALKANY 81"	Budapeszt-Warna-Kar-	29.07 - 13.08	38	14	Eugeniusz Górniak
1982	zimowisko	Piechowice - Karkon.	01 - 14.02	30	14	Marek Dzierżyński Małgorz. Kowalewska Florian Bartkowiak Janusz Starybrat Ryszard Jankowski Marek Dzierżyński
	stanica oboz.	Oświęka k/ Gąsawy	10 - 31.07	102	21	

I	2	3	4	5	6	7
1983	obóz stały	Cieszyn	01 - 14.07	98	14	Janusz Starybrat
	obóz węd. zagr.	BUDAPESZT - VIŠEGRAD	15 - 30.07	32	15	Bogumiła Górniak
1984	zimowisko	Michałowice	28.01 - 10.02	42	14	Bogumiła Górniak
	obóz wędrowny	G-no-Augustów-Orzysz Iksajny-Gdańsk-G-no	05 - 22.07	40	18	Marian Bednerek Eugeniusz Górniak
	obóz żeglarski	XXX LIKSAJNY XXX	05 - 26.07	19	21	Michał Wodrowski
	obóz węd. zagr.	PRZEZ 5 KRAJÓW - ZSRR RUMUNIA-BULGARIA - WEGRY-CZECHOSŁOWACJA	05 - 21.08	40	16	Eugeniusz Górniak
1985	obóz stały	Zbiczno k/Brodnicy	01 - 21.08	96	21	Eugeniusz Górniak
1986	I WYPR. KONNA	Gniezno - Kraków	31.07 - 26.08	23	26	Eugeniusz Górniak
1987	II WYPR. KONNA	WICI POKOJU - po Ziemli Kaszubskiej baza BYTÓW	09 - 24.07	15	14	Wiesław Zaborowski
	obóz stały	Głębokie k/Kiszkowa	05 - 25.07	33	21	Eugeniusz Górniak
	Stacja N.A.L.		01 - 15.08	80	14	Janusz Starybrat
1988	III WYPR. KONNA	GRUNWALDZKIE WICI	02 - 30.07	24	29	Eugeniusz Górniak
1989	obóz węd. zagr.	WICI POKOJU, Czecho- słowacja-Węgry-Austr.	15 - 23.07 27.07 - 05.08	35 27	8 8	Eugeniusz Górniak Eugeniusz Górniak
	IV WYPR. KONNA	G-no-Mogilno-Toruń Brodnica-PIASECZNO	01 - 31.07	30	31	Paweł Galantowicz
1990	obóz węd. zagr.	Czechosłowacja-Węgry Austria	05 - 17.07	39	13	Eugeniusz Górniak

W zgrupowaniach obozów letnich Hufoa

Rok	Miejscowość	Liczba uczestników	Podobóz	Podobóz	KOMENDANT	Zgrupowania
1958	Wiślica / Wyspa Wolin	9	Lechici	J. Babs	K. Łaciński	
1962	Gdań Wielka k/Szczecinka	18	Orle Gniazdo	Z. Wisniewski	M. Kubicki	
1963	Holandry Szyszyńskie/Slesin	17	Pod Rakietą	Z. Wisniewski	J. Sypniewski	
1964	Kaczory k/Chodzieży	12	brak danych	K. Ignatowski	J. Sypniewski	
1965	Jarosławiec	26	Zdob. Wału Pom.	Z. Wisniewski	J. Sypniewski	
1966	Cioche k/Brodnioty	20	Klakson	Z. Wisniewski	J. Sypniewski	
1967	Ostrówce k/Żnina	14	"M.S.R."	Z. Wisniewski	J. Sypniewski	
1968	Saroz k/Trzozianki	12	brak danych	A. Grzeźkowiak	A. Sekulski	
1969	Tokery k/Slesina	18	brak danych	A. Niezgoda	A. Sekulski	
1970	Mielno k/Gniezna	11	"M.S.R."	Cz. Budniak	B. Frankowski	
1972	Mielno k/Gniezna	9	"Doro"	R. Jankowski	Z. Wisniewski	
1973	Mielno k/Gniezna	16	Obronców West.	J. Starybrat	Z. Wisniewski	
1975	Przechlewo woj. śląskie	16	brak danych	brak danych	A. Kaszynski	
1979	Višegrad - Węgry	8	Wielkopole	-	Z. Wisniewski	
1986	Oświeka k/Gęsawy	99	Lechici-Łajba	M. Mackowiak	Z. Wisniewski	
				K. Warocha		
				A. Rosinska		

TRASY WYPRAW KONNYCH 1986-1987-1988

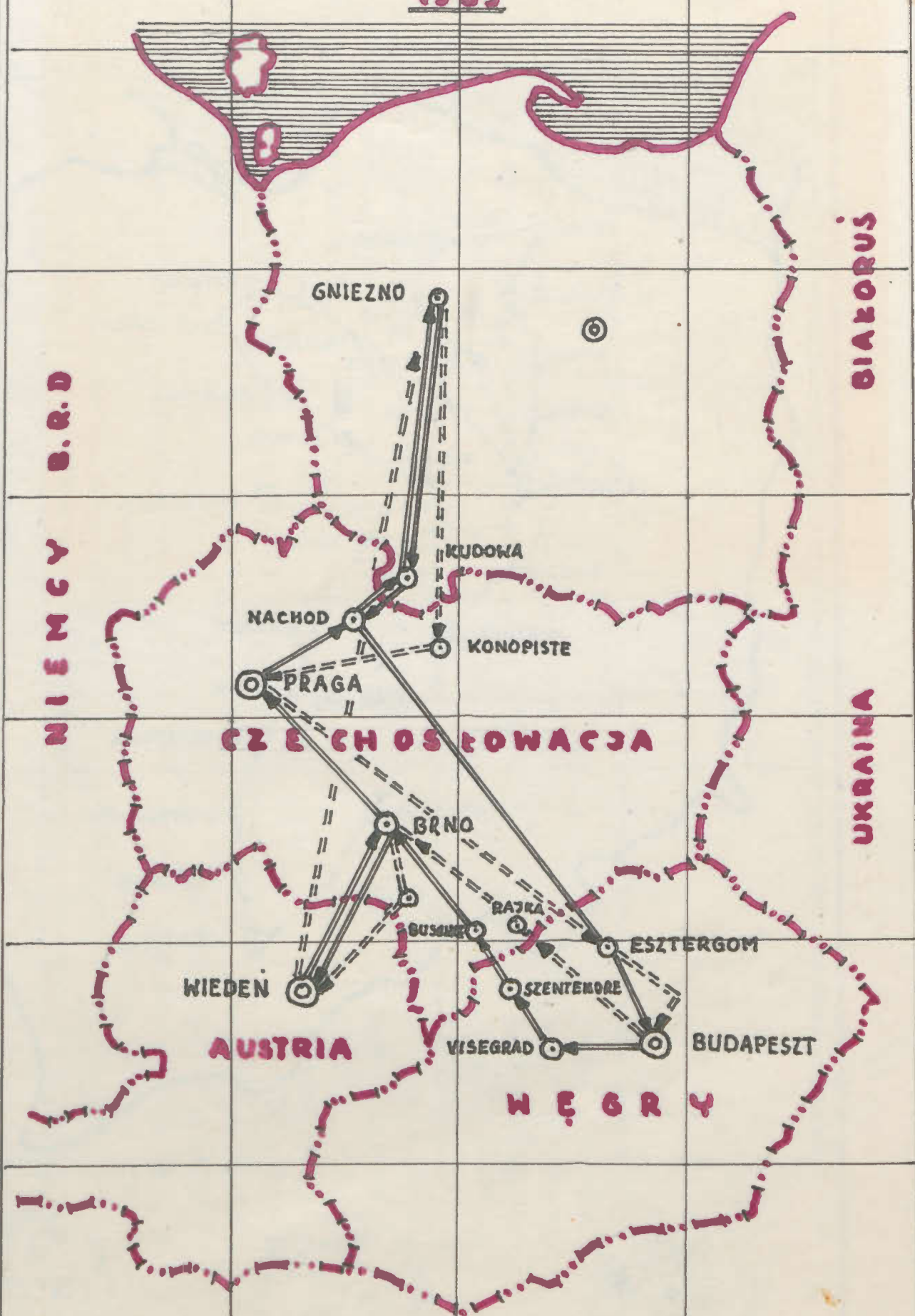
Z.W

WICI POKOJU

CZECHOSŁOWACJA-WĘGRY- AUSTRIA

1989

NIEMCY
B.R.D

BIALORUŚ

UKRAINA

Turqus I = Turqus II =

Obóz wędrowny WEGRY 1980 - BUDAPESZT - VISEGRAD - ESZTERGOM
Grupa uczestników i kadra instruktorska

T R O C H E S T A T Y S T Y K I

Próba szczegółowego odtworzenia stanów ilościowych drużyn i później szczepli w przekroju jego całej historii, niestety nie powiodła się. Zbyt duże są bowiem rozbieżności w posiadanych przekazach, aby uznać je za w pełni wiarygodne. Dotyczy to szczególnie okresu 1924 - 1939 r. Chociaż nie tylko. Trzeba ze wstydem przyznać, że również w latach powojennych, głównie po roku 1957 istnieją dość istotne niekiedy różnice między dokumentami źródłowymi typu ewidencja członków danej drużyny, a danymi zawartymi w arkuszach corocznego, harcerskiego spisu którymi dysponuje Komenda Hufca. Z reguły, dane w arkuszach spisowych są od 5 do 20 procent niższe od ewidencyjnych. Wynikają z tego dwa wnioski : albo dane spisowe z określonych powodów zaniżano, albo po prostu te 20 % zapisanych to tak zwane "martwe dusze" pokazujące się na zbiórkach od święta, a zwłaszcza wtedy kiedy zbliża się czas wyjazdu na obóz czy zimowisko. I ten drugi wniosek jest chyba najbardziej prawdopodobny, bo niby dlaczego za "figurantów" płacić naprzykład składki miesięczne. Stąd też dane zawarte w tabelach i wykresach tej części kroniki stanowią średnią z obu wspomnianych dokumentów, co w niczym nie powinno podważać ich wiarygodności.

INSTRUKTORZY wg STOPNI i ZAWODÓW

1979 - 1990

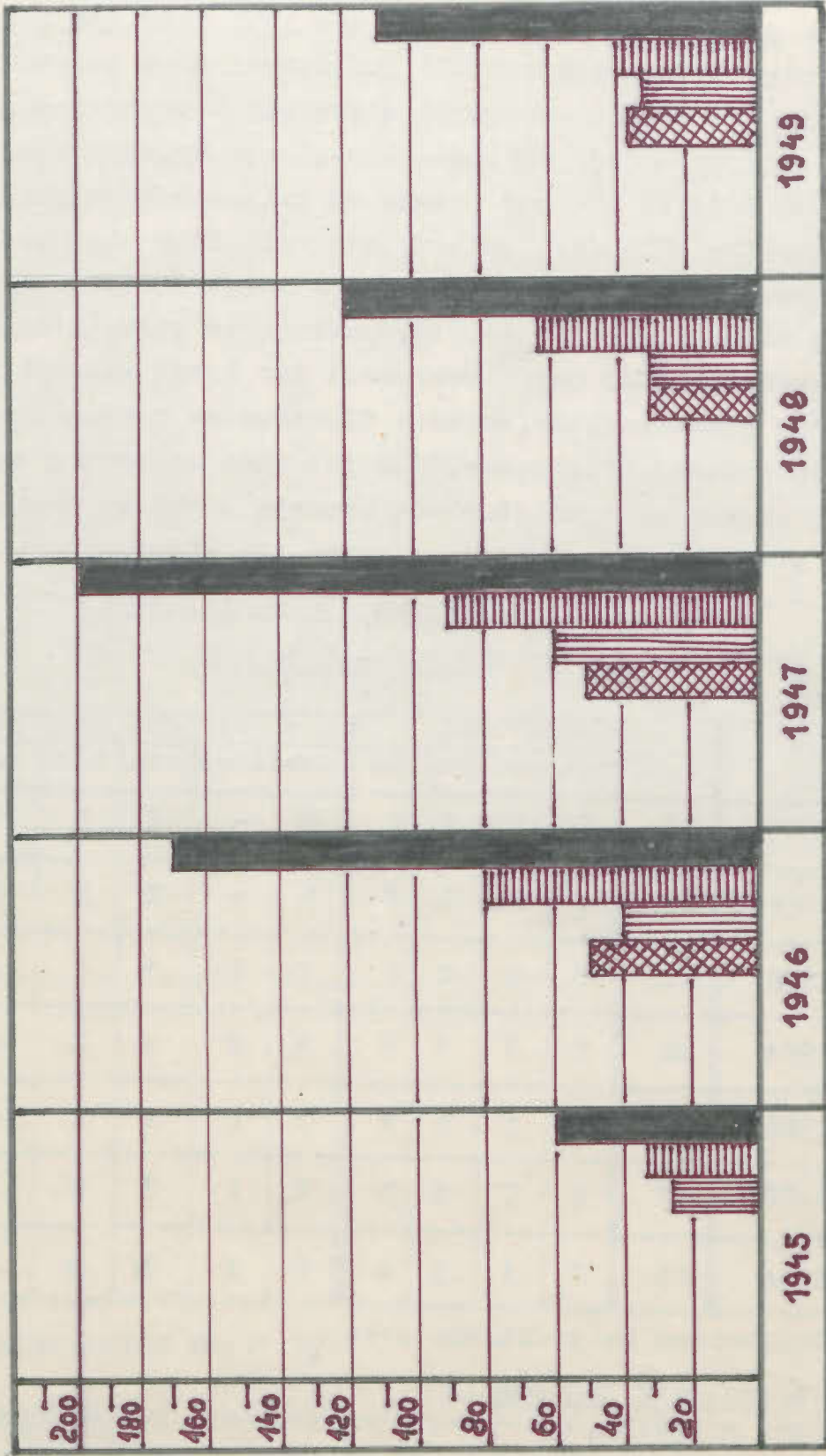
ROK	INSTRUKTORÓW					WEDŁUG ZAWODÓW							
	ogół	b.s	pwd	phm	hm	ucz.	stud.	nau.	tech.	rzem.	rob.	um.	inni
1979	12	5	5	1	1	3	-	2	1	3	-	2	1
1980	18	10	5	1	2	6	-	2	3	4	-	2	1
1982	20	8	8	2	2	7	1	3	2	4	-	2	1
1984	18	5	7	3	3	5	2	2	1	4	-	2	2
1986	16	3	5	5	3	3	1	2	1	4	-	2	2
1988	15	2	5	5	3	2	1	3	2	3	-	3	-
1990	15	2	4	5	4	2	1	3	2	3	-	1	3

Zestawiono na podstawie arkuszy spisu harcerskiego

OBJASNIENIE SKROTÓW :

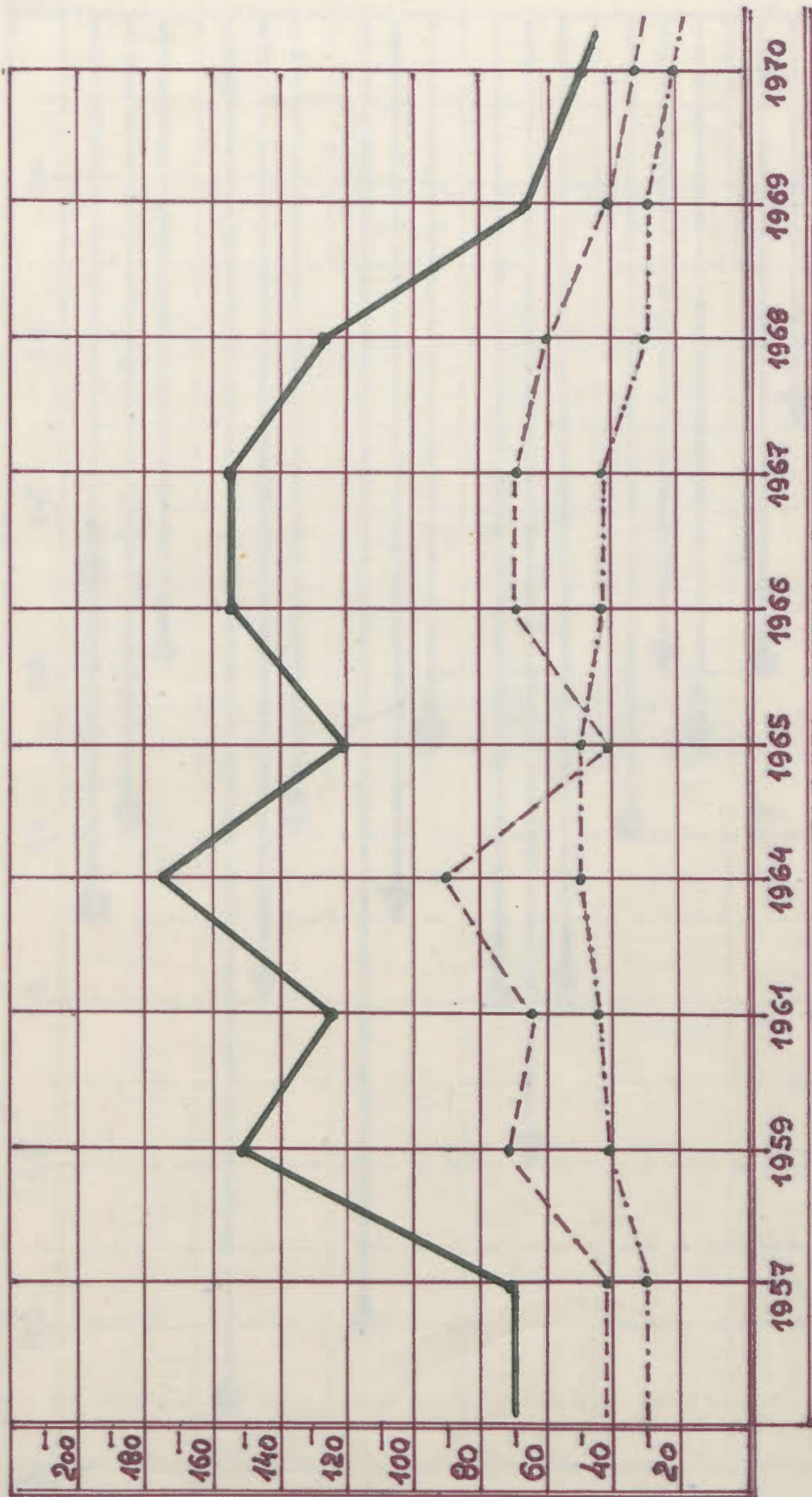
ogół - ogółem, b.s - bez stopnia, pwd - przewodnik, phm - podharc mistrz, hm - harcmistrz, ucz. - uczeń, stud. - student, nau. - nauczyciel, tech. - inż. technicy, rzem. - rzemieślnicy, rob. - robotnicy, um. - pracownicy umysłowi.

STAN LICZBOWY SZCZEPU W LATACH: 1945 - 1949

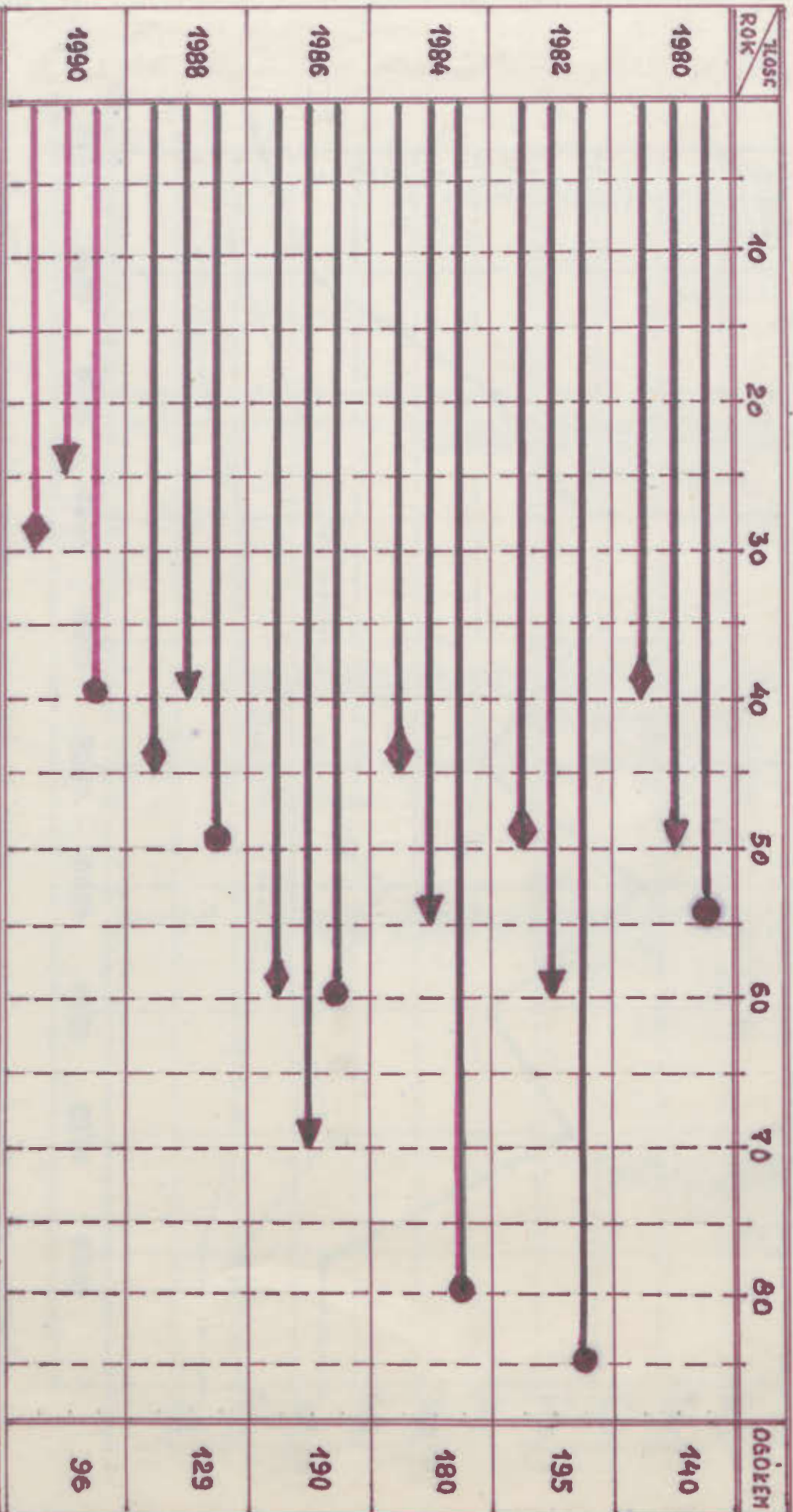
Legenda: Szczep ogółem Harcerze Harcerki Zuchy

STAN LICZBOWY SZCZEPU W LATACH : 1957 - 1970

Legenda : Szczep ogółem — Harcerki - · - · - Harcerze - - - -

STAN LICZBOWY SZCZEPY W LATACH : 1980 - 1990.

Legenda : ● Harcerki - ▲ Harcenze - ◆ zuchy

DRUŻYNY
SPECJALISTYCZNE

DRUŻYNY SPECJALISTYCZNE

Miał Piąty Szczep w swej historii sporo znaczących przedsięwzięć, które wychodziły na przeciw i spełniały oczekiwania różnych hobbystów, pragnących w drużynie harcerskiej pogłębiać i poszerzać swoje różnorodne zainteresowania.

W latach 1945 - 1949 była to drużyna pożarnicza uczestnicząca dwukrotnie w autentycznym pożarze. Raz, zabudowań drewnianych, a drugi młodego lasu koło Czerniejewa. Była w tych latach drużyna sanitarna specjalizująca się w niesieniu pomocy poszkodowanym na skutek klęsk żywiołowych i innych kataklizmów, także zbrojnych. Później, bo w latach sześćdziesiątych dużą żywotność wykazywały drużyny Młodzieżowej Służby Ruchu, zdobywając liczne laury w konkursach lokalnych i regionalnych czy wojewódzkich.

Wznowiono te tradycje na początku lat osiemdziesiątych. Najpierw powstała drużyna wodno-żeglarska, później artystyczna o charakterze wokalnym. Niemal równolegle zrodziła się drużyna minikarowa, turystyczna oraz jeździecka - konna.

Ale jak to bywa ze specjalizacją. Z reguły jest ona kosztowna i wymaga wielu nakładów finansowych. Z braku środków znikają więc z mapy szczepu kolejne drużyny, pozostawiając jednak po sobie spory dorobek i wiele cennych doświadczeń.

Cztery z nich zasługują na szczególną uwagę. Im więc poświęcono odrębny rozdział niniejszej kroniki.

DRUŻYNA ŻEGLARSKA (WODNA)

Trudno dziś ustalić autorytatywnie jak doszło do powstania - czwartej w historii szczepu - drużyny specjalistycznej. Jedno jest wszakże całkiem pewne. Jej inicjatorem i zagorzałym zwolennikiem był druh podharc mistrz Zdzisław ALEKSY. Sam "zwarłowany" na punkcie żeglarstwa śródlądowego, zapalił do tego sportu takich starszych harcerzy jak Dariusz BANICKI, Rafał JANOWICZ, Piotr LEWANDOWSKI czy Mariusz MACKOWIAK. Swoimi ciekawymi pomysłami i wizjami pozyskał do pomocy druhów: Ryszarda JANKOWSKIEGO, Janusza STARYBRATA i Floriana BARTKOWIAKA, I tak oto - na początku roku 1981 - powstał najpierw zastęp, a potem drużyna żeglarska, która przyjęła nazwę "ŁAJBA 1".

Dzięki ogromnemu zapałowi szybko urządzono w harcówce pracownię skutniczą, w której najpierw odremontowano cztery подарowane kajaki, a później przystąpiono do budowy - w oparciu o plany pozyskane ze stoczni jachtowej - własnej łodzi motorowej.

Rok 1981 był okresem cementowania zespołu i nieśmiałych prób żeglowania kajakami po okolicznych jeziorach. Prawdziwym "chrztem bojowym" dla żeglarzy był obóz letni 1982 w OCWIECE koło Gąsawy. Tam też wypróbowano sprawność - otrzymanej z chorągwanego ośrodka żeglarskiego w Kiekrzu - OMEGI, oraz własnoręcznie wykonanej łodzi motorowej. Sprawdziły się, dając wodniakom dużo satysfakcji i zadowolenia.

Na obozie w Oćwiece - 1982. Poczet sztandarowy żeglarzy. W głębi dh. dh. J. Starybrat, M Kowalewska, Z Aleksy i Florian Bartkowiak

Rok 1983, to okres intensywnego szkolenia teoretycznego przyszłych "Wilków morskich". Mniej było jednak okazji do "spuszczania" na wodę posiadanego sprzętu, gdyż coraz droższy był jego transport na jakikolwiek akwen wodny. Zdobywano więc wiedzę dzięki tzw. suchej zaprawie, bądź w pracowni skutniczej.

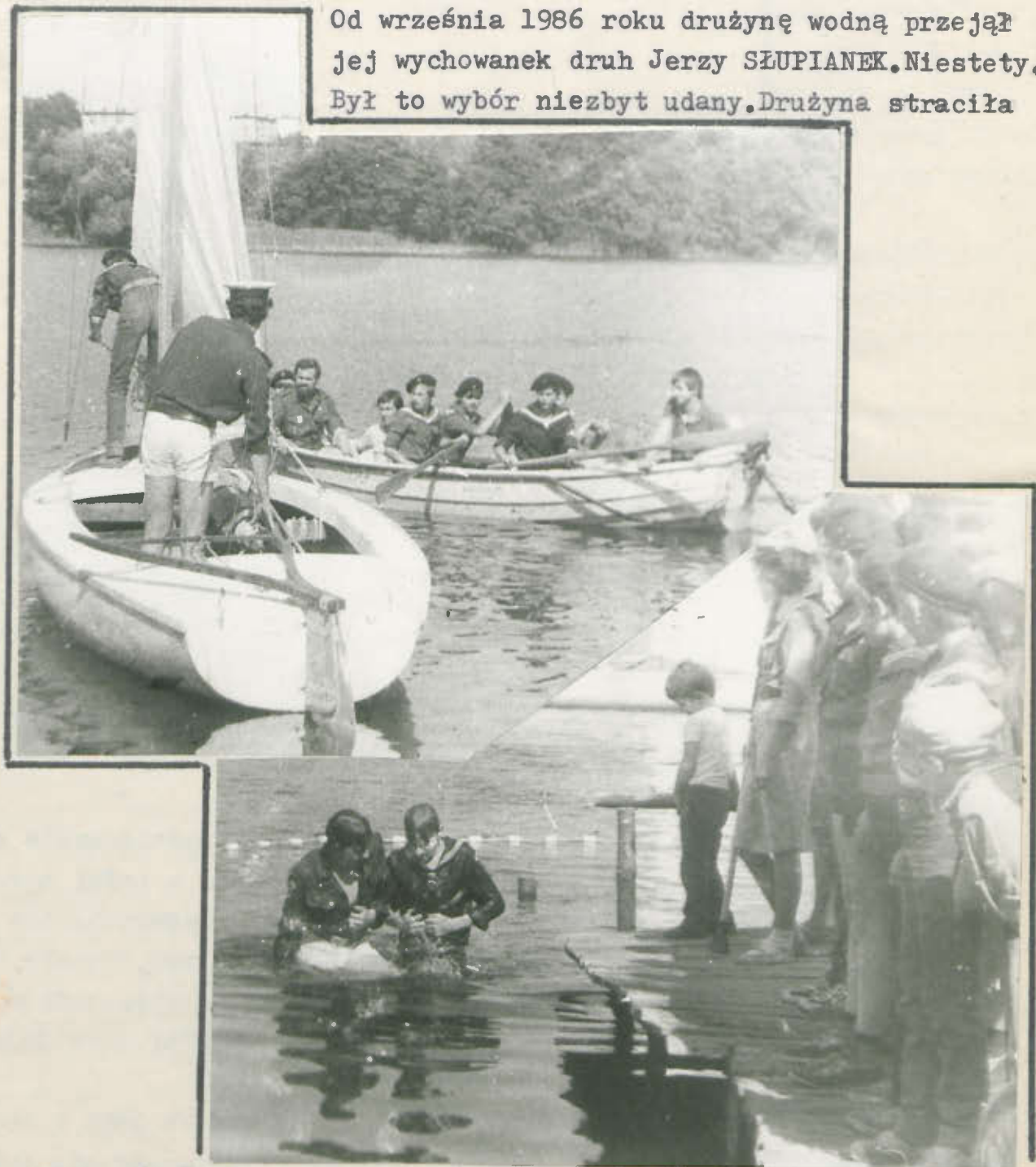
Kolejną okazją do sprawdzenia i zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce, był - tym razem w pełni samodzielny - obóz drużyny zlokalizowany w LIKSAJNACH na Mazurach. Obóz ten, dzięki niezbyt doświadczonemu kierownictwu druha pwd. Michała WODROWSKIEGO, nie należał do zbyt udanych i nie przyniósł uczestnikom pełnej satysfakcji. Bo przecież samo pływanie, naogół przy sprzyjającej pogodzie, to dla wodniaków stanowczo za mało.

Rekompensatą dla wytrwałych był rok 1985 i obóz letni zlokalizowany w ZBICZNIE koło Brodnicy. Tu starano się wykorzystać każde warunki do żeglowania i wyrabiania nawyków i zachowań bezpiecznych wobec takiego żywiołu jakim jest woda, zwłaszcza ta głęboka. Tu kandydaci przeszli swój niezapomniany, wodniacki chrzest (co widać na drugostronnych zdjęciach) i mieli szansę pełnego wyżycia.

We wrześniu 1985 roku drużynowym wodniaków został mianowany druh pwd. Mariusz MACKOWIAK. Był on jednym z aktywniejszych drużyno-

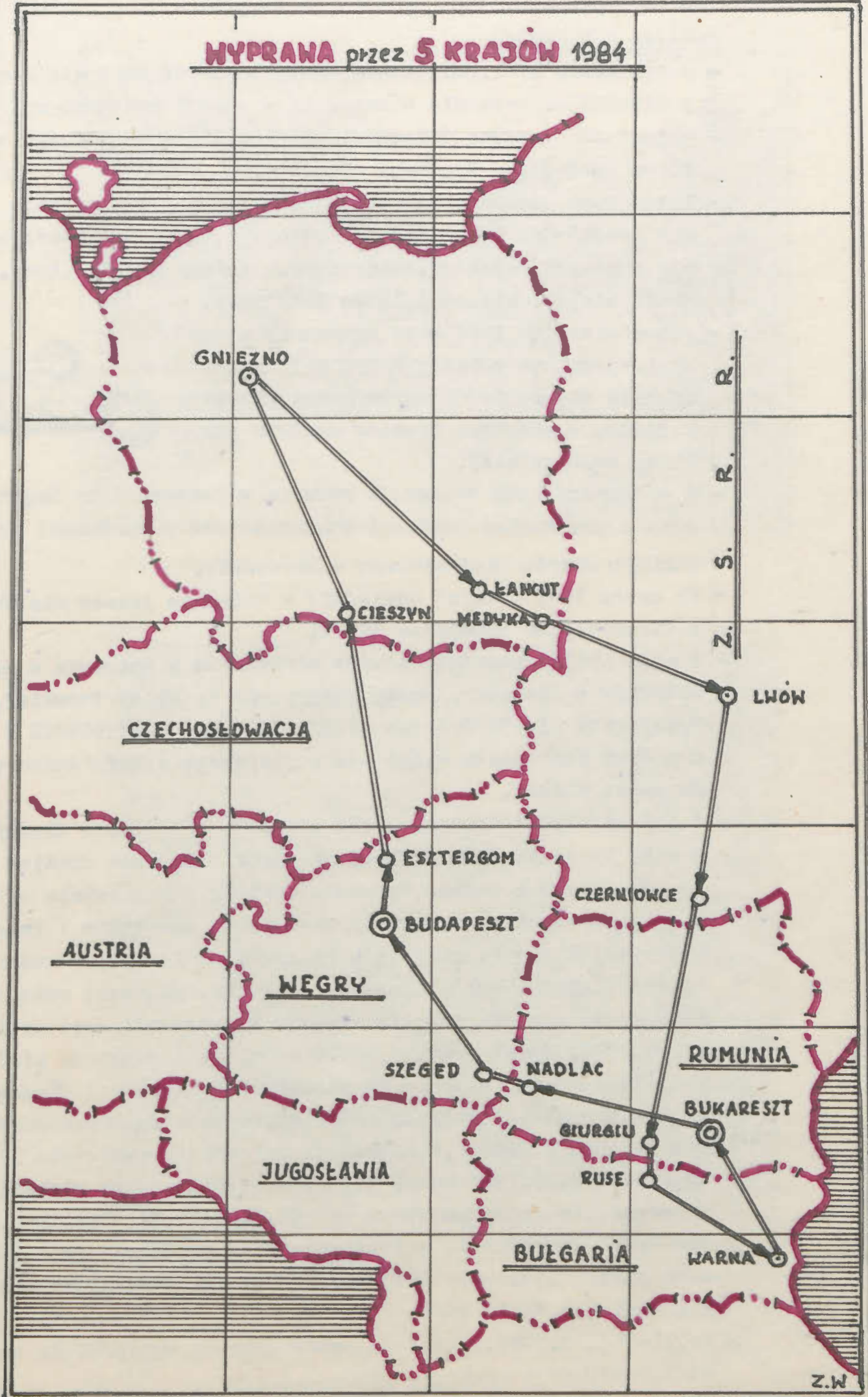
wych. Wkładał dużo serca i zaangażowania we wszystko co z drużyną robił. Pracował niestety tylko przez rok, ze względu na podjęcie studiów w Oficerskiej Szkole Kwatermistrzowskiej w Poznaniu. Przed tym jeszcze czyli w lipcu 1986 roku był komendantem podobozu "ŁAJBA 1" w Zgrupowaniu Hufca w OCWIECE k-Gąsawy. I tu w pełni wykorzystano dość znośne warunki atmosferyczne do intensywnego szkolenia żeglarskiego. "Floty" szczepu wspomagały w tym wypadku trzy wypożyczone "MAKI", których dosiadali mniej doświadczeni w sztuce - żeglarze.

Od września 1986 roku drużynę wodną przejął jej wychowanek druh Jerzy SŁUPIANEK. Niestety. Był to wybór niezbyt udany. Drużyna straciła

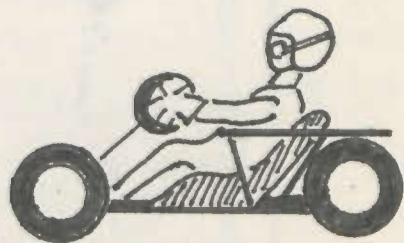
swą aktywność. Także, a może przede wszystkim, dlatego, że ze względu na podjęcie nauki w innych środowiskach - odeszła z niej część najaktywniejszych członków. W efekcie, do końca 1986 roku działał już tylko lo osobowy zastęp, a formalna samolikwidacja drużyny nastąpiła w marcu lub kwietniu (1987) 1987 roku. (brak ścisłych danych)

WYPRAWA przez 5 KRAJÓW 1984

DRUŻYNA MINIKAROWA

- ← październik 1981. Nawiązanie kontaktów z drużyną minikarową T.P.D. w CIESZYNIE. Powstanie w szczepie - sekcji minikarowej,
- wyjazd do Cieszyna delegacji szczepu, która przywiozła - na wzór - jeden egzemplarz typowego minikaru,
- intensywne starania kierownictwa szczepu i drużynowego o pozyskanie środków na zakup znormalizowanych części minikaru, oraz wykonanie ramowych "wózków". Nabór nowych członków do drużyny. To wszystko miało miejsce wiosną i latem 1982 roku.
- w październiku 1982 - po wykonaniu przez zaprzyjazznione zakłady w tym m-in przez Zakłady Mięsne dwóch egzemplarzy własnych pojazdów → pierwszy trening drużyny przy ulicy św. Krzyskiej.
- 2 - 3 marca 1983 delegacja szczepu w osobach : hm Eugeniusz GORNIAK i phm Marian BEDNAREK uczestniczyła w spotkaniu Ogólnopolskim Komisji Sportu Minikarowego w Warszawie.
- 29 marca 1983 drużynę odwiedził w Gnieźnie prezes minikarowców z Cieszyna, pan Władysław BUBIK,
- 8 maja 1983. Harcerskie zawody minikarowe w Gnieźnie z udziałem zawodników z Cieszyna. Zawody rozgrywano na ulicy Tumskiej. Puchar Prezydenta miasta Gniezna zdobył Jarosław FOLTYNOWICZ z Cieszyna, a puchar Komendanta Hufca dla najlepszego gnieznianina otrzymał dh Paweł KUJAWA.
- 4 i 5 maja 1983 drużyna brała udział w zawodach w Cieszynie. Startowało 15 zawodników w pięciu kategoriach. Nasza drużyna zdobyła drugą nagrodę : puchar Wydziału Oświaty i Wychowania w Cieszynie. Do jego zdobycia przyczynili się przede wszystkim : Paweł KUJAWA, który zajął drugie miejsce w kategorii chłopców, Joanna KUJAWA, zdobywczyni pierwszego miejsca w kategorii dziewcząt oraz Anna GORNIAK, która zdobyła trzecie miejsce w kategorii dziewcząt.
- 24.09.1983. Udział drużyny w Ogólnopolskich zawodach minikarowych rozgrywanych w Cieszynie. Startowały tam drużyny : Cieszyna, Kłodzka, Starachowic. Ze względu na silną, rutynowaną konkurencję, jedynie drużyna Anna PILARSKA, w kategorii dziewcząt wywalczyła III miejsce.
- od 01 do 14.07.1983 odbył się obóz letni drużyny zlokalizowany w Cieszynie. Komendantem obozu był dh. phm Janusz STARYBRAT, obozonym pwd Marek DZIERŻYNSKI a kwatermistrzem hm Eugeniusz GORNIAK. W ramach obozu pracowały trzy podobozy, w tym minikarowy nazwany dość komicznie, bo "MAŁE ZOO".
- 28.1 - 10.02.1984. Udział członków drużyny w zimowisku szczepu w MICHAŁOWICACH w Kotlinie Jeleniogórskiej.

Na starcie II Ogólnopolskich Mistrzostw Minikarowych rozgrywanych w Gnieźnie

Radość ze zwycięstwa. Gnieznianin Sebastian LABIAK ZAJĄŁ III miejsce w zawodach rozgrywanych w Gnieźnie pomiędzy klubami: Cieszyn, Kłodzko i Starachowice

- 5 do 8 maja 1984 z okazji Dnia Zwycięstwa członkowie drużyny porządkowali groby żołnierskie na cmentarzu przy ul. Witkowskiej.
- 30 czerwca do 1 lipca 1984 OGÓLNOPOLSKIE MISTRZOSTWA MINIKAROWE rozgrywane w Gnieźnie. Szczep był ich głównym organizatorem. W zawodach uczestniczyły drużyny z : CIESZYNA, KŁODZKA, STARACHOWIC oraz GNIEZNIANIE. Najlepszym spośród naszych zawodników był dh Krzysztof CYKA, który w grupie zawodników najstarszych zajął czwarte miejsce. Zdecydowanie przodowali zawodnicy z Cieszyna. Zawody były bardzo udane, czego dowodem jest podziękowanie jakie ukazało się na łamach SWIATA MŁODYCH Nr. 88 z dnia 24.07.1984 W imieniu zawodników oraz własnym, dziękujemy instruktorom harcerskim z Gniezna za wzorowe przygotowanie i przeprowadzenie imprezy. Słowa uznania kierujemy do druha Eugeniusza GORNIAKA, do harcerzy V Szczepu.... Dziękujemy również Prezydentowi miasta panu Marianowi GORNEMU za pomoc w przygotowaniu zawodów. Te same podziękowania kierujemy do dyrektora M.P.G.K i M pana Jerzego KAMINSKIEGO i dyrektora W.U.P.E.C. pana Mariana WARCHAŁA....
- 6 października .Drużyna minikarowa uczestniczyła w I zawodach strzeleckich z wiatrówki rozgrywanych o mistrzostwo hufca. Na siedemnastu startujących zespołach nasi zawodnicy zajęli szóste miejsce.
- zimę 1984 i wczesną wiosnę 1985 przeznaczono na kompletny przegląd i naprawę posiadanego sprzętu. Byliśmy w tym czasie posiadaczami pięciu popularnie zwanych "wózków", czyli minikarów. Trzy z nich były dziełem i darem Miejskiego Przedś. Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej, jeden - w Zakładach Miejskich - wykonał ojciec dh. Pawła KUJAWY (powinno być w ZAKŁADACH MIĘSNYCH) a jeden, jak już wspominalismy, otrzymaliśmy z Cieszyna. Było więc co robić. Tyle tylko, że co nieco przerzedziły się szeregi drużyny. Trochę w sposób naturalny - bo niektórzy wyrosli już z wieku zawodniczego - a inni odeszli, bo zmienili swoje zainteresowania.
- maj 1985. Rozpoczęcie treningów, chociaż ich ilość i jakość była ograniczona i utrudniona brakiem miejsc czy terenu treningowego poza miastem. Na zamykanie tak ruchliwych ulic jak Tumska czy św. Krzyska, władze nie bardzo chciały się godzić.
- 20 - 21 października 1985. Udział drużyny w Jesiennych Zawodach Minikarowych w Cieszynie. Ponownie niezawodną okazała się drużyna Anna PILARSKA, która w kategorii dziewcząt zdobyła I MIEJSCE.
- po zawodach cieszyńskich wyraźnie spada aktywność drużyny. Zdołano jeszcze zakonserwować sprzęt na zimę i w końcu roku doszło do samorozwiązania drużyny. Być może przyspieszyła to "moda na konie" ale o tym już na następnych kartach kroniki.

DRUŻYNA JEZDZIECKA - KONNA

- 6 września 1985. Powstanie zastępu jeździeckiego złożonego ze starszych harcerzek i harcerzy drużyn szczepu, a także innych miłośników sportu jeździeckiego. Opiekę na KLUBEM (bo tak się nazwano) sprawował druż Wiesław ZABOROWSKI. Instruktaż fachowy zapewniła Państwowa Stadnina Ogierów w Gnieźnie.

- 19 grudnia 1985. Spotkanie Klubu zastępu z podróżnikiem i organizatorem wyprawy konnej po Republice Federalnej Niemiec, Francji, Belgii i Czechosłowacji - panem Janem MULAKIEM i jego towarzyszem Zbigniewem MAJEWSKIM z Dżonkowa.
- 06 stycznia 1986. Pomyślnie zakończono rozmowy z dyrekcją Państwowego stada Ogierów w sprawie nauki jazdy konnej i rozpoczęcie przez harcerzy cotygodniowych treningów prowadzonych przez kwalifikowanego instruktora i trenera pana Jarosława SZYMONIAKA. Łączyło się to także z praktyczną nauką wszechstronnej obsługi konia.
- marzec - czerwiec 1986. Dzięki temu, że podczas Jarmarku Lechitów zorganizowanego w czasie DNI GNIEZNA w maju 1985, zarobiono 200 tysięcy złotych, co pozwoliło na zakup dwóch koni pociągowych - przystąpiono do gorączkowych przygotowań do I WYPRAWY KONNEJ "Szlakiem Bolesława Chrobrego", na trasie : Gniezno - Lednica - Kalisz - Częstochowa - Kraków. Instruktor XV Szczepu ZHP druż Marian DZIARSKI - w swoim prywatnym warsztacie ślusarskim - przy pomocy plastyka Zbigniewa PLUTY - przebudował ogumiony wóz konny kryty dachem brezentowym. Plastyk Zbigniew PLUTA przygotował proporce i inne elementy dekoracyjne wyprawy. Jej uczestnicy opracowali szczegółowy program realizacji tego trudnego zadania. Gromadzono sprzęt i środki finansowe niezbędne do pokrycia wszystkich kosztów, a szczególnie drogiej paszy dla koni. Jednocześnie członkowie sekcji uparcie trenowali w Stadninie " jak najskuteczniej spadać z końskiego grzbietu nie ponosząc przy tym żadnego uszczerbku na własnym zdrowiu." Byli to wówczas : ZASTEP A M A Z O N E K w osobach : Edyty TOCZKOWSKA, Arleta ADAMCZAK, Aneta KABZINSKA, Magda STOLTMAN, Marta KASPRZAK, Marlena ZIELINSKA, Beata ZIELINSKA i Katarzyna SIWIAK. ZASTEP D Ź O K E J O W : Artur BEDNAREK, Krzysztof CYKA, Paweł MĘSKI Paweł KUCHARSKI, Agnieszka WARCHAŁ, Elżbieta SIKORSKA, oraz Katarzyna ZAKRZEWSKA. Opiekunem sekcji był nadal dh. Wiesław ZABOROWSKI.

Dzięki przychylności Dyrektora P.S.O inż. MATŁAWSKIEGO nasz "żywy dobytek" został przyjęty pod dach i na tzw. "wikt" Stadniny Ogierów.

AMAZONKI - podczas treningu

- swego rodzaju "aktem historycznym" było nadanie naszym koniom stosownych imion. Odbyło się to pewnej lipcowej nocy na obozie hufca w OCWIECE 1986 r. Po burzliwej "debacie", podczas której padały takie propozycje jak : ANGELIKA, SZATAN, KLAUDIA, ISAURA itp., przyjęto projekt Zbigniewa PLUTY, nawiązujący do czasów średniowiecznych, i tym sposobem szczerp otrzymał J A S K R Ę oraz J A N T A R A.

W ten oto swoisty sposób komendant szczerpu nadaje imię Jaskrze. Tuż za nim przewodniczący KPH. dh. Tad. GŁOWACKI

- sierpień 1986 rok. PIERWSZA i JEDYNA W SWOIM RODZAJU, w historii hufca gnieźnieńskiego - WYPRAWA KONNA na trasie : Gniezno - Kraków trwała w czasie od 31 lipca do 26 sierpnia 1986 r. Uczestniczyło w niej 23 harcerzy oraz 3 instruktorów. Przejechano wozem konnym łącznie (w obie strony) 1120 kilometrów. Komendantem wyprawy był dh hm Eugeniusz GORNIAK - inicjator i realizator tego pomysłu. Wyprawa miała - stosowny do jej rangi - ceremoniał i oprawę. Oficjalne pożegnanie wyprawy - z udziałem Komendanta Chorągwi - odbyło się na LEDNICY. Była prasa oraz liczni, oficjalni Goście. Część uczestników oraz sprzęt, jechała towarzyszącym wędrowce mikrobusem, zamieniając się etapami miejscami na wozie konnym. Przeżyto wiele emocjonalnych i niepowtarzalnych przygód. Wywiad z uczestnikami wyprawy, nadała też rozgłośnia radiowa w Krakowie.

Mimo ogromnego sukcesu wyprawy spotkał ją również pech. Okulał JAN-TAR i trzeba go było odtransportować do Gniezna, co bardzo sprawnie załatwił ówczesny komendant hufca dh hm Janusz SEKULSKI. Komenda Hufca dołożyła też 50 tysięcy złotych do kupna trzeciego "rumaka" PAKOSZKI (kosztowała 100 tys. zł.) bo inaczej wyprawa nie wróciłaby do "macierzy" czyli do Gniezna.

- Podczas zimowiska w KRAKOWIE, trwającego od 30.01 do 12.02.1987 kurs jezdziecki zorganizowany przez Krakowską Drużynę im. Józefa Poniatowskiego ukończyli dh : Agnieszka WARCHAŁ, Katarzyna ZAKRZEWSKA, Elżbieta SIKORSKA, Marcin BUDNIK i Tomasz PIASECKI. Stopień "UŁANA" zdobyły drużyny : Agnieszka WARCHAŁ i Elżbieta SIKORSKA

- Dzień 1 MARCA 1987 r. okazał się dla drużyny szczególnie ważnym z organizacyjnego punktu widzenia. Oto ROZKAZEM L 3-87 Komendanta Poznańskiej Chorągwi ZHP dotychczasowej sekcji jezdzieckiej nadano status drużyny i przyjęto ją na okres próbny. Nastąpiły też, niezbędne w takiej sytuacji mianowania. Obowiązki drużynowego "PIĄTEJ KONNEJ" Rada Szczepu powierzyła dh HO Marcinowi BUDNIKOWI. Pozostałe funkcje "ochrzczono" nazewni-

ctwem zaczerpniętym z wojska. Byli więc zastępcy dowódcy pułku dh dh Renata BOGDANOWICZ i Beata ZIELINSKA. Oficerowie broni : dh Arkadiusz PASTERCZYK i dh Piotr KĘDZIERSKI. Oficer informacyjny dhna Zofia STOBER, oficer żywnościowy dhna Wioleta DOLATA, szefowie wy - szkolenia jezdzieckiego dh dh Arleta BANASZAK i Marek KACZMAREK, koniuszy dh Dariusz JANISZEWSKI i inni. Funkcje dowódców SZWADRONÓW pełnili : Dariusz JANISZEWSKI, Marzena FRASZ, Renata BOGDANOWICZ i Paweł MĘSKI.

- w dniach 20 - 22 oraz 27 - 29 marca, a także 3 - 5 kwietnia 1987 członkowie drużyny uczestniczyli w biwakach szkoleniowych organizowanych w DRAŻNIE. Obok podstawowej wiedzy harcerskiej przyswajano sobie także tajniki jazdy konnej.
- W czasie od 9 do 24 lipca 1987 pod hasłem "WICI POKOJU" odbyła się II WYPRAWA KONNA dowodzona przez druha pwd. Wiesława ZABOROWSKIEGO.

Baza obozowa w BYTOWIE

Prowadziła ona trasą : Gniezno - Nakło - Chojnice - Bytów - Kościerzyna - Starogard Gdański - Bydgoszcz - Gniezno. W dniu 13 lipca dotarła ona do grupy obozującej w BYTOWIE na Ziemi Słupskiej. Po drodze zbierano podpisy w księgach pamiątkowych zawierających Apel Pokoju. Tutaj też, przy obozowym ognisku wszyscy uczestnicy wyprawy otrzymali swoiste "totemy" - pseudonimy. I tak : towarzyszący wyprawie opiekun drużyny druh pwd Paweł GALANTOWICZ otrzymał przydomek "HERAKLES". Koniuszy, pan GŁOWACKI - "UŁAN". Inne, najciekawsze to : "ZWIERZAK" (Szymon Posłuszny) "PIGI" (Katarzyna Zakrzewska) "MISS FANI" (Arkadiusz Pasterczyk) "PIETRUCHA" (Beata Zielinska) "FLACZEK" (M. Siwinska) "PAJĄK" (Alina Parus) "DRATWA" (Paweł Męski) zaś komendant wyprawy został "SIOGUNEM". Uczestnicy wyprawy byli też w MALBORKU, ale tym razem autobusem "Lechitów" obozujących

w Bytowie na Ziemi Słupskiej,

- w dniach 11 do 13 grudnia 1987 w Bydgoszczy odbył się Sejmik Drużyn Jeździeckich w którym - jako jedna z dziewięciu reprezentacji - uczestniczyła grupa naszej drużyny konnej w składzie : Agnieszka WARCHAŁ, Elżbieta SIKORSKA, Katarzyna ZAKRZEWSKA i Szymon POSŁUSZNY. Podczas sejmiku "wypracowano" regulamin mundurowy oraz stopni z nazewnictwem, akcesoriami i symboliką charakterystyczną dla "koniarzy" zakochanych w ułańskich tradycjach.
- jesienią sprzedano dotychczasowe "wierzchowce" pociągowe Jantara i Pakoszkę a w ich miejsce zakupiono dwa tzw. "Hucuły" (typowe konie pociągowe) SAJDAKA rocznik 1984 i SATYRA rocznik 1985.
- 19 grudnia drużyna konna zorganizowała dla siebie i dla kadry szczerpu tradycyjną wieczerzę wigilijną. Przygotowano ją w autentycznej stajni (Stadnina koni) na stołach wykonanych z kostek prasowanej słomy, w bliskim towarzystwie żywych koni. Dodało to spotkaniu, szczególnego uroku.
- podczas odbytego w KWIETNIU 1988 r., w Gnieźnie, rejonowego spotkania wyróżnionych jednostek, drużyna konna OTRZYMAŁA NOMINACJĘ NA-CZELNIKA ZHP, z prawem udziału w ZŁOCIE ZHP na Polach Grunwaldu. Była więc jedną z dwóch drużyn z Gniezna, uczestniczących i obozujących na terenach zlotowych od pierwszego do ostatniego dnia zlotowej dekady.
- bezpośrednio po otrzymanej "przepustce " na Zlot, zintensyfikowano w drużynie przygotowania do III WYPRAWY KONNEJ. Powołano kadrę obozu w osobach : hm. Eugeniusz Górniak - komendant, pwd Paweł Galantowicz - zastępca, HO Katarzyna Zakrzewska - obożna, HO Elżbieta Sikorska - kwatermistrz. Drużynowi : Alina Parus, Marek Kaczmarek i Magdalena Stoltmann.
- w dniu 1 LIPCA 1988 WYPRAWA wyruszyła na trasę by po kilku przygodach (okulał dwukrotnie koń Sajdak) dotrzeć do Pól Grunwaldzkich i rozbić obóz w Zgrupowaniu Chorągwi Poznanskiej zlokalizowanym na terenie leśnictwa Rekownica w gminie Jedwabno. Drużyna uczestniczyła we wszystkich imprezach zlotowych. Dużym przeżyciem było obozowe spotkanie z generałem Wojciechem Jaruzelskim oraz Naczelnikiem ZHP Ryszardem Wosinskim, po którym coniektórzy - podobno - przez trzy dni nie myli rąk. Odbyto wiele innych ciekawych spotkań z bratnimi duszami spod znaku końskiej podkowy.
- jeszcze przed wyjazdem na Grunwald, w ramach przygotowań programowych, komenda szczerpu ustanowiła SREBRNY PIERSCIEN PAMIĄTKOWY dla najlepszego harcerza - harcerki roku będącego członkiem drużyny konnej. Pierścień ma kształt sygnetu z wygrawerowaną na oczku lilijką a na obrączce inicjały : 5 GKDH - 17 PU. Pierwsze dwa

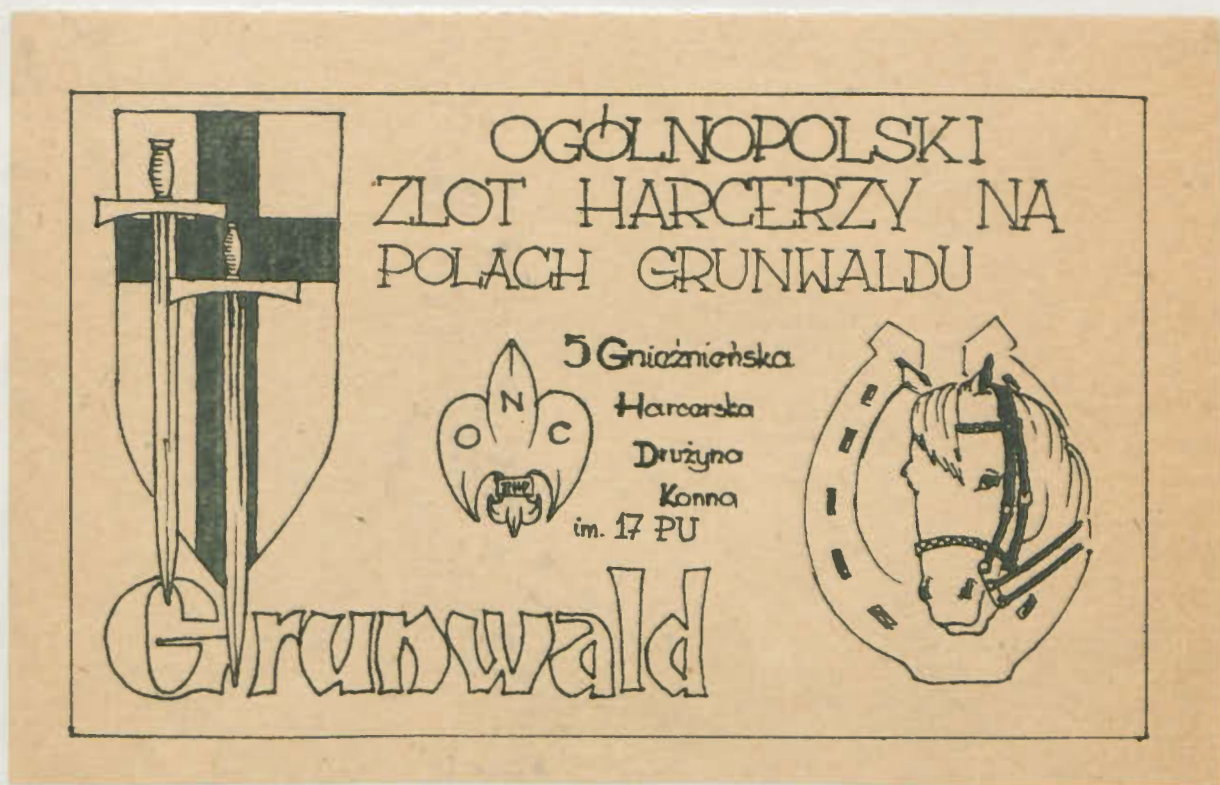

ZLOT ZWIAZKU HARCERSTWA POLSKIEGO 1988 r. POLA GRUNWALDU
Na zdjęciach :Przy wieczornym ognisku, wizyta NACZELNIKA ZHP
hm Ryszarda WOSINSKIEGO w obozie V Szczepu - rozmowa z dh hm
Eugeniuszem GORNIAKIEM, tabor "piątki" w drodze na miejsce
zbiórki uczestników Zlotu

pierścienie - w dniu 31 lipca 1988 - przy pomniku harcerskim, wręczył ówczesny zastępca komendanta hufca hm. Zenon Wisniewski. Otrzymali je : dh Szymon POSŁUSZNY i Eugeniusz GORNIAK.

- akordem wieńczącym działalność drużyny konnej była IV WYPRAWA KONNA zorganizowana w czasie od 1 do 31 lipca 1989 roku na trasie : Gniezno - Inowrocław - Toruń - Brodnica ze stałą bazą w PIASECZNIKU. Komendantem wyprawy był dh pwd Paweł GALANTOWICZ. Uczestniczyło w niej 30 harcerek i harcerzy oraz towarowy "ŻUK" kierowany przez dh Mariana Dziarskiego.

Podczas pobytu w Piaseczniku "koniarze" mieli okazję do codziennych treningów jeździeckich w gospodarstwie pobliskiego Technikum Hodowli Koni w GRODKACH - z czego skwapliwie korzystali.

Wizytówka "naszych" na Złocie Grunwaldzkim 88

Cóż. Wszystko co dobre, ma niestety swój przedczesny koniec. Wilcze prawa pseudo kapitalistycznego rynku sprawiły, że drużyna utraciła grunt do działania. Zbyt drogim i kosztownym dla młodzieży okazało się końskie hobby, aby je dalej kontynuować (Koszty paszy zakwaterowania i obsługi koni urosły do pułapu nigdy nie osiągalnego przez szczerp) Z żalem pozbyto się więc koni i taboru, przeznaczając uzyskane tą drogą środki na budowę bazy obozowej. A drużyna ? Pozbawiona zaplecza, rozwiązała się w listopadzie 1990 roku mimo, że nabywca koni i taboru zagwarantował umownie możliwość odbywania treningów w jego gospodarstwie na Osińcu.

DRUŻYNA ARTYSTYCZNA

Ponieważ w wyniku powiązań rodzinno - harcersko - służbowych, Państwową Podstawową Szkołę Muzyczną " wcielono " w zakres kompetencji i oddziaływania Piątego Szczepu - powstały warunki do utworzenia tam harcerskiej drużyny artystycznej ze specjalnością wokalną.

W dniu 11 września 1981 roku powstanie drużyny zgłoszono oficjalnie do Komendy Hufca, która nadała jej Nr.5 M (Muzyczna) i wcieliła w skład V Szczepu im. Wł. Warneńczyka. Początkowo jej skład osobowy stanowiły zuchy z gromady zuchowej przy SM, w większości chłopcy. Później, stopniowo zmieniała ona swój charakter, sięgając nawet po najwyższe laury festiwali i przeglądów piosenki. Ale może po kolei.

- Na zbiórce w dniu 14 września 1981 oficjalnie ogłoszono, że rada szczepu mianowała drużynowym druha przewodnika Floriana Bartkowiaka. Ten zaś powołał radę drużyny w składzie :
 - : przyboczny - tropiciel Marek NIEDZIELSKI
 - : zastępowi - ochotniczka Marlena BOGUCKA, ochotniczka Katarzyna MALISZEWSKA, ochotnik Tomasz TOMASZEWSKI i ochotn. Jakub SŁUPIANEK
 - : kronikarze - Agnieszka KOSINSKA i Agnieszka SOBCZAK
 - : skarbnik - Agnieszka DZIURLEJA
- Nikt nie przewidział, że zacznie się pechowo. Po dobrym starcie, w dniu 16 października 1981 z funkcji drużynowego zrezygnował dh. Florian Bartkowiak. Z braku kadry instruktorskiej, w dniu 19.11.81 drużynę przejął druha harcmistrz Eugeniusz GORNIAK. Funkcję drużynowego pełnił niezależnie od obowiązków szczepowego.
- Uchwałą rady drużyny z dnia 24.11.81 postanowiono ubiegać się o nadanie jednostce imienia "Obrońców Poczty Gdańskiej".
- 23 grudnia 1981. Pierwsza, wspólna Wieczera Wigilijna podczas której pięciu druhów złożyło Przymierzenie harcerskie. Byli to : Justyna KUJAWA, Paweł KUJAWA, Waldemar ŁUCZAK, Weronika MOSZCZYNSKA, i Monika NOWAKOWSKA.
- W ramach sprawności "Przyjaciela zwierząt" - 17 członków drużyny w dniu 23 stycznia 1982, spotkało się w lesie Jelonek, by podczas gry terenowej - zasobem wiedzy i umiejętności praktycznych - potwierdzić prawo jej posiadania.
- W odpowiedzi na ALERT NACZELNIKA OGŁOSZONY W STYCZNIU 1982, drużyna zebrała i przekazała na konto powodziań kwotę : 1.887,- zł.
- 13 lutego 82, na baliku karnawałowym, gościło liczne grono rodziców

Na Przeglądzie Rejonowym Drużyn Artyst. w Koninie

IVmiejsce drużyny w Nowym Wisniczu

uczestnicząc czynnie w organizowanych konkursach, grach i zgadywan-
kach. Tańce przeplatano konkursami z zakresu wiedzy polonistycz-
nej, historycznej i geograficznej, a także na najładniejszy strój
balowy. Ten ostatni wygrała drużyna Magdalena GRZELAK, przebrana za
Muchomora.

- 21 marca 1982. Drużyna "utopiła" Marzannę. W tym celu odbyła na -
der ciekawą wycieczkę z przeszkodami (terenowymi) nad jezioro
Winiary. Przy okazji próbowano też "podtopić" drużynowego.
- 4 kwietnia 82. Pierwsza, rowerowa i w dodatku wiosenna wycieczka
do lasu w Dębówcu.
- W dniu 9 maja 82, zastęp "Wędrowniczek" uczestniczył w chorągwia-
nym podsumowaniu wyników Harcerskiego Pogotowia Zimowego oraz
Złocie zastępów HPZ odbywającym się w Poznaniu.
- 5 do 7 czerwca 1982. Udział członków drużyny w przedobozowym biwa-
ku pod namiotami, zlokalizowanym w Oćwiece koło Gąsawy. W ramach
zajęć technicznych porządkowano teren pod lokalizację lipcowych
obozów Stanicy, oraz urządzono kąpielisko. Wykonano też amfiteatr
z siedzeniami z drągów i boisko do zajęć sportowych.
- Lipiec. 16 członków drużyny uczestniczyło w obozie letnim w Oćwie-
ce, uświetniając swoim wokalnym kunsztem, obozowe ogniska.
- 26 listopada 1982. Drużyna była organizatorem autokarowej wyciecz-
ki do Puszczykówka, gdzie zwiedzano między innymi Muzeum-Pracow-
nię Literacką Arkadego Fiedlera oraz Muzeum Przyrodnicze Wielko-
polskiego Parku Narodowego.
- Maj 1983. Udział drużyny w Turnieju zastępów odbywającym się w le-
sie Dębówiec. Pech sprawił, że nasza drużyna pobłądziła i nie zmie-
ściła się w wyznaczonym czasie, przez co nie była brana pod uwagę
przy kwalifikacji miejsc.
- Lepiej powiodło się zastępowi " JASKOŁEK " na edycji jesiennej
Turnieju zastępów, rozgrywanym w Lesie Miejskim w dniu 10 listopa-
da 1983. Zajął on w klasyfikacji ogólnej - TRZECIE miejsce.
- W listopadzie 1983 - na skutek zaproszenia nadesłanego z Poznania
(na Festiwal Piosenki Harcerskiej) - postanowiono zostać druży-
ną śpiewającą. Zaczęto poszukiwania własnego repertuaru. Do współ-
pracy zaproszono nauczyciela Szkoły Muzycznej pana-druha Leszka
GRUNOWSKIEGO (był kiedyś członkiem 5 GDH) który zaczął sam pi-
sać piosenki dla drużyny. Nieco wcześniej, bo 3 września, drużyna
przyjęła nową nazwę : " W I O L I N K I ".
- 12 listopada 83. Oficjalny występ publiczny drużyny w Jednostce
Wojskowej 11-25, z okazji Dnia Wojska Polskiego.
- 25 listopada 1983. Pierwszy SUKCES. Na Festiwalu w Poznaniu - za
piosenkę autorstwa L. Grunowskiego "Ostatni krąg" - drużyna za -

jęła PIERWSZE miejsce, plasując się tym samym w czołówce drużyn artystycznych Poznańskiej Chorągwi ZHP.

- Od stycznia 1984 roku opiekę artystyczną nad drużyną objęli Państwo Danuta i Józef BARSZCZEWSKY, znane na terenie Gniezna małżeństwo z dużym dorobkiem artystycznym w zakresie muzyki i wokalizy.
- Zastęp "Wędrowniczek" był najlepszy podczas zimowiska szczepu w Michałowicach 1984.
- 14 kwietnia 1984 r., gościem drużyny był druh harcmistrz Mieczysław SLIWINSKI, kierownik Wydziału Kulturalno-Oświatowego Poznańskiej Komendy Chorągwi ZHP.
- w dniu 14 MAJA ODSZEDŁ NA WIECZNĄ WARTĘ opiekun artystyczny drużyny druh LESZEK GRUNOWSKI.
- 26 maja, z okazji Dnia Matki, drużyna przygotowała koncert słowno-muzyczny dla swoich mam.
- 29 maja, w sali szkoły Pomnika drużyna przedstawiła program artystyczny związany ze świętem Patrona hufca. Tym samym programem uświetniono akademię Zespołu Opieki Zdrowotnej zorganizowaną z okazji 25 lecia istnienia instytucji opiekunów społecznych.
- W dniach od 8 do 10 czerwca 1984 - 25 "Wiolinek" uczestniczyło w Złocie harcerzy ze szkół artystycznych odbywającym się w NOWYM WISNICZU. Nasze drużyny brały udział we wszystkich imprezach złotych. Zwiedziły ponadto kopalnię soli w Wieliczce, uczestniczyły w koncertach, biegach patrolowych i innych imprezach harcerskich. Same koncertowały dla innych. W konsekwencji swoich - bardzo aktywnych - poczynań zajęły w Wiśniczu - w klasyfikacji ogólnej - CZWARTE miejsce, co przy silnej konkurencji było znaczącym sukcesem młodego zespołu.
- 5 - 19 lipca 1984 r., Pojezierze Brodnickie. Udział drużyny w wędrownym, autokarowym, obozie letnim. Podczas wędrowki zwiedzono Pola Grunwaldzkie, Świętą Lipkę, "Wilczy Szaniec" Hitlera w Kętrzynie, Liksajny, Malbork i Trójmiasto.
- Wrzesień. Reorganizacja drużyny i przyjęcie przez nią nowej nazwy: "L E C H I T K I".
- 10 marca 1985 r. "Lechitki" - jako jedyna drużyna z Poznańskiej Chorągwi ZHP - uczestniczyły w rejonowych eliminacjach XIV Festiwalu Piosenki Harcerskiej "SIEDLCE - 85" - odbywających się w Kolinie. Drużyna została zakwalifikowana do występów w Siedlcach.
- Czerwiec. Pod kierownictwem muzycznym mgr. Józefa BARSZCZEWSKIEGO drużyna "Lechitek" sięgnęła po laury XIV Festiwalu Piosenki Harcerskiej "SIEDLCE - 85". W klasyfikacji ostatecznej zajęła CZWARTE miejsce. Był to niewątpliwie sukces, gdyż Festiwal siedlecki od dawna już, gromadzi z reguły najsilniejsze i renomowane zespoły

Na Berlinskiej ulicy (NRD) i w studio telewizyjnym

wokalne (harcerskie) z całego kraju

- Do końca roku, a także przez cały rok 1986 drużyna "Lechitek" doskonalila swój artystyczny warsztat, wzbogacając repertuar wokalny o wiele nowych piosenek, nie tylko harcerskich. Systematycznie też uświetniała swym repertuarem liczne imprezy szkolne, harcerskie, miejskie i ogólnopolskie.

Coraz dotkliwiej jednak dawał się we znaki brak środków finansowych na pokrycie skromnego wynagrodzenia dla dyrygenta i kierownika artystycznego drużyny w jednej osobie. W dużym stopniu miało to wpływ na malejącą stopniowo aktywność "Lechitek". Część z nich - ta bardziej zaawansowana głosowo - zaczęła oglądać się za bardziej "renomowaną firmą" mogącą w inny sposób docenić ich artystyczne uzdolnienia. Drużyna przetrwała jednak do końca 1987 roku, kiedy to uległa naturalnemu rozwiązaniu.

Przed tym jednak, bo w dniach od 16 do 19 września 1987, uczestniczyła w eskapadzie do Niemieckiej Republiki Demokratycznej, gdzie w Studio Telewizji Berlińskiej nagrała program artystyczny dla redakcji młodzieżowej "MOBIL". Było to wspaniałe podsumowanie jej kilkuletniej działalności w upowszechnianiu nie tylko harcerskich piosenek.

I tą refleksją zamyka się rozdział pracy drużyn specjalistycznych w dotychczasowej historii szczepu. Oby nie był to okres więcej niepowtarzalny.

WAŻNIEJSZE ŹRÓDŁA OPRACOWANIA

(BIBLIOGRAFIA)

- =====
1. phm. Marian Bączyk : Harcerstwo w Seminarium Nauczycielskim i późniejszej 5 Szkole Wydziałowej. Wspomnienia. Rękopis. Rok 1946. Izba Tradycji V Szczepu ZHP
 2. Zapis wspomnień druha phm Mariana Bączyka. Rok 1959. Rękopis. Zbiory własne autora.
 3. phm. Stefan Kuroszczyk. Skrócona historia 5 drużyny harcerzy im. Wł. Warneńczyka. Maszynopis. Rok 1947. Zbiory własne autora.
 4. Książki pracy drużyny im. Wł. Warneńczyka za lata 1945 - 1949. Zbiory własne autora.
 5. Zeszyt ewidencji krzyży i książeczek służbowych za lata 1946 - 1949. Zbiory własne autora.
 6. Dokumentacja różna 5 drużyny a później szczepu, w tym : karty ewidencyjne i wykazy członków drużyn, plany pracy zastępów i drużyn, pisma różne w sprawach organizacyjnych i programowych - za lata 1946 - 1949. Izba Tradycji V Szczepu.
 7. Książki pracy drużyny i szczepu za lata 1957 - 1969. Zbiory własne autora.
 8. Kroniki obozowe : 1959 - 1961 - 1962 - 1963 - 1965 - 1966 - 1967. Zbiory własne autora.
 9. Kronika V Szczepu ZHP za lata 1966 - 1967. Zbiory własne autora.
 10. Biuletyny metodyczne, gazetki obozowe i szczepu " TRAMP" i " W HARCERSKIM KRĘGU" za lata 1972 - 1978. Zbiory własne.
 11. Relacje ustne dh. dh : phm Zdzisławy Warchał, pwd Urszuli Cabańskiej i pwd Macieja Kasprzaka.
 12. Kroniki V Szczepu za lata 1975 - 1978 oraz 1979 - 1990. Izba Tradycji, Archiwum V Szczepu ZHP.
 13. Dokumentacja fotograficzna V Szczepu. Zbiory własne hm. hm. Romana Górczaka i Eugeniusza Górniaka.
 14. Dyplomy i pisma wyróżniające dla drużyn i szczepu za lata 1979 - 1990. Harcówka i Archiwum szczepu.
 15. hm. Ildefons Aleksy : Opis historii harcerstwa gnieźnieńskiego. Odbitka powielaczowa.

S P I S T R E Ś C I

=====

1.Od autora	strona	2
2.Hymn szczepu i Kręgu Instruktorskiego	"	3
3.Nasz Patron	"	5
4.Bohaterowie drużyn	"	6
5.Nasz sztandar	"	8
6.Szczepowi	"	10
7.Podwójne urodziny	"	14
8.Odrodzenie	"	16
9.Odrodzenie po raz drugi	"	20
10.Kalendarium 1958 - 1990	"	21
- rok 1958 - 1960	"	21
- 1961	"	22
- 1962 - 1964	"	23
- 1964 - 1965	"	24
- 1965 - 1967	"	25
- 1968	"	26
- 1969 - 1972	"	28
- 1973 - 1976	"	29
- 1977 - 1978	"	30
- 1979	"	31
- - 1980	"	32
- - 1981	"	35
- 1982 - 1983	"	38
- 1984 - 1987	"	39
- 1988 - 1989	"	45
- - 1990	"	46
11.Wykaz i sylwetki drużynowych	"	49
12.Obozy krajowe i zimowiska.Udział w zgrupowaniach hufca.Wykresy	"	51
13.Trochę statystyki	"	54
14.Drużyny specjalistyczne	"	58
- żeglarska	"	58
- minikarowa	"	61
- jeździecka - konna	"	63
- artystyczna	"	69
15.Ważniejsze źródła opracowania. Bibliografia	"	73
16.Spis treści	"	74

Nr ewidencyjny

METRYKA
SZTANDARU HARCERSKIEGO

I. Określenie jednostki organizacyjnej Związku posiadającej sztandar.

Chorągiew .. poznańska .. Hufiec .. Gnieźno ..
Szczep, drużyna .. 5 Drużyna Harcerska im. Wł. Warneńczyka ..
/podać pełną nazwę szkoły, jej adres względnie instytucji
przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Gnieźnie Ul. Chrobrego 12
.....
przy której działa drużyna/

II. Okoliczności oraz data otrzymania sztandaru:

1. Data otrzymania sztandaru 23 kwietnia 1947 r.
2. Data i nr rozkazu o nadaniu sztandaru
3. Okoliczności /kiedy i gdzie oraz w jakich okolicznościach drużyna, szczep czy hufiec otrzymał sztandar- np. akademii, uroczyste spotkanie, obóz. Opis tej uroczystości. Kto wręczał sztandar? Kto odebrał?.

18 maja 1947 roku Uroczysta Zbiórka wszystkich drużyn harcerskich Hufca. Przemarsz do Katedry, uroczyste poświęcenie sztandaru podczas mszy. Następnie przemarsz ulicami miasta na boisko szkoły Nr 5, gdzie odbył się Apel Poległych, przegląd hufca i został odczytany rozkaz komendanta hufca, przemówienie rodziców chrzestnych i innych gości. Rodzice chrzestni Edmund Kabaciński przekazali Komendantowi Hufca Franciszkowi Szeszule ten komendantowi szczepu phm Stefanowi Kuroszaskowi - ten chprążemu HO Kazimierzowi Zielińskiemu.

III. Opis sztandaru :

1. Wymiary 100 cm x 100 cm
2. Rewers : Kolor .. czarny - obramowanie srebrne szer. 5 cm
Rodzaj materiału .. sukno
Rysunek - jego opis .. Władysław Warneńczyk malowany na skórze farbami olejnymi (godło polskie i herb Gniezna na przeciwległych krańcach
Technika wykonania .. haft ręczny
/haft ręczny, maszynowy, aplikacja, druk itp./
3. Awers : Kolor .. bordo - obramowanie czarne - szer. 5 cm
Rodzaj materiału .. sukno
Rysunek - jego opis .. krzyż harcerski haftowany srebrem, liście, wianek, lilijka koloru złotego
Technika wykonania .. haft ręczny
/haft ręczny, maszynowy, aplikacja, druk itp./
4. Drzewce :
Wysokość 250 cm Materiał .. drewno dębowe
Zwierzchnie .. lilijka
/lilijka, godło państwowe, inne/

IV. Fundatorzy sztandaru : /wymienić osoby, instytucje, prace zarobkowe drużyny, inne/

Sztandar ufundowano na skutek składek harcerzy z drużyn pozaszkolnych pożarniczych, sanitarnej, wędrowców, pieniądze zarobione na organizowaniu publicznych zabaw dla młodzieży:
Składki rodziców, darowizny kupców i rzemieślników (Kulka, Perlikiewicz Holka i inni)

V. Koszty względnie wartość sztandaru nieznana

VI. Informacje o faktach historycznych wiążących się ze sztandarem :
Mimo obowiązku przekazania sztandaru w grudniu 1949 roku na rzecz Zarządu Miejskiego ZMP, druhowie HR Zenon Wiśniewski i HR Henryk Nowacki sztandaru nie zdali. Przechowywany był w domu dh. Zenona Wiśniewskiego. Przetrwał lata 1950 - 1956 w bardzo dobrym stanie w przewodzie kominowym od 1957 przewodzi honorom V szczechu.

VII. Miejsce przechowywania sztandaru /adres/ pomieszczenie : Izba Pamięci V Szczechu Harcerskiego im. Wł. Warneńczyka przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Gnieźnie na ulicy B. Chrobrego 12

VIII. Osoba odpowiedzialna za sztandar :

Imię i Nazwisko oraz stopień Wiesław Zaborowski p.wd. kwatermistrz

Funkcja w drużynie, szczepie, hufcu

Adres prywatny Gniezno Ul. Warszawska 14/11

IX. Inne informacje dotyczące sztandaru : Władysława Warneńczyka malował Leon Bartkowiak ur. 05.04.1912 roku zamieszkały Gniezno Ul. Roosevelta 112/c/2

Uwaga: Jeżeli miejsce przeznaczone na poszczególne informacje jest za małe, to należy załączyć dodatkową kartkę.

Metrykę sporządził : Eugeniusz Gorniak

/imię/

/nazwisko/

Gniezno

/adres/

Ul. Dąbrówki 12/7

17 - 61

hm

tel. stopień

/podpis/

Metrykę tą wraz ze sztandarem, który jest w niej opisany należy zabrać na X Rajd Piastowski, gdzie nastąpi jego prezentacja i zostanie sfotografowany w kolorze.

Kolorowa fotografia sztandaru wraz z metryką stanowić będzie podstawowy materiał dokumentacyjny do opracowania p.t. Harcerskie Sztandary Chorągwi Poznańskiej ZHP w 80 - leciu Ruchu Harcerskiego na Ziemi Wielkopolskiej.

Nr ewidencyjny

METRYKA
SZTANDARU HARCERSKIEGO

I. Określenie jednostki organizacyjnej Związku posiadającej sztandar.

Chorągiew .. poznańska Hufiec .. Gniezno
5 Drużyna Harcerska im. Wł. Warnieńczyka
Szczep, drużyna
/podać pełną nazwę szkoły, jej adres względnie instytucji
przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Gnieźnie Ul. Chrobrego 12
.....
przy której działa drużyna/

II. Okoliczności oraz data otrzymania sztandaru:

1. Data otrzymania sztandaru 23 kwietnia 1947 r.
2. Data i nr rozkazu o nadaniu sztandaru
3. Okoliczności /kiedy i gdzie oraz w jakich okolicznościach drużyna, szczep czy hufiec otrzymał sztandar - np. akademii, uroczyste spotkanie, obóz. Opis tej uroczystości. Kto wręczał sztandar? Kto odebrał?.

18 maja 1947 roku Uroczysta Zbiórka wszystkich drużyn harcerskich Hufca. Przemarsz do Katedry, uroczyste poświęcenie sztandaru podczas mszy. Następnie przemarsz ulicami miasta na boisko szkoły Nr 5, gdzie odbył się Apel Poległych, przegląd hufca i został odczytany rozkaz komendanta hufca, przemówienie rodziców chrzestnych i innych gości. Rodzice chrzestni Edmund Kabaciński przekazali Komendantowi Hufca Franciszkowi Szeszule ten komendantowi szczepu pfm Stefanowi Kuroszaskowi - ten chorążemu HO Kazimierzowi Zielińskiemu.

III. Opis sztandaru :

1. Wymiary 100 cm x 100 cm
2. Rewers : Kolor czarny - obramowanie srebrne szer. 5 cm
Rodzaj materiału sukno
Rysunek - jego opis Władysław Warnieńczyk malowany na skórze farbami olejnymi (godło polskie i herb Gniezna na przeciwległych krańcach)
Technika wykonania haft ręczny
/haft ręczny, maszynowy, aplikacja, druk itp./
3. Awers : Kolor bordo - obramowanie czarne - szer. 5 cm
Rodzaj materiału sukno
Rysunek - jego opis krzyż harcerski haftowany srebrem, liście, wianek, lilijka koloru złotego
Technika wykonania haft ręczny
/haft ręczny, maszynowy, aplikacja, druk itp./
4. Drzewce :
Wysokość 250 cm Materiał drewno dębowe
Zwińczenie lilijka
/lilijka, godło państwowe, inne/

IV. Fundatorzy sztandaru : /wymienić osoby, instytucje, prace zarobkowe drużyny, inne/

Sztandar ufundowano na skutek składek harcerzy z drużyn pozaszkolnych potarnicznych, sanitarnych, wędrowników, pieniądze zarobione na organizowaniu publicznych zabaw dla młodzieży.

Składki rodziców, darowizny kupców i rzemieślników (Kulka, Perlikiewi Kolia i inni)

V. Koszty względnie wartość sztandaru nieznana

VI. Informacje o faktach historycznych wiążących się ze sztandarem :
Mimo obowiązku przekazania sztandaru w grudniu 1949 roku na rzecz Zarządu Miejskiego ZMP, druhowie HR Zenon Wiśniewski i HR Henryk Nowacki sztandaru nie zdali. Przechowywany był w domu dh. Zenona Wiśniewskiego. Przetrwał lata 1950 - 1956 w bardzo dobrym stanie w przewodzie kominowym od 1957 przewodzi honorem V szczepu.

VII. Miejsce przechowywania sztandaru /adres/ pomieszczenie : Izba Pamięci V Szczepu Harcerskiego im. Wł. Warneńczyka przy Szkole Podstawowej Nr w Gnieźnie na ulicy B. Chrobrego 12

VIII. Osoba odpowiedzialna za sztandar :

Imię i Nazwisko oraz stopień Wiesław Zaborowski pvd.....

Funkcja w drużynie, szczepie, hufcu kwatermistrz

Adres prywatny Gniezno Ul. Warszawska 14/11

IX. Inne informacje dotyczące sztandaru : Władysława Warneńczyka malował Leon Bartkowiak ur. 05.04.1912 roku zamieszkały Gniezno Ul. Roosevelt 112/c/2

Uwaga: Jeżeli miejsce przeznaczone na poszczególne informacje jest za małe, to należy załączyć dodatkową kartkę.

Metrykę sporządził : Eugeniusz Gorniak

/imię/

/nazwisko/

Gniezno

/adres/

Ul. Dąbrówki 12/7

17 - 61

hm

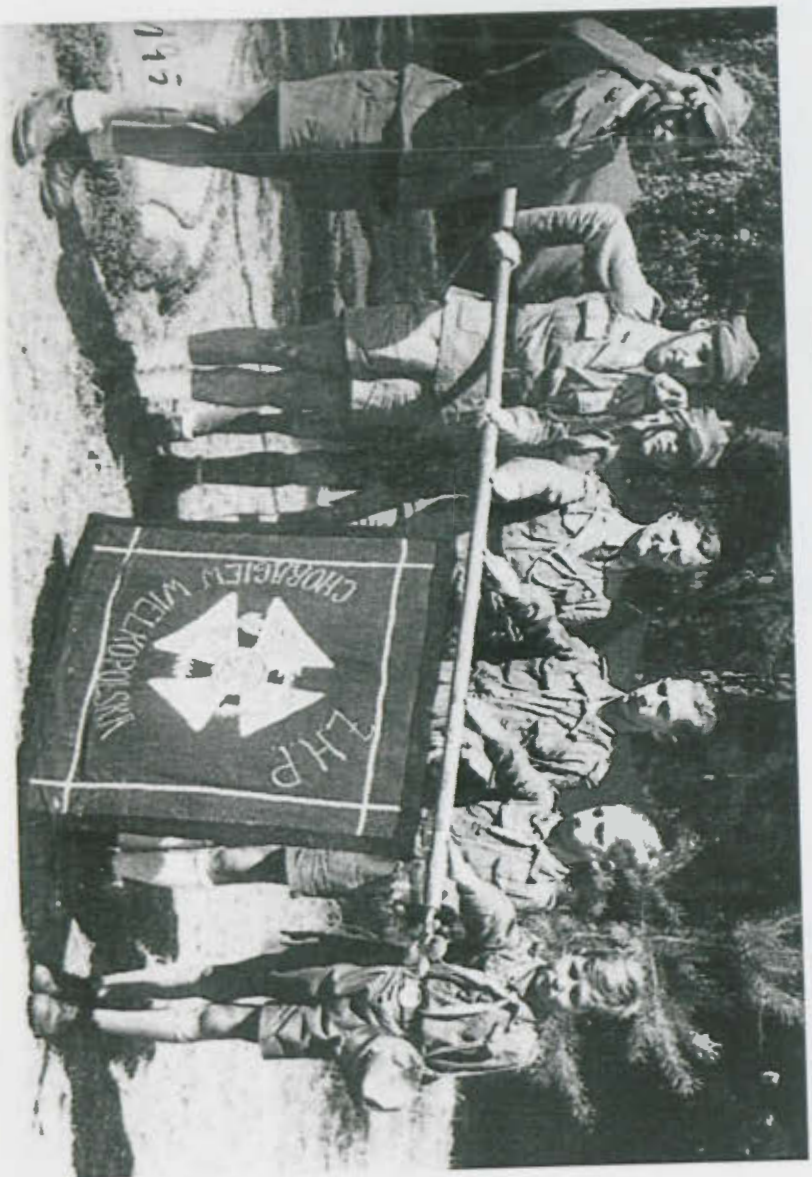
tel. stopień

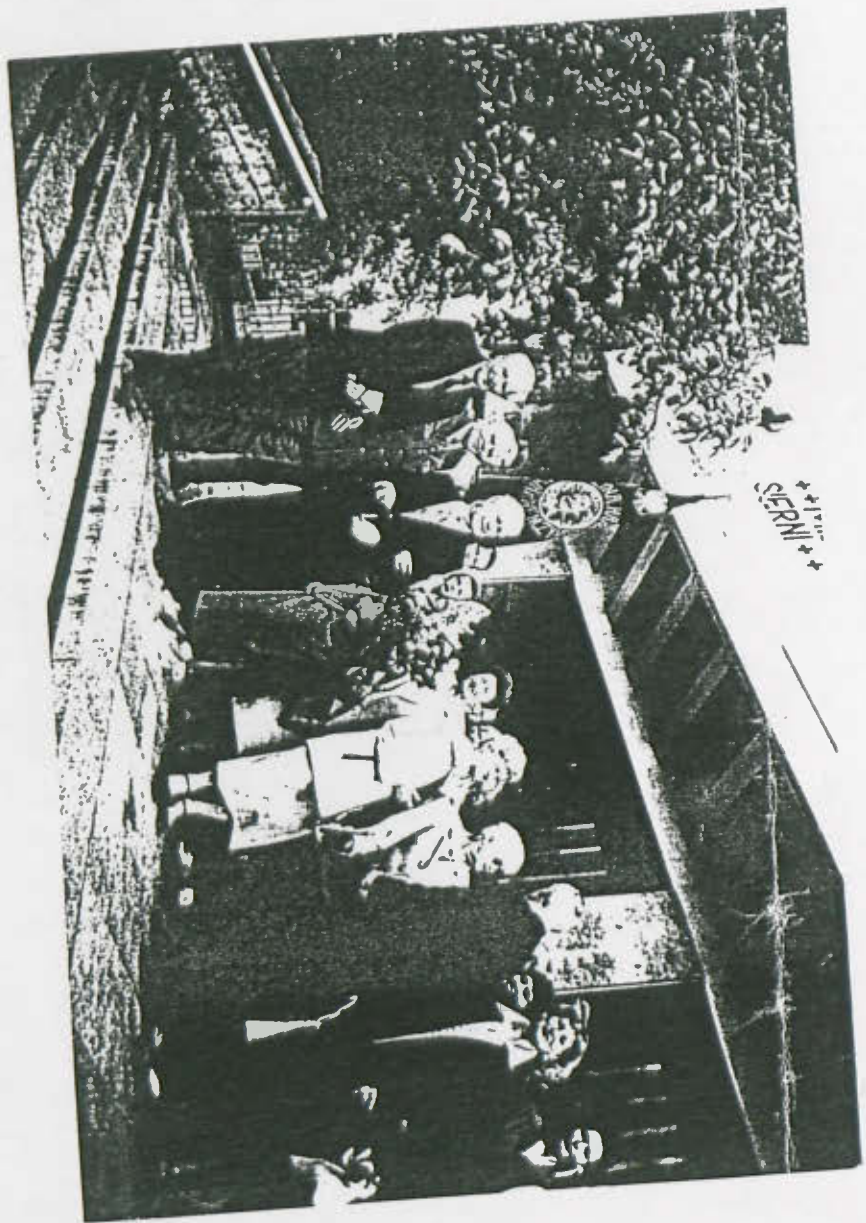
/podpis/

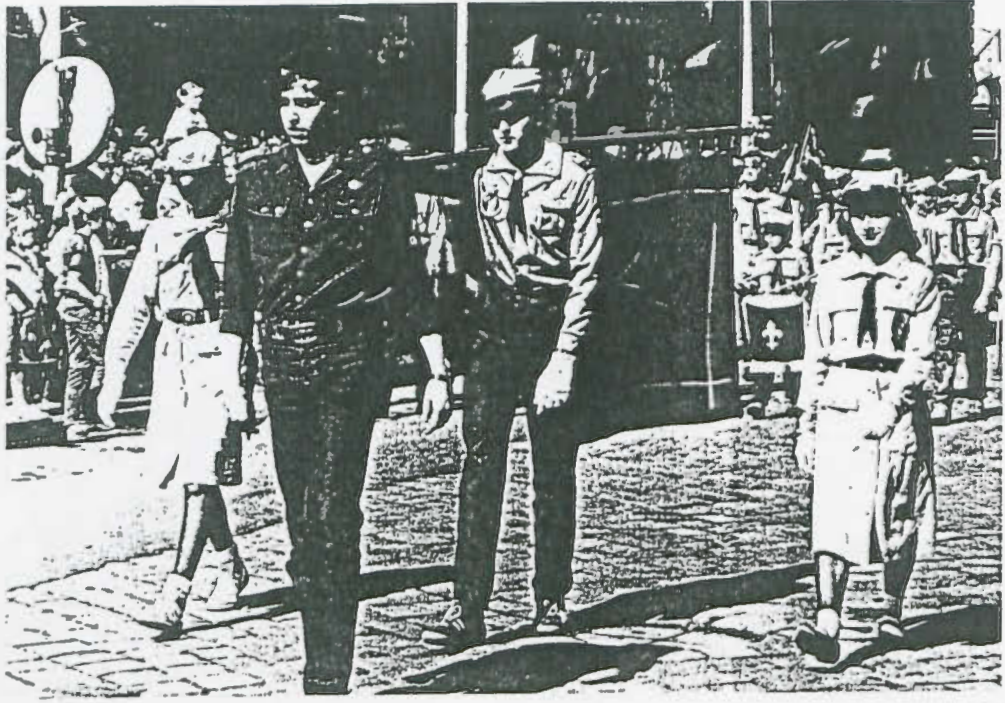
Metrykę tą wraz ze sztandarem, który jest w niej opisany należy zabrać na X Rajd Piastowski, gdzie nastąpi jego prezentacja i zostanie sfotografowany w kolorze.

Kolorowa fotografia sztandaru wraz z metryką stanowić będzie podstawowy materiał dokumentacyjny do opracowania p.t. Harcerskie Sztandary Chorągwi Poznańskiej ZHP w 80 - leciu Ruchu Harcerskiego na Ziemi Wielkopolskiej.

Wręczenie sztandaru nastąpiło w dniu 18 maja 1947 roku. W uroczystości wręczenia brały udział wszystkie drużyny hufców męskiego i żeńskiego.

Sztandar został poświęcony podczas Mszy św. w Bazylice gnieźnieńskiej. Następnie hufce przeszły ulicami miasta na boisko Szkoły Powszechnej nr 5, gdzie odbyła się uroczysta akademia. (wg E. Górniaka Apel Poległych). Po Odczytaniu rozkazu komendanta hufca i okolicznościowych przemówieniach nastąpiła wbijanie " gwoździ " w drzewce sztandaru. Rodzice chrzestni z Myśliborza i Edmund Kabaciński przekazali sztandar komendantowi hufca hm. Franciszkowi Szeszule, ten szczepowemu phm. Stefanowi Kuroszczykowi, który wręczył go chorążemu HO Kazimierzowi Zielińskiemu.

Wraz z likwidacją ZHP należało zdać cały majątek w tym również sztandary. HR Henryk Nowacki i HR Zenon Wiśniewski w tajemnicy wynoszą ze szkoły sztandar. Początkowo jest on przecowywany u H. Nowackiego, a później u Z. Wiśniewskiego w kredensie (wg E. Górniaka w przewodzie kominowym). Sztandar piątki ponownie ujrzał światło dzienne w ~~roku~~ lutym 1957 r. *

Na uroczystości wręczenia sztandaru obecny był przedstawiciel Komendy Chorągwi Wielkopolskiej harcerzy hm. Jan Poplewski (EŚG.) wg kkoniki szczepu Hm. Trzewikowski - Komendant Chorągwi, który udekorował zasłużonych instruktorów m. inn. Stefana Kuroszczyka pamiątkową odznaką 35 lecia harcerstwa wielkopolskiego.

* Od tego czasu nieprzerwanie pod sztandarem piątki występują harcerze na uroczystych zbiórkach.

Wręczenie sztandaru nastąpiło w dniu 18 maja 1947 roku. W uroczystości wręczenia brały udział wszystkie drużyny hufców męskiego i żeńskiego.

Sztandar został poświęcony podczas Mszy św. w Bazylice gnieźnieńskiej. Następnie hufce przeszły ulicami miasta na boisko Szkoły Powszechnej nr 5, gdzie odbyła się uroczysta akademicka. (wg E. Górniaka Apel Poległych). Po Odczytaniu rozkazu komendanta hufca i okolicznościowych przemówieniach nastąpiło wbijanie "gwoździ" w drzewce sztandaru. Rodzice chrzestni z Myśliborza i Edmund Kabaciński przekazali sztandar komendantowi hufca hm. Franciszkowi Szeszule, ten szczerowemu phm. Stefanowi Kuroszczykowi, który wręczył go chorążemu HC Kazimierzowi Zielińskiemu.

Wraz z likwidacją ZHP należało zdać cały majątek w tym również sztandary. HR Henryk Nowacki i HR Zenon Wiśniewski w tajemnicy wynoszą ze szkoły sztandar. Początkowo jest on przechowywany u H. Nowackiego, a później u Z. Wiśniewskiego w kredensie (wg E. Górniaka w przewodzie kominowym). Sztandar piątki ponownie ujrzał światło dzienne w ~~roku~~ lutym 1957 r. *

Na uroczystości wręczenia sztandaru obecny był przedstawiciel Komendy Chorągwi Wielkopolskiej harcerzy hm. Jan Poplewski (EŚG.) wg kłoniki szczerpu Hm. Trzewikowski - Komendant Chorągwi, który udekorował zasłużonych instruktorów m. inn. Stefana Kuroszczyka pamiątkową odznaką 35 lecia harcerstwa wielkopolskiego.

* Od tego czasu nieprzerwanie pod sztandarem piątki występują harcerze na uroczystych zbiórkach.

Inicjatorem i autorem projektu sztandaru 5 Drużyny Harcerzy im. Władysława Warneńczyka działającej w ramach 5 szczebu przy szkole powszechnej nr 5 w Gnieźnie, był szczebowy phm. Stefan Kuroszczyk.

Sztandar został ufundowany ze składek drużyn pozaszkolnych szczebu (pożarniczej, sanitarnej i wędrowców), akcji zarobkowych organizowanych szczególnie przez Stefana Kuroszczyka i Jerzego Sporakowskiego. Swą cegiełkę dołożyli też gnieźnieńscy kupcy (Kukła, Perlikiewicz, Malka) i obywatela Myśliborza.

Wykonawcami sztandaru byli: Pani Leokadia Bosacka, która sztandar szyła i haftowała, oraz Pan Stefan Bartkowiak malujący portret Władysława Warneńczyka.

Sztandar posiada wymiary 100 x 100 cm.

Rewers wykonany z czarnego sukna. Obramowanie bordowe o szerokości 5 cm. W odległości 15 cm od boków naszyta czarny pas szerokości 5 cm. W polu centralnym po przekątnej w owalnym medalionie o wymiarach

malowany na skórze farbami olejnymi portret Władysława Warneńczyka. W górnym narożniku haftowany na tarczy herbowej biały orzeł o wym. 5 cm, w dolnym herb Gniezna o wym. 5 cm.

Wokół postaci Warneńczyka napis: górą 5 DRUŻYNA HARCERZY dołem im WŁÓD WARNEŃCZYKA wys. liter 5 cm. Nad herbem Gniezna napis miasta GNIEZNO wys. liter 5 cm. Na przekątnej z lewej strony 1924 z prawej 1947.

Awers z sukna bordowego. Brzegi obszyte czarnym pasem koloru czarnego o szer. 5 cm 15 cm od brzegów naszyta biała taśma. Po ukosie w polu centralnym krzyż harcerski o ramionach 5 cm lilijka, kółko i wianek złoty. Nad krzyżem haftowany ręcznie pomarańczową nicią napis Z H P wys. liter 5 cm, dołem półkole CHORĄGIEM WIELKOPOLSKA wys. liter 5 cm.

Drzewce sztandaru z drewna dębowego okucia mosiężne wysokość drzewca 250 cm zakończone lilijką.

METRYKA

SZTANDARU HARCERSKIEGO

V Drużyna Wooden

I. Określenie jednostki organizacyjnej Związku posiadającej sztandar.
Lubuska

Chorągiew Gniezno
Szczep, drużyna V Szczep Harcerski Im. Wł. Warmińskiego przy Szkole
Podstawowej Nr 5 w Gnieźnie /podobnie nazwę szkoły, jej adres względnie instytucji

..... przy której działa drużyna/

II. Okoliczności oraz data otrzymania sztandaru:

1. Data otrzymania sztandaru: bolesny czerwiec 1982

2. Data i nr rozkazu o nadaniu sztandaru: nie było

3. Okoliczności /kiedy i gdzie oraz w jakich okolicznościach drużyna, szczep czy hufiec otrzymał sztandar- np. akademii, uroczyste spotkanie, obóz. Opis tej uroczystości. Kto wręczał sztandar? Kto odebrał?

Biwak szczepu z okazji Dnia Mamy zorganizowany w Jankowie Szlacheckim - Zanderz miejsc 10.10.82 pod przewodnictwem Zdzisława Plebisy. Wzięli udział: Muriekowski, Maciejewski

III. Opis sztandaru

55 cm x 88 cm

1. Wymiary

2. Rewers: Kolor: amarant czerwiec

Rodzaj materiału: plutno

Rysunek - jego opis: Na naszytym kole szer. 33 cm kotwica z lilijką

Wys. 23 po przekątnej poz. 4 kwadr. szer. 11 cm

Technika wykonania: naszywanie plutna style maszynowe
/haft ręczny, maszynowy, aplikacja, druk itp./

3. Awers: Kolor

Rodzaj materiału: J.w.

Rysunek - jego opis: J.w.

Technika wykonania: J.w.
/haft ręczny, maszynowy, aplikacja, druk itp./

4. Drzewce: nie było
nie zachował się

Wysokość

Zwieńczenie

/lilijka, godło państwowe, inne/

IV. Fundatorzy sztandaru: /wymienić osoby, instytucje, prace zarobkowe drużyny, inne/

Stefan Plebisa, syn Zdzisław Plebisy
- drużyna drużyna wooden

Δ D r i g e

B u d e r e

M o t e r

AUTOMATYKA

POLSKA

ARMATURA PRZEMYSŁOWA

Oboz

harcerska

ZHP

M. Mijstowski
kolo Popowa

Rybn
lipiec 1957
młk

ZASUWY I CZONAR
PRZEJŚCIOWE
Kłapy burtowe
Zastawki
Korpusy afor,

TEHACO Sp. z o.o.
ul. Nowy Świat 4, 80-299 Gdańsk
tel.: (+48 58) 554 59 29, (+48 58) 554 59 30
tel. (+48 58) 520 93 83, fax (+ 48 58) 552 72 28
e-mail: tehaco@tehaco.com.pl, www.tehaco.com.pl

